

100

OFFICIAL REPORT

1. NAME OF THE PARTY
 2. NAME OF THE PARTY
 3. NAME OF THE PARTY
 4. NAME OF THE PARTY
 5. NAME OF THE PARTY
 6. NAME OF THE PARTY
 7. NAME OF THE PARTY
 8. NAME OF THE PARTY
 9. NAME OF THE PARTY
 10. NAME OF THE PARTY
 11. NAME OF THE PARTY
 12. NAME OF THE PARTY
 13. NAME OF THE PARTY
 14. NAME OF THE PARTY
 15. NAME OF THE PARTY
 16. NAME OF THE PARTY
 17. NAME OF THE PARTY
 18. NAME OF THE PARTY
 19. NAME OF THE PARTY
 20. NAME OF THE PARTY
 21. NAME OF THE PARTY
 22. NAME OF THE PARTY
 23. NAME OF THE PARTY
 24. NAME OF THE PARTY
 25. NAME OF THE PARTY
 26. NAME OF THE PARTY
 27. NAME OF THE PARTY
 28. NAME OF THE PARTY
 29. NAME OF THE PARTY
 30. NAME OF THE PARTY
 31. NAME OF THE PARTY
 32. NAME OF THE PARTY
 33. NAME OF THE PARTY
 34. NAME OF THE PARTY
 35. NAME OF THE PARTY
 36. NAME OF THE PARTY
 37. NAME OF THE PARTY
 38. NAME OF THE PARTY
 39. NAME OF THE PARTY
 40. NAME OF THE PARTY
 41. NAME OF THE PARTY
 42. NAME OF THE PARTY
 43. NAME OF THE PARTY
 44. NAME OF THE PARTY
 45. NAME OF THE PARTY
 46. NAME OF THE PARTY
 47. NAME OF THE PARTY
 48. NAME OF THE PARTY
 49. NAME OF THE PARTY
 50. NAME OF THE PARTY
 51. NAME OF THE PARTY
 52. NAME OF THE PARTY
 53. NAME OF THE PARTY
 54. NAME OF THE PARTY
 55. NAME OF THE PARTY
 56. NAME OF THE PARTY
 57. NAME OF THE PARTY
 58. NAME OF THE PARTY
 59. NAME OF THE PARTY
 60. NAME OF THE PARTY
 61. NAME OF THE PARTY
 62. NAME OF THE PARTY
 63. NAME OF THE PARTY
 64. NAME OF THE PARTY
 65. NAME OF THE PARTY
 66. NAME OF THE PARTY
 67. NAME OF THE PARTY
 68. NAME OF THE PARTY
 69. NAME OF THE PARTY
 70. NAME OF THE PARTY
 71. NAME OF THE PARTY
 72. NAME OF THE PARTY
 73. NAME OF THE PARTY
 74. NAME OF THE PARTY
 75. NAME OF THE PARTY
 76. NAME OF THE PARTY
 77. NAME OF THE PARTY
 78. NAME OF THE PARTY
 79. NAME OF THE PARTY
 80. NAME OF THE PARTY
 81. NAME OF THE PARTY
 82. NAME OF THE PARTY
 83. NAME OF THE PARTY
 84. NAME OF THE PARTY
 85. NAME OF THE PARTY
 86. NAME OF THE PARTY
 87. NAME OF THE PARTY
 88. NAME OF THE PARTY
 89. NAME OF THE PARTY
 90. NAME OF THE PARTY
 91. NAME OF THE PARTY
 92. NAME OF THE PARTY
 93. NAME OF THE PARTY
 94. NAME OF THE PARTY
 95. NAME OF THE PARTY
 96. NAME OF THE PARTY
 97. NAME OF THE PARTY
 98. NAME OF THE PARTY
 99. NAME OF THE PARTY
 100. NAME OF THE PARTY

**The
Andhra Pradesh Legislative Assembly Debates**

OFFICIAL REPORT

Eleventh day of the Fourth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly.

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 8th July, 1964

The House met at half past Eight of the Clock.

[Mr. Speaker in the Chair]

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

**GODAVARI LANKA LANDS UNDER TOBACCO
CULTIVATION**

181—

*852 (4071) *Sri P. Shyam Sundar Rao (Achanta)*:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether any representation dated 7-2-64 has been received by the Government from Sri Padala Shyam Sundar Rao, M.L.A., for the cancellation of the penalty at the rate of Rs. 650 per acre levied on the Godavari lanka lands under Tobacco cultivation under the F.L.C. Societies ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

The Minister for Revenue (Sri N. Ramachandra Reddy):—

(a) The answer is in the affirmative.

(b) after examining the representation a reply was given on 6-3-1964.

శ్రీ యస్. వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డిపాలెం) :— ఆ రిప్రజెంటేషన్ లో ఉన్న
Contents చెప్పండి.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—Leased lands పైన penalties వేశారని, auction lands పైన వేయలేదని, హరిజన్లమీద పడినవిగాని, non-Harijans పైన penalties పడలేదని చెప్పారు.

శ్రీ యన్. వేమయ్య :—Penalties ఏవిధంగా range అవుతాయి ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—Penalty కాదు, enhanced levy.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) :—రు. 650/-లు వేశారని ఉన్నది. లంకలేండ్సుమీద ఇంత వేయడం న్యాయంకాదు. అది పరిశీలించి తగ్గించడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—వాటిమీద food crops raise చేస్తారని ఉద్దేశం. కాని Commercial Crops raise చేసినప్పుడు 33 1/3% వరకు enhance చేయడానికి Collectors కు discretion ఉన్నది.

శ్రీ వి. శ్యామసుందరరావు :—ఇది రు. 650/-లు కాదు, తప్పుపడింది. రు. 5-50 న.పై. ఎకరానికి విధిస్తున్నారు. అక్కడ పాటలంకలని, Field Labour Cooperative Societies అని రెండురకాలున్నవి. ఈ సొసైటీలను హరిజనులకు ఇచ్చేవి. పాటలంకలు రైతులు మొదలైనవారు పుచ్చుకొనేవి. వారు పుచ్చుకొన్న లంకలలో పొగాకువేస్తే పెనాల్టీలేదు. హరిజనులు, పేదవారు సాగుచేసుకునే లంకలలో తేసుకుంటే రు. 5-50లు చొ॥ పెనాల్టీ విధిస్తున్నారు. ఇది అన్యాయం. గోదావరి వరదల్లో రావటంవల్ల లంకలు ఇసుకమేటలు వేస్తున్నాయి. ఇసుకలో ఇంకొకటంటే వేయడానికి నీలులేదు. బెజ్జంవేసి నల్లమట్టిపోసి పొగాకుమొక్కనాటి వీరుపోసి పెరుగుతారు. ఆవిధంగా ఇంకొకవంటకు గత్యంతరంలేక పొగాకు పెంచుతుంటే పెనాల్టీ వేశారు. ఇది రద్దుచేయాలని ఎందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచించకూడదు ?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి :—ఆలోచన జరిగిన తరువాతనే గా. సభ్యులకు జవాబు ఇవ్వడం జరిగింది. Commercial crop raise చేసినప్పుడు రు. 5-50 లు ఎట్లా ఎక్కువ అవుతుంది. Lease కు ఇచ్చేటప్పుడు మూడు సంవత్సరాల average rentals తీసి దానిపై ఇవ్వడం జరుగుతుంది. Auction అన్నప్పుడు Competition spirit ఉంటుంది గనుక పోనిలో ఎంతవరకు పోతారో అంతవరకు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. Lease తీసుకున్నవారు commercial crops raise చేసినప్పుడు upto 33 1/3 % levy raise చేయడానికి కలెక్టర్లకు discretion ఉన్నది.

శ్రీ టి. బాలకృష్ణయ్య (నత్తవీడు) : — ఈ పెనాల్టీస్ వేసిన లంకభూములు ఎన్ని సంవత్సరాలుగా హరిజనుల స్వాధీనంలో ఉన్నవి? వారికి ఆ భూములకు పట్టాలు ఇవ్వడానికిగాని, పర్మనెంటుగా లీజుకు ఇవ్వడానికిగాని ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : — మూడు సంవత్సరములకు లీజు ఇస్తున్నారు. Auction చేయడమనేది ప్రతిసంవత్సరం జరుగుతుంది. లీజు మూడు సంవత్సరాలకు ఇస్తే సెక్యూరిటీ ఉంటుందని three years average rentals పైన ఇస్తున్నారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం (మాడగుల) : — Field Labour Cooperative Societies లో జనరల్ గా హరిజనులకే ఇస్తారు; పేదవారికే ఇస్తారు. వారు ఏ పంట పండించినా క్రాప్ వారి రేట్లు మానేసి లీజురేట్లు విధించడం బాగుంటుంది. పేదవారికి బాగా వస్తుందికదా అని extra వేయడం న్యాయం కాదు.

శ్రీ యన్. రామచంద్రారెడ్డి : — వసూలు చేసినా ప్రభుత్వానికే వస్తుంది. ఎక్కువ లాభం వచ్చినప్పుడు ఎక్కువ ఇవ్వాలి, తక్కువ లాభం వచ్చినప్పుడు తక్కువ ఇవ్వాలి. అంతేగాని వేరే ఉద్దేశ్యంలేదు

AMOUNT ALLOTTED FOR MINOR IRRIGATION SCHEMES

182—

*6 (373) Q.— *Sri V. Visweswara Rao* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the amount allotted for Minor Irrigation schemes in the State during 1961-62 and 1962-63 ;

(b) the schemes taken up during 1961-62 and proposed to be taken up during 1962-63 ; and

(c) the acreage brought under irrigation ?

The Minister for Public Works (Sri A.C. Subba Reddy) :— (a) 1961-62 Rs. 151.84 lakhs
1962-63 Rs. 257.76 lakhs

(b) The number of schemes taken up during 1961-62 and 1962-63, were 1405 and 2390 respectively.

(c) The acreage brought under irrigation during 1961-62 was 70,000 acres while it was 1,01,000 acres during 1962-63.

శ్రీ వి. ఎస్వేశ్వరరావు:—Field channels త్రవ్వడం, మరమ్మతుల విషయంలో తగిన జాగ్రత్తలు వెంటనే తీసుకొనకపోవడంవల్ల ఈ ఏప్ రేజ్ తగ్గుతుందని ప్రభుత్వదృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—Field channels ఇంతకుముందు రైతులు తవ్వకోవలసి యున్నది. 20 ఎకరాల field channel అంటే రైతులు తవ్వకోవాలి. ఎక్కువఉంటే ప్రభుత్వం తవ్వతోంది.

శ్రీ యన్. ప్రసాదరావు (ఖమ్మం):—మైనర్ ఇరిగేషన్ స్కీముకు 1981-82లో రు. 151.84 లక్షలు కేటాయించామన్నారు మొత్తం మూడవ ప్లానులో మైనర్ ఇరిగేషన్ కోసం కేటాయించింది ఎంత? ఇప్పుడు ఖర్చు అయినది ఎంత? మనం కిక్కోట్లు అదనంగా పెట్టితే కేంద్రప్రభుత్వం 7 కోట్లు అదనంగా ఇస్తుందని అన్నారు. ఆ ప్రకారం కేంద్రప్రభుత్వం అదనంగా ఇచ్చిందా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—3rd plan provision—12 కోట్ల 50 లక్షలు + ఈ 7 ఏడుకోట్లు, మొత్తం రు. 19 కోట్ల 50 లక్షలు—మైనర్ ఇరిగేషన్ కు ఉన్నది.

MAJOR IRRIGATION PROJECTS

183—

* 98 (2607) Q—*Sri N. Prasada Rao*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the Medium and Major Irrigation Projects that are completed in the State during the Second Five-Year Plan and the first two years of Third Five-Year Plan; and

(b) the irrigation potential created under each such source?

Sri A.C. Subba Reddy:—(a) & (b) A Statement is laid on the Table of the House.

Statement laid on the Table

Statement showing the major and medium Irrigation projects completed during the Second Five Year Plan and the First two Years of Third Plan.

Sl. No.	Name of the Scheme.	Irrigation potential created.
<i>During Second Plan Period</i>		
1.	Rallapad Reservoir Stage-II.	11,000 Acres.
2.	Panduvagandi Reservoir Scheme.	305 Wet. 1135 Irrigated Dry. ”
3.	Nakkalagandi Reservoir.	1006 ”
4.	Lower Upputeru Anicut Scheme.	1896 ”
5.	Lower Sagileru Project.	8000 ”
6.	Pincha Project.	3880 ”
7.	Siddalagandi Project.	350 ”
8.	Mallimadugu Project.	4020 ”
9.	Kalangi Reservoir.	4354 ”
10.	Tungabhadra Project Lower Level Canal.	148300 ”
11.	Upper Penner Project.	9714 ”
12.	Chairavanithippa Project.	12000 ”
13.	Chennarayaswamigudi Project.	930 ”
14.	Krishna Barrage.	1,00,000 ”
15.	Vegavathi Anicut Scheme. 7	3552 ”
16.	Seethanagaram Anicut Scheme.	3024 ”
17.	Nagavali Right Side Channel.	7284 ”
18.	Gambhiramgedda Reservoir.	600 ”
19.	Sarlasagar Project.	2385 ”
Total.		3,23,535 ”

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :—పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని అయినది కాకానాడు రెవిన్యూ మినిష్టర్ గారిని ప్రశ్న అడగవలసివస్తుంది.

REPRESENTATIONS OF THE AYACUTDARS OF K.C. CANAL

184—

* 184 (3625) Q.— *Sri E. Ayyapu Reddy (Put by Sri S. Vemayya)* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether any conference consisting of the Ministers for Irrigation, Revenue and Agriculture to hear the representations of the Ayacutdars of the K.C. Canal took place in December, 1963.

(b) if so, whether any decisions have been taken by the Government :—

1. with regard to the second crop for the year 1964.
2. Collection of Betterment levy ; and
3. Changing the pattern of localisation ?

Sri A.C. Subba Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) The following decisions have been taken regarding the items referred to by the Hon'ble Member.

(1) Water has been supplied to all irrigated dry crops upto 30th April 1964. The Second crop irrigation has been permitted.

(2) It would not be possible either to repeal or postpone the provision of betterment levy and compulsory levy Acts as a huge fund received from various sources was spent on the scheme and there should therefore be proper income on that investment.

(3) The entire localisation under the project has been made taking certain factors such as the capacity of channels, inflow, requirements of crop and suitability of soils etc, into account. Any change at this stage will upset the scheme and will not therefore, be possible.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య:—ఈ చేంజ్ చేసేటప్పుడు ఏదైనా జోన్స్ గా స్ప్లిట్ చేసి ఇవ్వాలనే వద్దతి. అవలంబించారా? సెకండ్ క్రాప్ కు ఏ ఏ పరియాన్ కు మొదట ఇవ్వాలి, తర్వాత ఏ పరియాన్ కు ఇవ్వాలి అన్నది ఏదైనా ఫిక్స్ చేసి ఉన్నదా? లేకపోతే చేస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—కొన్ని సెకండ్ క్రాప్ కు లాండ్స్ అని ఫిక్స్ చేసి ఉన్నది. డబుల్ వెల్ట్ వదిలేల ఎకరాలు అని ఫిక్స్ చేసింది. ఇప్పుడు తెంపరగిగా అక్కడ వెల్ట్ క్రాప్ పాపులర్ లైజ్ చేయడంకొరకు - ఎవరైనా వేసుకోండి; వాటర్ ఇస్తామని మొన్న లాస్ట్ మీటింగ్ లో చెప్పగలిగాము. తర్వాత మీటింగ్ - కయర్ మీటింగ్ లో దానిని ఫైనల్ లైజ్ చేస్తారు.

MAJOR AND MINOR IRRIGATION WORKS IN KOTHURU CONSTITUENCY

185—

* 26 (4176) Q.—*Sri P. Gunnayya (Kothuru)*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the number of applications received by the Collector, Srikakulam for Major and Minor Irrigation works from Kothuru Constituency during 1962-63; and ,

(b) if so, the action taken by the Government on the said applications ?

Sri A.C. Subba Reddy :— (a) Four, Sir.

(b) A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Two applications were received from Sri P. Gunnaiah, M.L.A. on 14-4-62 and one from Sri K. Bhaskara Rao, Vice-President, Hiramandalam Panchayat on 19-6-1963 for repairs of the following tanks.

(a) Pedda Tank of Parapuram,

(b) Polunaidu Tank of Korada in Hiramandalam Sub taluk. Another application was also received from Sri V. gannadham, President, Kaduma Panchayat regarding the

transfer of Chintala tank of Gollabhadra village to the Public Works Department.

Sri P. Gunnayya M.L.A. has also proposed the transfer of the following irrigation tanks for inclusion in the list of Major Irrigation tanks incharge of Public Works Department stating that the ayacuts under these tanks was more than 200 acres and that the tanks were in disrepairs :

1. Peddacheruvu of Paraparam village,
2. Polunaidu tank of Korada village ;
3. Chintala tank of Gotlabhadra village.

The present position of the above tanks is as indicated below :

1. *Pedda cheruvu of Parapuram* : The ayacut under the tanks is Ac 155-07 cts. and it stands registered as IIIrd class source of irrigation in the Settlement accounts. It is reported to be fed by rain waters flowing from Tivvakonda hills nearby.

The Executive Engineer, P.W.D. Srikakulam and Superintending Engineer, P.W.D. Waltair Circle, have not recommended for its transfer to the P.W.D. as the ayacut under is below 200 acres. The Executive Engineer, P.W.D. Special Investigation Division, Tekkali has been asked to take up initial restoration of the tank to bring it to P.W.D. standards.

2. *Polunaidu Tank of Korada Village* : The registered ayacut under the tank is Ac. 162-47 cts. It is reported to be fed by hillstream by name "Vedulagedda". This Vedullagedda is not in charge of the P.W.D. The Superintending Engineer, P.W.D. Waltair Circle has ordered investigation by the P. W. D. Special Investigation Division, Tekkali to determine whether any permanent arrangement can be made to ensure water supply to the tank from the Gedda and stated that the transfer of this tank would be finalised after the investigation is completed. Pending completion of investigation for permanent arrangements and transfer of the tank to the P.W.D., the Executive Engineer Special Investigation

Division, P.W.D. Tekkalı has been asked to take up investigation for initial restoration of the tank to bring it to P.W.D. standards.

3 *Chintala Tank of Gotlabhadra Village* : The ayacut under this tank is reported to be 260 acres. Though the ayacut is more than 200 acres, it stands included in the list of minor irrigation sources. The Superintending Engineer P. W. D. Waltair Circle, has therefore been addressed for giving his concurrence for the transfer of the tank to the P.W.D. The tank was handed over to the Zilla Parishad, Srikakulam as per G. O. Ms. No. 1136 dated 17-8-1960. The Standing Committee II of the Zilla Parishad has also recommended, through a resolution No. VIII dt. 17-8-1960, for the transfer of the tank to the Public Works Department.

The Collector Srikakulam has addressed the S. E. Waltair circle in the matter and further action will be taken by him after the Superintending Engineer's report is received by him,

శ్రీ పి. గున్నయ్య :- నాలుగు ధరఖాస్తులు వచ్చాయన్నారు. నేను కనీసం వెలకు నాలుగు ధరఖాస్తులు అయినా పంపిస్తూ ఉంటాను. కాని సంవత్సరం మొత్తం మీద 4 ధరఖాస్తులు జిల్లాకలెక్టరుకు వచ్చాయన్నారు. ఆ నాలుగు ధరఖాస్తులపైన ప్రభుత్వం తీసుకొన్నటువంటి చర్యలు ఏమిటో నెలవిస్తారా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :- మీరు పంపిన ధరఖాస్తులలో నాలుగు వారికి చేరాయి.

శ్రీ పి. గున్నయ్య :- అందులో ఎన్ని మంజూరు అయినవి ? ఎన్నికాలేదు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :- మైసర్ ఇరిగేషన్ టాంక్స్ ను పి.డబ్ల్యు.డి క్రింద తీసుకోవలసిందని ధరఖాస్తులు ఇచ్చారు. వాటిలో పెద్ద చెరువుక్రింద 155 ఎకరాలు ఉంది అందువల్ల పి.డబ్ల్యు.డి క్రింద రావటానికి వీలులేదు. పి.డబ్ల్యు.డి క్రిందకు రావాలంటే 200 ఎకరాలు ఉండాలి అయినప్పటికీ దానిని రిపేర్ చేసి, రెస్టోర్ చేయవలసిందని పి.డబ్ల్యు.డి అధికారులకు ఉత్తరువు చేయడం జరిగింది. కోరాడ విలేజ్ లో ఒక చెరువునకు ఆదేశాదిరి చేయడమయినది. అది కూడ 200 ఎకరాలకు పైనలేదు 162 ఎకరాలు ఉంది. అది కూడ రిపేర్ లో ఉంటే చేయవలసిందని ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ కు పంపించాము. చింతలచెరువు క్రింద 200 ఎకరాలపైన ఉంది. దానిని జిల్లా పరిషత్ కు 80లో హౌండ్స్ చేసినారు. దానిని గురించి కూడ విచారణచేసి, దానిని రిపేర్ చేసి తీసుకోవలసిందిగా ఉత్తరువు చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. గున్నయ్య:—అధ్యక్షా చిన్నతరహా నీటిపారుదల స్కీములు— గొట్టపల్లి రిజర్వాయర్ స్కీము, దిమ్మిడిదోల నేలమట్ట రిజర్వాయర్ స్కీము, వడ్డంగి బులమానగడ్డ స్కీము, మర్రెపాడుగడ్డ స్కీము ఇంకా మరేవో చిన్నచిన్న స్కీములు ఐదారు స్కీములు తెలిపే పుస్తకం జిల్లా కలెక్టర్ ఇచ్చారు ఆ పుస్తకం ప్రస్తుతం తేలేదు. రేపు తమ సమక్షంలో పెడకాను. ఒక లక్షరూపాయలు ఖర్చు పెడితే ఐదారువేల ఎకరాలభూమి సాగయ్యే ప్రదేశం ఉంది కాబట్టి కలెక్టర్ ను రిపోర్టులు తెప్పించే ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—చాలా కాగితాలు ఇస్తూ ఉంటారు అవన్నీ చేయాలంటే ప్రధానంగా డబ్బు కావలసివస్తుంది. అందువల్ల మైనర్ ఇరిగేషన్ లో మనం ప్రొవైడ్ చేసినవాటిలో ప్రతిజిల్లాలో ప్రతిప్రాంతంలో వాటిని కొంత కొంత ఇన్ వెస్టిగేట్ చేసి, చేయవలసివస్తుంది కాబట్టి కొన్నిదివాలు వదుతుంది

IRRIGATION POTENTIAL CREATED DURING PLAN PERIODS

186—

* 28 (4679) Q.— *Sri T. V. S. Chalapati Rao (Vijaya-wada-South)* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) what is the irrigation potential created project-wise

1. during the 1st plan period ;
2. during the 2nd plan period ;
3. during the 3rd plan period ;

(b) of the potential created ;

1. how much is utilised till 31st March, 1963 ; and
2. how much is not utilised ;

(c) what are the reasons for non-utilisation ;

1. what steps Government have already taken to utilise the entire Potential ; and
2. what further steps do they propose to take ?

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) (b) & (c) The statements furnishing the details are placed on the Table of the House.

STATEMENT I LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

*Statement showing the targets and utilisation under various plan projects.
II Plan and 1961-62 and 1962-63 of the Third Plan in A. P. (Ac. in lakhs)*

S. No.	Name of the Project.	Total Ayacut.		I-Plan		II Plan period.		Third Plan Period. (for 1961-62 and 1962-63 only)		
		Target.	Utilisation	Target.	Utilisation.	Target.	Utilisation.	Target.	Utilisation.	Utilisation.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
1.	T. B. Project L L Canal	1.490		0.191	1.200	1.209	1.300	1.232	1.380	1.356
2.	Krishna Bar- rage	1.090		Nil	0.386	0.386	0.500	0.483	0.700	0.513
3.	Upper Pennar	0.090		"	0.050	0.007	0.050	0.007	0.050	0.021

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
4.	Bhairavani Tippa Project	0.110		"	0.030	0.086	0.090	0.106	0.110	0.071
5.	Rallapad Stage II	0.010		"	0.074	0.076	0.081	0.093	0.100	0.096
6.	R.D. Scheme	0.870		"	0.180	0.223	0.300	0.163	0.400	0.226
7.	Kaddam	0.650		"	—	0.009	0.035	0.035	0.080	0.080
8.	K.C. Canal	2.780		0.943	1.750	1.561	2.000	1.956	2.250	1.980
9.	Nagavali B.B. Canal	0.090		Nil	0.060	0.066	0.78	0.69	0.090	0.073
10.	Vegavathi Anicut	0.050		"	0.022	0.022	0.032	0.026	0.040	0.030
11.	Seethanagaram Anicut	0.040		"	0.040	0.034	0.040	0.029	0.040	0.028
12.	Narayanapuram Anicut	0.370		"	0.181	0.081	0.276	0.236	0.276	0.244
13.	Ghambiram Gedda	0.006		"	0.005	0.005	0.006	0.005	0.006	0.005

Not available

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
14.	Lower Sagileru	0.080			0.070	0.071	0.075	0.094	0.080	0.088
15.	Nakkalagandi	0.010			0.010	0.011	0.010	0.009	0.110	0.010
16.	Panduvagandi	0.010			0.010	0.008	0.010	0.006	0.110	0.005
17.	Upputeru									
	Lower Anicut	0.020			0.019	0.019	0.019	0.026	0.019	0.019
18.	Pincha	0.040			0.010	0.017	0.020	0.012	0.025	0.019
19.	Siddalagandi	0.004			0.001	0.001	0.001	0.001	0.001	0.001
20.	Mallimadugu	0.040			0.039	0.037	0.039	0.036	0.039	0.039
21.	Kalang Reservoir	0.040			0.043	0.042	0.043	0.043	0.043	0.041
22.	Chinnaraya Sami Project	0.010			0.007	0.009	0.010	0.006	0.010	0.006
23.	Vidvaranya Swami tank	0.002			0.002	0.001	-	-	-	-
24.	Sirala Pro;	0.030	0.002		0.006	0.006	0.010	0.004	0.010	0.002
25.	Musi Project	0.400	Nil		0.100	0.049	0.180	0.161	0.300	0.313

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
26.	Bheemanapalli Project	0 012		0 009	0 008	0 008	0 009	0 009	0 010	0 010
27.	Koilsagar Project	0 020		00 55	0 120	0 065	0 110	0 146	0 124	0 192
28.	Sarlasagar Project	0 040		Nil	0 027	0 028	0 035	0 034	0 041	0 034
Total.		8 604		1 200	4 498	4 237	5 359	5 028	6 244	5 501

Statement II laid on the Table of the House
*Statement showing the creation of Potential and its utilisation during last 3 years of the
 3rd Five Year Plan under various Irrigation Projects.*

Sl. No.	Name of the project.	Total ayacut.	Third Five Year Plan (in lakhs of acres)							
			1963-64				1964-65			
			1963-64		1964-65		1965-66		1965-66	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
			Potential created upto the end of 1963-64.	Utilisation expected by the end of 1963-64.	Progressive total potential created	Progressive total utilisation.	Progressive total * created. * potential.	Progressive total utilisation	Total potential available by the end of III Plan.	Total utilisation expected by the end of III Plan.
1. T. B. Project										
	Low Level Canal	1.490	1.470	1.470	1.480	1.490	1.490	1.490	1.490	1.490
2. Krishna Barrage										
		1.090	0.790	0.650	0.840	0.790	0.890	0.840	0.890	0.840

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
3.	Upper Penner	0.090	0.050	0.030	0.060	0.040	0.070	0.050	0.070	0.050
4.	Bhairavanitippa	0.110	0.090	0.090	0.090	0.080	0.100	0.090	0.100	0.090
5.	Rallapadu State II	0.110	0.110	0.110	0.110	0.110	0.110	0.110	0.110	0.110
6.	R. D Scheme	0.870	0.650	0.500	0.700	0.600	0.750	0.690	0.750	0.690
7.	Kadlam	0.650	0.150	0.120	0.300	0.260	0.450	0.400	0.450	0.400
8.	K. C. Canal	2.780	2.780	2.530	2.780	2.780	2.780	2.780	2.780	2.780
9.	Nagavali	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090	0.090
10.	Vegavati	0.050	0.050	0.040	0.040	0.050	0.050	0.050	0.050	0.050
11.	Sithanagaram	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040
12.	Narayanapuram	0.370	0.300	0.290	0.330	0.320	0.350	0.340	0.350	0.340
13.	Gambhirangadda	0.006	0.006	0.006	0.006	0.006	0.006	0.006	0.006	0.006
14.	Lower sagileru	0.080	0.080	0.080	0.080	0.080	0.080	0.080	0.080	0.080
15.	Nakkalagandi	0.010	0.010	0.010	0.010	0.010	0.010	0.010	0.010	0.010
16.	Panduvagundi	0.010	0.010	0.005	0.010	0.008	0.010	0.010	0.010	0.010

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
28.	Sarla Sagar	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040	0.040
<i>New Projects.</i>										
29.	T.B.P. High Level Canal	1.190	—	—	0.100	0.050	0.150	0.075	0.150	0.075
30.	Thorrigedda	0.150	—	—	0.100	0.065	0.150	0.120	0.150	0.120
31.	Paidigam	0.050	—	—	—	—	0.050	0.040	0.050	0.040
32.	Palerubitrugunta Chl.	0.055	—	—	—	—	0.050	0.020	0.050	0.020
33.	Zurru	0.023	—	—	—	—	0.023	0.015	0.023	0.015
34.	Jutapally	0.025	—	—	—	—	0.024	0.015	0.024	0.015
35.	Salivagu	0.029	—	—	—	—	0.029	0.020	0.029	0.020
36.	Ramadugu	0.048	—	—	—	—	0.038	0.030	0.038	0.030
37.	Laknapur	0.026	—	—	—	—	—	—	—	—
38.	Vottigedda	0.020	—	—	—	—	—	—	—	—
39.	Pumpa Reservoir	0.100	—	—	—	—	—	—	—	—

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
40.	Varadarajaswamy									
	Gudi	0.025	—	—	—	—	—	—	—	—
41.	Kanupur Canal	0.170	—	—	—	—	—	—	—	—
42.	Kotipalli Vagu	0.078	—	—	—	—	—	—	—	—
43.	Lauka Sagar	0.050	—	—	—	—	—	—	—	—
44.	Nagarjunasagar	20.500	—	—	—	—	—	—	—	—
45.	Pochampadu	5.700	—	—	—	—	—	—	—	—
Total ...		36.843	7.412	6.772	7.919	7.590	8.538	8.149	8.538	8.149

శ్రీ టి. వి. యస్. చలవతిరావు:— మొదటి పేజీలో టోటల్ ఆయకట్ అన్నారు. టోటల్ ఆయకట్ అంటే టోటల్ టార్జెట్ అని నేను ప్రెజ్యూమ్ చేస్తున్నాను. అది 8 లక్షల 6 వేల 4 ఏకరాలు అయినది, కాని యుటిలైజ్ చేసుకొన్నది 5 లక్షల 5 వేల ఒక ఏకరమేనని చెప్పారు. వా ప్రశ్న

How much is not utilized?

What are the reasons for non-utilization?

కు యీ స్టేట్ మెంట్ లో ఎక్కడా బహులేదు. అది ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. రెండవ పేజీలో ఏ కాలంలోనూ కూడా టోటల్స్ ఏమీ లేవు. మినిష్టర్ గారి దగ్గర ఆ టోటల్స్ ఉంటే దయచేసి ఆ అంకెలు తెలియజేయగలరా? ఆ టార్జెట్ కు యీ క్యూవల్ గా ఉన్న gap ఎందుకు fullfil కాలేదు? ఆ gap fullfil చేయటానికి ప్రభుత్వం ఇంతవరకు ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నాయి? ఇకముందు ఏమి తీసుకోబోతున్నారు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఈ టార్జెట్ ఫుల్ ఫిల్ చేయటానికి డెవలప్ మెంట్ బోర్డు అని ఒక కమిటీ వేశాము. ఇర్ గేషన్ కు సంబంధించిన బోర్డు మెంబరు గారు దాంట్లో ప్రెసిడెంట్ గా ఉంటారు. ఎగ్రి కల్చర్ డిపార్ట్ మెంట్, కోఆపరేటివ్ డిపార్ట్ మెంట్, సి. డబ్ల్యు. డి.—పాడ్స్ ఆఫ్ ది డిపార్ట్ మెంట్స్ అందరు ఇందులో ఉంటారు. అది స్టేట్ లెవల్ లో ఉండక మిటి. జిల్లా లెవల్ లో కలెక్టర్, ఇంజనీర్, కో—ఆపరేటివ్ డిపార్ట్ మెంట్ చారు అందరూ ఉన్నారు. వారు అందరు యీ టార్జెట్స్ ఎచీవ్ మెంట్ కు ఎక్కడె కుడ కాటిల్ నెక్స్ ఉన్నవి? అన్నది చూసి, ఆ కాటిల్ నెక్స్ అన్నీ కనుక్కొని, ఆ కాటిల్ నెక్స్ క్లియర్ చేయటానికి ఒక కమిటీ పెట్టాము. జిల్లా లెవల్ లో కమిటీ పెట్టాము. ఈ కాటిల్ నెక్స్ క్లియర్ చేయటానికి రెండు కోట్ల రు.లు ఎలాట్ చేసి, ఇదంతా త్వరగా చేయించాలని ఒక కమిటీని వేశాము.

శ్రీ వీల్లలమర్రె వెంకటేశ్వర్లు (నందిగామ):— అధ్యక్షా, అసలు కాటిల్ నెక్స్ ఎందుకు క్రియేట్ అయినవి? దాదాపు 3 లక్షల ఏకరాలను పొత్తున్నాయోను మనం యుటిలైజ్ చేసుకోలేక పోయామంటే దానికి కారణం ఏమిటి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఇప్పుడు డ్రయి కమ్ వెట్ లాండ్స్ ఉన్నవి. బ్లాక్ కాటన్ సాయల్ లో డ్రయి కమ్ వెట్ క్రాప్స్ సాధారణంగా రైతులు వేయడము లేదు. వేయడానికి వారు ఇష్ట పడటంలేదు. వస్త్రమనికాదు; ప్రస్తుతం నష్టంగా అగుపడుతున్నది కాని—లాంగ్ రన్ లో అది ప్రాపిటబుల్. అందువల్ల అక్కడ కొన్ని ఎగ్రికల్చర్ ఫారమ్స్ పెట్టి, దానిని చేయించి రైతులకు చూపించి చేయాలని ఉద్దేశ్యం ఉన్నది. ఈ ఫీల్డ్ ఛావల్స్—ఇంతకుముందు ఉన్న

రూల్స్ చేంజ్ చేసి, ఇప్పుడు 20 ఎకరాల వరకు గవర్నమెంట్ శ్రవ్య ఇవ్వాలనేది పెట్టి, త్వరగా చేస్తున్నాము.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—ఎవరు ఉద్యోగంలో ఉండగా, యీ నాన్ ఫుల్ టైమ్ మెంట్ ట్రాన్జిట్స్ అయినవో, ఆ లోటు అవటానికి కారణమైనదో, తిరిగి నారిసే కమిటీలో వేస్తే మీకు ఇవల్యూషన్ ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—ఆ ఎక్స్‌వర్క్ కాకపోతే. ఇంకమనం ఇతరరాష్ట్రాలనుండి, ఇతరదేశాలనుండి ఎక్స్‌వర్క్స్ ను తెప్పించవలసి ఉంటుంది. చీఫ్ ఇంజనీర్స్, కో-ఆపరేటివ్ రిజిస్ట్రార్, ఎగ్రికల్చరల్ రిజిస్ట్రార్, రెవిన్యూబోర్డు మెంబర్స్—మీరు గాక, వేరే టాప్ మెన్ ఇంకా ఎవరినో వేద్దామంటే వీలుకాదు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లె):—ఇప్పుడు మెట్టభూములను వెట్ భూములుగా కన్వర్ట్ చేసుకోవాలంటే రెవెలింగ్ చేసుకోవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల నీరు తీసుకోలేకుండా ఉన్నట్లయితే ఆ రెవెలింగ్ చేసుకోటానికి వారికి ప్రభుత్వం అప్పు ఇవ్వటానికి ఏదైన ప్రయత్నం చేస్తున్నారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—చేస్తున్నారు. కొత్తకొత్త స్కీములకు అంతా కూడ, ఎకరానికి 200 రు.లు అప్పు ఇవ్వాలని డెసిషన్ కూడ తీసుకొన్నారు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి):—మంత్రిగారు జిల్లా రెవెన్యూలో, స్టేటు రెవెన్యూలో డెవలప్ మెంట్ కమిటీలు వేస్తున్నామని అన్నారు. 1962లో ఇరిగేషన్ కు స్టేట్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీ ఏర్పాటుచేయబడింది, ఆ సంవత్సరం కమిటీని పిలిచారు. కోరం లేకపోవడంవల్ల అది పనిచేయలేదు, 1963లో కూడ ఆ కమిటీ సమావేశం కాలేదు. ఈ విధంగా స్టేటు రెవెన్యూలో కాన్స్ట్రక్టర్స్ చేయబడిన కమిటీయే పనిచేయనపుడు యీ జిల్లా రెవెన్యూలో రాష్ట్ర రెవెన్యూలో ఏర్పాటుచేసే డెవలప్ మెంట్ కమిటీలు ఎంత వరకు పనిచేస్తాయి?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—స్టేటు ఎడ్వయిజరీ కమిటీ అంటే—అందులో ఆనర్ బుల్ మెంబర్స్ అందరు ఉంటారు. అందువల్లనే ఇందులో ఆఫీసర్స్ ను వేళారు.

శ్రీ ఎన్. ప్రసాదరావు:—Minor Irrigation Projects క్రింద Irrigation Potential ఉపయోగించలేక పోవడానికి, ప్రభుత్వం యిచ్చే allotments తోనే కొంత గందరగోళం ఉన్నదని నా అనుమానం. Third five year planలో వారు 18 కోట్ల రూపాయల చిల్లర కేటాయించినారు. ఇండాక మంత్రిగారు 14 కోట్ల రూపాయలే అని చెప్పారు. First year కేటాయించిన దానిలో తగ్గిపోయింది. మైగా కేంద్ర ప్రభుత్వం మనం 3 కోట్లు అదనంగా ఖర్చుపెడితే, రు. 7 కోట్లు అద

నంగా యిస్తాము. అన్నార మొత్తం 3rd planలో 28 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటే 14 కోట్ల రూపాయలే యిచ్చారు అని చెప్తున్నారు. అందు వల్ల Irrigation potential create కారపోవడానికి డబ్బు allotmentలో ఉన్న గందరగోళం ఏ మైన కారణమా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—కావండి పొరపాటు పెడుతున్నారు. రు 12,50,000 + 700,000 = 19,50,000 మేము ఖర్చు పెడుతున్నాము. Minor Irrigation అంటే ఒక్క P. W. D. యే కాదు రెవెన్యూ క్రింద కొంతఉంది. Agriculture department క్రింద కొంత ఉన్నది. Rs. 20 crores Minor irrigation క్రింద ఉన్నది నిజమే. ఆ departmentsకు కేటాయింపుచేసి ఆ departments ఖర్చు పెడుతున్నారు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—కృష్ణా బ్యాంకే క్రింద 1080 ఎకరాలు సాగు కావలసియున్నది. 513 ఎకరాలకన్న ఎక్కువ కాలేదు. వాళ్ళు నీళ్ళు కావాలని అడుగుతున్నారు. సాగు కావడానికి అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఎందు వల్ల కాలేదు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—అది Permanent wet క్రింద convert చేయక పోతే లెక్కలోకి రాలేదు. అందువల్లనే recentగా మూడు సంవత్సరములనుంచి మెట్టసాగుబడి చేసేవి అన్నీ permanent wet క్రింద convert చేయవలసిందని ఒక G. O. issue చేశారు.

శ్రీ వి. విశ్వేశ్వరరావు:—మంత్రిగారు చెబుతూ మూడు సంవత్సరాలుగా సాగు అయినవాటిని యిందులో చేర్చక పోవడంవల్ల రాలేదు అంటున్నారు. కైకలూరు, బండరు, దివికాలూకాలలో ఎక్కడైతే extension చేసి ఎక్కువ తీసుకురావాలో అక్కడ schemes వెంటనే అమలు జరపకపోవడం చేత ఎక్కువ భూమి సాగులోకి రాలేదు. ఆ కాలువలను extend చేయడానికి, అక్కడ ఉంటే drainage కాలువలకు ఎక్కువ డబ్బు కేటాయించడానికి ప్రభుత్వం వారు పూను కుంటారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—Drainage improve చేయనిచే ఆ కాలువలు extend చేసి లాభం లేదు. ముంపు వస్తుంది. Drainage facilities అన్నీ improve చేసిన తరువాత అక్కడ improve చేయాలి.

శ్రీ టి. వి. యన్. చలపతిరావు:—Created potential, non-utilization causes investigate చేయడానికి ఒక కమిటీని appoint చేశాము అన్నారు.

సంతోషమే. వారికి డబ్బు కూడ కొంత యిచ్చాము అన్నారు. మంచిదే. ఆ కమిటీవారి యొక్క findings ఏమిటి? ఆ findings ప్రకారం ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నది? అది దృష్టిలో పెట్టుకొని భవిష్యత్తులో యితాంటేవి రాకుండా చేయడానికి ఏమి చర్యలు ప్రభుత్వం వారు తీసుకున్నారో తెలివిస్తారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— ఈ స్కీము గురించి వాళ్ళు examine చేస్తారు. Examine చేసి ఆ bottle necks ఏ మైనా ఉంటే తీర్చేసి అది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారు. ఇంతకుముందు అంతా స్కీము అయిన తరువాత localization field channels యివన్నీ మొదలు పెట్టారు. ఇప్పుడు ఒక స్కీము లోనే field channels localizationకు డబ్బు కేటాయింపు చేసి scheme complete చేసేలోపల, localization field channels యివన్నీ complete చేస్తున్నారు.

† 137 - * 81 (2397) Q.—

GOVERNMENT ENGINEERING COLLEGE BUILDINGS AT ANANTHAPUR

188—

* 83 (2408) Q.— *Sri A. Sarveswara Rao (Eluru)*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Government are aware that a good number of reinforced concrete beams used in the construction of the new buildings of the Government Engineering College at Ananthapur had cracked and given way ;

(b) whether it is also a fact that the buildings were constructed at a huge cost of about Rs. 20 lakhs just four years ago ; and

(c) whether the cracked beams were replaced and the cost recovered from the persons responsible for that ?

Sri A. C. Subba Reddy:— (a) Cracks have been observed only in 2 R.C.C. beams used in the construction of the Government Engineering College buildings at Ananthapur.

---

† Not put and not answered in the House. The question and answer have been included in the proceedings under 'Written Answers to Questions'.

(b) The buildings were constructed at a cost of Rs. 16 lakhs in 1957.

(c) The cracked beams were rectified effective measures taken to strengthen them structurally. Action is being taken to fix up the responsibility on the persons concerned.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు.—ఈ cracks రావడానికి కారణం ఏమిటి? ఏమెటు భాగం తగ్గిపోయిందేమో దర్శిస్తు చేశారా? cost ఎవరి దగ్గరనుంచి recover చేశారు? Contractor దగ్గరనుంచీయూ, లేక గవర్నమెంటు డిప్యూ పెట్టుకున్నారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి.—ఇది 1957 లో complete అయింది. complete అయిన తరువాత ఈ cracks 1962లో బైటపడినాయి. 5 years తరువాత బైటపడినాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం effective steps ఏమీ తీసుకోలేక పోయింది. దానిని repair చేసి దానివేమీ లోటులేకుండా చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు (పెనుగొండ).— 5 సంవత్సరముల తరువాత బైటపడినాయి. అందుచేత effective steps ఏమీ తీసుకోలేము అంటున్నారు. దీనిని బట్టి ఆ contractor ప్రభుత్వమును మోసం చేసేట్లుగా అర్థం అయింది. ఆ contractorను list లోనుంచి తీసి పేయడంకోసం ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందా? లేక పోతే యింకా అదనంగా contract యిస్తున్నారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి.— Defective construction అయితే అవన్నీ చేయాలి defective కాదు. Concrete work లో ఎక్కడైనా ఒక చిన్న పగులు రావడానికి వీలు ఉన్నది. దానిని పాగు చేస్తారు.

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఇల్లందు).— 5 సంవత్సరాల లోపలే concrete work లో పగుళ్లు రావడానికి వీలు ఉంటుందని technical opinionగా మినిస్టరుగారు చెబుతున్నారు. ఇట్లు కట్టుకుంటున్నాము. అందరము ఉంటున్నాము. అట్లాంటి అనుభవం ఏమీ రావడంలేదు ప్రభుత్వాన్ని మోసగించి ప్రజాధనాన్ని దుర్వినియోగపరచిన దానికి ఆ Contractor ను List లో నుంచి తీసివేశారా? ప్రత్యేక అఫీసర్ ఎవరైనా Supervision లో ఉండేవాడా? అయిన ఆ రోజులలో ఏమి చేశారు అనే విషయం ఏమైనా ఆలోచించారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి.— 5 సంవత్సరాలలో అన్ని పగుళ్లు వస్తాయని కాదు. ఎక్కడైనా ఒకటి అర రావచ్చును. అలా రావడానికి చాలా కారణ

ములు ఉండవచ్చు. ఒక్క Cement proportionate గా use చేశాడా అని కాదు. ఒకవేళ supply చేసిన rods లో లావు సన్నము ఉంటే ఎక్కడై నా వీలు ఉంటుంది. we cannot fix up responsibility on a particular member. 5 సంవత్సరాలు అయిపోయిన తరువాత వచ్చినది కాబట్టి యిది సరిపోయింది. నేను ఏమీ వదిలి పెట్టలేదు. I thank the member who put the question. I am probing into the matter.

శ్రీ వల్లభమజ్జి వెంకటేశ్వర్లు :— 5 సంవత్సరములు అయిన తరువాత ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినది ఈ cracks యిప్పుడు వచ్చినాయా? లేక cracks ముందు ఉంటే ఈ రోజునే ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినాయా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— Engineering college Principal ఆయన కూడ ఇంజనీరే. ఎప్పుడు అవుపడినాయో ఆప్పుడే ఆయన report చేసినారు.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం :— probe చేస్తున్నారు కాబట్టి వేరే ప్రశ్నలు వేయను. అది మాత్రం కాస్త తీక్షణంగా చేయించండి.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— Cracks అన్నారు. Cracks rectify చేశామని కూడ తెలిచారు. ఏ ఏ కారణాలవల్ల cracks యివ్వబడినాయని దర్యాప్తు జరిగిందా? రు. 18 లక్షల building కట్టినప్పుడు rectify చేయడానికి ఏమాత్రం ఖర్చు పెట్టారు? rectify చేశారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి :— Actual గా యింత అవి information లేదు. cracks అంటే నన్ను వగుళ్ళు యిచ్చినాయి. పెద్ద వగుళ్ళు కాదు. అందువల్ల కొద్దిగానే repair చేసినాము.

CASES UNDER IMMORAL TRAFFIC ACT

189—

* 595 (4179) Q.— *Sarvasri A. Sarveswar Rao and J.T. Fernandez (Nominated)* :— Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) the number of cases that were Registered in 1962-63 and 1963-64 under the Suppression of Immoral Traffic in Women & Girls Act, and

(b) whether the Government decided to appoint Family Welfare Officers at District level to render timely assistance to destitute women and girls?

The Minister for Home (Sri Mir Ahmed Ali Khan):—

(a) 1758 cases were registered in 1962-63 and 2427 in 1963-64.

(b) No such proposal is under consideration of Government.

Sri A. Sarveswara Rao : Sir, the number of cases is on the increase. It seems that effective steps have not been so far taken. Will the hon. Minister be pleased to state what measures the Government is going to take to see that the number goes down?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : The police is very prompt in registering the cases, and many were convicted also. We cannot do more than that.

Sri A. Sarveswara Rao : In view of the increasing number of cases, will the Government consider the desirability of appointing Family Welfare Officers to give assistance to destitute women?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : I do not think the Welfare Officers can do much in this respect.

Sri S. Vemayya : May I know, Sir, whether the Government are aware of the fact that there is unnecessary interference by the police in this respect?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : There is no unnecessary interference. Out of 1758 cases which were taken to court, about 1161 were convicted.

Mr. Speaker : What Mr. Vemayya is saying is this—Police are interfering in these cases unnecessarily.

Sri S. Vemayya : The police are interfering unnecessarily and they are launching false cases against family women. I have personal knowledge of some cases.

Mr. Speaker : That is what I said. The police themselves are misusing their powers.

Sri S. Vemayya : My intention is not that, though it is also implied. Police are unnecessarily interfering and they are also launching false cases against family women and thus increase the number of cases. Are the Government aware of this ?

Mr. Speaker : It comes to that. I said, the police are misusing their powers.

Sri Mir Ahmed Ali Khan : There are no such instances. The police have to take cognizance of these cases and have taken to the court.

Sri S. Vemayya : May I know, Sir, whether the Government would consider constituting a small committee to enquire into this ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : There is no need for constituting such a committee because the police are doing their duty.

(Many Members were seen standing to ask supplementaries)

Mr. Speaker : The hon. Minister is satisfied with the work which the police are doing. (Laughter)

Sri Tenneti Viswanatham : Have the Government any proposals before them to rehabilitate these persons who are coming under the Immoral Traffic Act, instead of merely satisfying ourselves with punishing them ? Have the Government any scheme to rehabilitate them at least after they are released from jails ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : There are three protective homes in the State, two managed by the Government and one a private one. Besides these three there are four after-care homes for women in Hyderabad, Rajahmundry, Kurnool and Mahbubnagar.

Sri Tenneti Viswanatham : Is the hon. Minister aware that in some of these After-Care Homes ordinary destitute women who are not strictly covered by these Acts are placed there ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : At 2 places, Hyderabad and Rajahmundry, prostitutes are kept. In Kurnool and Mahbubnagar, girls and orphan and destitute women are kept.

IMMORAL TRAFFIC

190—

* 596 (4180) Q.— *Sri A. Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Home be pleased to state :

(a) whether the National Conference of the Associations for Moral and Social Hygiene held in the first week of February 1964 at Hyderabad suggested an amendment to the Suppression of Immoral Traffic in Women and Girls Act to impose deterrent punishment on prostitutes and those who visited the brothels ; and

(b) whether any comprehensive Legislation taking Socio-economic factors into consideration, is contemplated to put an end to the brothels and the evil of prostitution ?

Sri Mir Ahmed Ali Khan : (a) The answer is in the affirmative.

(b) It is for the Government of India to consider their recommendation of the Conference to amend the Act, as it is a Central Act.

REMOVAL OF THE PRESIDENT PANCHAYAT BOARD, KOLAKALUR

191—

* 513 (2122) Q.— *Sri K. Satyanarayana (Repalle)* : — Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state:

(a) whether it is a fact the President, Panchayat Board, Kolakalur, Tenali taluk, Guntur district, was removed by the Revenue Divisional Officer, Tenali in March, 1963 for Misappropriation of Panchayat Funds and the same was confirmed by the District Collector, Guntur ;

(b) if so, whether the orders have been given effect to ; and

(c) if not, the reasons therefor ?

The Minister for Panchayatraj (Sri M. N. Lakshminarasayya) :— (a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

CLASS II PANCHAYATS

192—

* 606 (4358) Q.— *Sri S. Vemayya :—* Will the hon. Minister for Panchayati Raj be pleased to state :

number of class II Panchayats upgraded during 1963-64 and proposed to be upgraded during 1964-65 as class I Panchayats in the state ?

Sri M. N. Lakshminarasayya :— Nil.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య :— పాపులేషన్, ఎకనామిక్ ఫేటర్స్ వున్నప్పుడు ఎందువల్ల phased programme పెట్టుకుని అప్ గ్రేడ్ చేయడానికి ప్రయత్నించడం లేదు?

శ్రీ యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— దానికొక క్రెటేరియా వున్నది. పాపులేషన్ అయిదువేలకు తక్కువ ఉండకూడదని, అన్యవల్ ఆదాయం 10 వేలకు తక్కువ వుండకూడదని క్రెటేరియా వున్నది. అది ఫుల్ ఫిల్ చేసి వచ్చుదు అప్ గ్రేడ్ చేయడం జరిగింది, ఈ Act ప్రకారంగా ఫస్ట్ గ్రేడ్, సెకెండ్ గ్రేడ్ లేవు గనుక ఆ కొశ్చెస్ రైజ్ కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (నత్తెనపల్లి) :— లేకుంట్ట అట్లు ప్రకారంగా ఫస్ట్ గ్రేడ్, సెకెండ్ గ్రేడ్ అసలు వున్నదా, లేదా, లేకపోవడ మేమిటి? ఎప్పుడైతే ఎగ్జిక్యూటివ్ అఫీసర్ ని చేస్తామో అది సెకెండ్ గ్రేడ్ గా ట్రీట్ చేస్తారు, క్రిందవాటిని ఫస్ట్ గ్రేడ్ గా—

శ్రీ యం. యన్. లక్ష్మీనరసయ్య :— అటువంటిదేమీ లేదు. “The new Act—viz. The Andhra Pradesh Gram Panchayats Act came into force on the 18th January 1964. According to this new act, there is no such classification as Class I and Class II.

FINANCIAL AID TO THE VISAKHAPATNAM
CO-OPERATIVE CENTRAL STORES

193—

* 1043 (4973) Q.— *Sarvasri A. Sarveswara Rao, P. Shyamsundar Rao and V. Satyanarayana* :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether the President and the Board of Directors of the Visakhapatnam Co-operative Central Stores resigned as a protest against the indifferent attitude of the Co-operative Department and the Government towards their Stores;

(b) whether additional funds promised time and again by the Co-operative Department were allotted to the Stores ;

(c) whether funds allotted to the Stores were disbursed ; and

(d) whether the Government contribution of Rs. one lakh towards paid-up share capital and a loan of Rs. 50,000 for the construction of a Godown released ?

The Minister for Co-operation (Sri T. Ramaswami) :—

(a) They have tendered their resignations. The joint Registrar met the President and the Board of Directors and explained the position and persuaded them not to press their resignations. They are since continuing in office.

(b) No additional funds were promised by the Co-operative Department.

(c) Yes, Sir, except the share capital contribution and assistance for godowns.

(d) No, Sir.

Sri Tenneti Viswanatham : What were the reasons for this? They were originally dis-satisfied. What was the hitch about? Is it a fact that they were not offered funds or necessary store in time and that the correspondence carried on by them was of no avail, so that the President who is a Member of this Assembly got disgusted and offered resignation?

Sri T. Ramaswamy: There was some misunderstanding, Sir. The promised assistance was this :

Share capital contribution on matching basis with reference to the subscribed share capital	... Rs. 1.0 lakh
Cash credit	... 2.0 lakhs
Assistance for trucks	... Rs. 50,000
Assistance for godowns	... Rs. 50,000
Managerial subsidy.	... Rs. 10,000

They have contributed only Rs. 30,180 and for the matching contribution of Rs. 30,180 the bill was passed, but it was not cashed due to some defect pointed out by the Treasury Officer.

శ్రీ వి. నల్లనారాయణ :—Misunderstanding వల్ల యిలా జరిగింది అంటున్నారు. వారు రాజీనామా యిచ్చిన సందర్భంలో ఏమేమి కారణాలు పుడవారించారు ? వాటిని Table పై పెట్టడానికి మంత్రిగారు సిద్ధంగా వున్నారా?

శ్రీ బి. రామస్వామి :— వారు రాజీనామాలో చెప్పిన కారణాలు ఇవి. "Share Capital Contribution of Rs. 1.0 lakh irrespective of their share capital contribution యివ్వాలి. Lack of adequate finances additional finances of Rs. 3.0 lakhs was not given; discrimination shown in respect of supply of finances to other stores. ఈ కారణాలు చెప్పారు. కానీ, యివన్నీ క రెక్ట్ కాదు. ఎందుకంటే — ఒక లక్ష యిస్తామని ఎప్పుడూ ఆనలేదు, మూచింగ్ కంట్రీబ్యూషనే. వారు ఎంత షేర్ కాపిటల్ వసూలుచేస్తే అంత గవర్నమెంటు కూడా యివ్వడానికి ఒప్పుకున్నది. తరువాత రెండు లక్షలు. ఫివాన్స్ యిచ్చాము. జాయింట్ రిజిస్ట్రార్ వెళ్ళి యింకో రెండు లక్షల ఫివాన్స్ విజయనగరం సెంట్రల్ వ్యాంకుతో ఏర్పాటు చేశారు. ఏర్పాటు చేసి వచ్చినట్లుగా ప్రెజెంటుగారికి కూడా చెప్పారు. they were satisfied.

శ్రీ వి. ఎత్తేకర్పరరావు :— ఈ సెంట్రల్ షోర్సు ఎన్ని డ్రైమర్ షోర్సును పెట్టి బిజినెస్ చేస్తున్నది ?

Sri T. Ramaswamy :—That information is not, here sir

INTEREST ON AGRICULTURAL CREDIT

194—

* 843 (4005) Q — *Sri T. Balakrishnaiah* :— Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state :

whether any directions have been received from the Government of India to consider the possibilities of reducing the interest on Agricultural Credit to increase farm output?

Sri T. Ramaswamy : No, Sir.

శ్రీ వి రాజగోపాలనాయుడు :— మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అయినా సరే, యీ విషయం consider చేయడానికి అవకాశం లేదండి. ఎందుకంటే ఇప్పుడు Three tier system వున్నది. ప్రైమరీ సొసైటీ, అపెక్స్ బ్యాంక్, సెంట్రల్ బ్యాంక్ యీ మూడు వున్నవి. మార్జిన్ ఆఫ్ ప్రాఫిట్ లేకపోయినట్లయితే యీ మూడు సంస్థలు నడవడం కష్టం.

శ్రీ యస్. వేమయ్య :— రిజర్వు బ్యాంకు యిచ్చే రేటుకు, సామాన్య రైతుకు చేరేప్పటికి వుండే రేటుకు చాలా తేడా వున్నది. దానిని గమనించి రిజర్వుబ్యాంకు రేటుకే రైతుకు యిచ్చే ప్రయత్నాలు చేస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— అదే నేను చెప్పాను. ఈ మూడు సంస్థలకు మార్జిన్ రావాలి వర్క్ చేయడానికి ఈ మూడు బ్యాంకులకు మార్జిన్ వుండాలి కాబట్టి $2\frac{1}{2}\%$ కు రిజర్వుబ్యాంకు యిస్తే, ఆంధ్ర పరియోలో 7% కు యిస్తున్నాం, 8% తెలంగాణా పరియోలో యిస్తున్నాం, ఎందుకంటే యిక్కడ సొసైటీస్, బ్యాంకులు అంత పటిష్టంగా పని చేయడం లేదు కాబట్టి కొంచెం మార్జిన్ ఎక్కువ కావలసి వచ్చింది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి (వుట్టూరు) :— మధ్యలో three tier system పెట్టి 5% వరకు మార్జిన్ యింక్రీజ్ చేశామని అంటున్నారు. తెలంగాణాలో $5\frac{1}{2}\%$ వరకు యింక్రీజ్ అయింది, యిక్కడ పటిష్టంగా పని చేయడం లేదని పటిష్టంగా పని చేయడం ప్రధానంగా త్రైతేరియా. మార్జిన్ తీసుకోడానికే? లేక పోతే, కనీసం 1% తీసుకున్నప్పటికీ, 5% లోపల చేసువం రైతుకు యివ్వ గలముగదా! ఇంత inefficient గా work చేస్తూ 7.5% వరకు యింక్రీజ్ చేయవలసిన అవసరం ఏమి వచ్చింది?

శ్రీ టి. రామస్వామి :— కష్టమింది. ఎందుకంటే—రిజర్వు బ్యాంకు యిచ్చే అప్పుకు రెండు మంచి signatures కావాలి. ఒకటి, అపెక్స్ బ్యాంక్, రెండు

సెంట్రల్ బ్యాంక్ signatures కావాలి. అపెక్సు బ్యాంకు 5. 58% చార్జి చేస్తున్నారు. అంటే more than $1\frac{1}{2}\%$ a little above, సెంట్రల్ బ్యాంకు 5% చార్జి చేస్తున్నారు. ప్రైవేట్ సొసైటీ 7%. అందువల్ల ఆ మార్జిన్ కావాలి.

శ్రీ విల్లరిమర్రె వెంకటేశ్వర్లు :— అపెక్సు బ్యాంకు 2. 58% చార్జి చేస్తుంటే సెంట్రల్ బ్యాంకు ఎందుకీ 5% చార్జిచేస్తున్నది? సెంట్రల్ బ్యాంకు 2 $1\frac{1}{2}\%$ ఎక్కువ ఎందుకు తీసుకోవాలి?

శ్రీ బి. రామస్వామి :— ఖర్చులకు తీసుకోవాలండీ. ఎందుకంటే— సూపర్ వై జర్నలి చాలామందిని maintain చేయాలి. సెంట్రల్ బ్యాంక్ 40, 50 మంది సూపర్ వై జర్నలిను, staff ను maintain చేయాలి ఈ కలెక్షన్ వర్క్ అంకా సెంట్రల్ బ్యాంక్ undertake చేయాలి. అందువల్ల, 2%—less than $1\frac{1}{8}\%$ సెంట్రల్ బ్యాంక్ వారు తీసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు :— క్రెడిట్ యిచ్చే సందర్భంలో అటు అపెక్సు బ్యాంక్, సెంట్రల్ బ్యాంక్, యిటు ప్రైవేట్ సొసైటీ—they are making profits. అట్లాగుకుండా, no profit, no loss basis పైన యీ క్రెడిట్ సిస్టమ్ను అమలు జరపడానికి ఆలోచిస్తుందా ప్రభుత్వం?

శ్రీ బి. రామస్వామి :— పెద్ద ప్రాఫిట్స్ ఏమీ రావడంలేదండీ. వచ్చినప్పటికీ, మ్యాక్సిమమ్ 5% అంటే డివిడెండు డిక్లేర్ చేయడానికి యీ సంస్థలకు నేటికీ అధికారం లేదు.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి :—(మైదారం) తెలంగాణాలో Banks సమర్థ వంతంగా పనిచేయడం లేదంటున్నారు. అసమర్థత అన్ని బ్యాంకులలోనూ సమానంగానే వున్నదా; సమర్థవంతంగా పనిచేసేవాటికి rate తగ్గించే అవకాశం వున్నదా?

శ్రీ బి. రామస్వామి :—అసమర్థత అండీ— business అంత ఎక్కువగా లేదు. Business ఎక్కువగా లేకపోతే margin కావాలి, అది తగ్గిస్తే banks పని చేయడానికి అవకాశం వుండదు.

శ్రీ వావిలూ గోపాలకృష్ణయ్య :—అపెక్సు బ్యాంకు, సెంట్రల్ బ్యాంకు, ప్రైవేట్ సొసైటీలు ఇన్ని వుండేబదులు direct గా District Central Banksకు యిస్తే $2\frac{1}{2}\%$ కు—నిసం 2% తగ్గించడానికి వీలుంటుంది. అవి recognised banks. Reserve Bank కూడ యివ్వడానికి తయారుగా వుంది. కాబట్టి మంత్రిగారు అది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—రిజర్వు బ్యాంకు దానికి ఆగ్రి రిస్క్ పెట్టుకుండా చేయవచ్చు. Two good signaures వుంటే తప్ప రిజర్వు బ్యాంకు అప్పు యివ్వదు అందుచేత ఎవెక్సు బ్యాంకు, సెంట్రల్ బ్యాంకు వుండితీరవలసిందే ?

శ్రీ తన్నేటి విశ్వనాథం:— 3 tiers క్రింద 3 intermediaries ను పెట్టారు. Intermediaries ను తగ్గించడం మన పాలసీ దా : అటువంటివి ఉన్న banks ఎందుకు ? ఒకటైతే తగ్గించవచ్చు Government guarantee చిన్న banks కు రిజర్వు బ్యాంకు two signatures ఎండిడగాలి ? ఇదంతా దర్యాప్తు చేసి రిజర్వు బ్యాంకుకు వ్రాస్తారా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:—ఇదంతా Reserve Bank తో discuss చేసి, consult చేసి ఏర్పాటు చేసినదే. రెండూకూడ వుండితీరవలసిందే. లేదోత రిజర్వు బ్యాంకు వారు అప్పు యివ్వరు. మన రాష్ట్ర మొత్తంమీద 25 banks కు వారు యిస్తూ deal చేయాలంటే కష్టమవుతుంది. ఎవెక్సు బ్యాంకు ద్వారానే అప్పు యిస్తారు అవి సెంట్రలు బ్యాంకుకు, సెంట్రలు బ్యాంకు ప్రైమరీ సొసైటీల ద్వారా అప్పు యివ్వాలి

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— 5% dividend పెంచిపెట్టుకున్నామని చెప్పారు. ఈ shares లో అధిక భాగం ప్రభుత్వానికి, రిజర్వు బ్యాంకుకు సంబంధించినవే కనుక dividend యిచ్చే విషయం తీసేసేవల్లుయితే రైతులకు ఎక్కువ వడ్డీకి అప్పు యివ్వడానికి వీలుండుంది కదా ?

శ్రీ టి. రామస్వామి: 5% Dividend Maximum. ఆ dividend declare చేయలేని banks కూడ కొన్ని వుంటాయి. It is not on the Capital. Share Capital మీద 5% కంటే ఎక్కువ dividend యివ్వడానికి వీలులేదు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— Dividend declare చేయకపోతే ఏమి ? what harm is there if dividend is not declared ?

శ్రీ టి. రామస్వామి:— Dividend declare చేయకపోతే share capital రాదు. ఇప్పటికీ slyగా వుంది. ఇంకా తగ్గిపోతుంది 5% is nothing.

JOINT FARMING CO-OPERATIVE SOCIETY AT GORITA VILLAGE

195—

*851 (4067) Q.— *Sri P. Mahendranath (Nagar Kur-nool)*— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that a joint farming co-operative society has recently been formed at Gorita village Nagarkurnool taluk, Mahbubnagar district ;

(b) if so, the name of the President of the Society ;

(c) whether it is a fact that the lands proposed for the Society are already mortgaged by the owners ; and

(d) if answer to Cl. (c) is in the affirmative the basis on which loans are being advanced to the Society ?

Sri T. Ramaswamy :— (a) Yes, Sir.

(b) Sri Raghu Ramulu of Nagarkurnool taluk.

(c) No, Sir.

(d) In view of answer to Cl. (c) above this does not arise

శ్రీ వి. మహేంద్రవాణ్ :—ఇదివరకు Mortgage చేయబడిన భూములు తిరిగి Mortgage చేయలేదంటున్నారా ?

శ్రీ బి. రామస్వామి :—Mortgage చేయని భూములే యిచ్చారు.

INTEREST ON LOANS ADVANCED BY CO-OPERATIVE SECTOR

196—

* 866 (4189) Q.—*Sri A. Sarveswara Rao* :— Will the hon Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether any proposal is under consideration of the Government to channelise the long and short term loans, advanced to the cultivators, through the land mortgage banks and credit societies so as to make the Government free from this responsibility ;

(b) if so, what are the reasons for giving up the present practice ;

(c) whether it is a fact that cooperative sector is advancing loans to the cultivators at 7.5% where as it borrows at the rate of 2.5% interest from the Reserve Bank ; and

(a) if so, the reasons therefor ?

Sri T. Ramaswamy:— (a) Yes Sir.

(b) The IV Development Commissioner's conference at Simla in 1957, the National Development Corporation in November, 1958, and the Government of India have expressed themselves in favour of routing Taccavi loans through Co-operatives. The Government of India made an exception of distress Taccavis only. The Patel Committee set-up by Government of India to examine this question recommended co-operatives as the institutional agency for provision of Agricultural Credit, for normal production purposes, and it recommended, in general, discontinuance of direct issue of Taccavi loans by Government. The Lucknow conference of State Ministers for Co-operation (February 1963) agreed to this in principle. Its implementation is being considered by Government.

(c) Yes, Sir.

(d) Credit has of necessity to be routed though a three tier structure, consisting also of State Co-operative Bank, and the Central Bank, as the Reserve Bank of India insists upon—on 2 good signatures before it will purchase, sell, or rediscount the several credit instruments (Bills of exchange etc.,) drawn and payable in India. Moreover the Reserve Bank of India prescribes standards for sanction of Short Term and Medium Term Advances, with reference to owned funds position of Central Banks. These two institutions i.e. the Apex Bank and Central Bank will naturally have handling charges. The Primary Co-operative Societies are the sole agency for distribution of credit to the ultimate borrower. Thus margins at these 3 stages bring the ultimate lending rate to the neighbourhood of 7.5%.

శ్రీ ఎ. నర్సేశ్వరరావు:— National Conferences, వరుసలు, కమిటీలు చెప్పాయి. present practice చూడేసి యీ కొత్త పద్ధతివల్ల అదవంగా వచ్చిన సదుపాయం. ప్రయోజనం ఏమైనా వుందా ?

శ్రీ బి. రామస్వామి:— Credit అంతా ఒక institution ద్వారానే route చేయడం మంచిదని పెట్టారు. మన రాష్ట్రంలో 5 సంఘాలకి సమీక్షలలో

మాత్రమే introduce చేశాము. Examine చేస్తున్నాము, లాభకరంగా వుంటుందా లేదా అనేది, రాష్ట్ర మొత్తమీద ప్రవేశ పెట్టేముందు ప్రస్తుతం 5 blocks లో మాత్రమే పరిశీలిస్తున్నాము.

శ్రీ వీ. రాజగోపాల నాయుడు:— Share Capital Advance చేసేవారు— ప్రభుత్వమే చేస్తుంది. లేకపోతే అప్పులు తీసుకొనేవారు advance చేస్తారు. కాబట్టి dividend లేకుండా చేసినట్లయితే, interest తగ్గిస్తే అప్పులు తీసుకొనేవారికి లాభం కలుగుతుంది. ప్రభుత్వానికి పెద్దనష్టం వుండదు. ఇది ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ బి. రామస్వామి:— Dividend declare చేయకపోతే share capital ఎవ్వరూ invest చేయరు.

శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి:— Share Capital invest చేయకపోతే అప్పులు రావనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నారు కాని dividend వస్తుందని invest చేస్తున్నారని నేను అనుకోవడం లేదు. నేనూ invest చేశాను— ఎందుకంటే అప్పు తీసుకోడానికి Loans ప్రధానం కాబట్టి 5% dividend తగ్గించినందువల్ల share capital తగ్గుతుందనే అనుమానం ప్రభుత్వానికి ఉండవలసిన పని లేదు. ప్రభుత్వం యీ అభిప్రాయానికి ఎందుకు వచ్చిందో వెలవిస్తారా?

శ్రీ బి. రామస్వామి:— 5 Percent Dividend పెద్ద మొత్తం కాదు. 20 times the share capital అప్పు యిస్తున్నాము. 5% తీసేసినప్పటికీ సొసైటీకి వచ్చే లాభం పెద్ద ఎక్కువగా వుండదని నా ఉద్దేశం.

శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి:— మనం రైతులకు ఉపయోగపడాలని సొసైటీ స్థాపించాము. ఆటవంటప్పుడు ఎంత తక్కువ వడ్డీకి యివ్వడానికి వీలవుతుందో అంత తక్కువ వడ్డీకివ్వడానికి ప్రయత్నం చేయడం ప్రధానం. 5% Dividend తగ్గించినట్లయితే రైతుకు one percent interest తగ్గించడానికి వీలుంటుందనే అభిప్రాయానికి ప్రభుత్వం ఎందుకురాదు ఇట్లా చేస్తే కొన్ని వేలమంది రైతులకు ఉపయోగపడుతుంది కదా?

శ్రీ బి. రామస్వామి:— One Percent తగ్గించడానికి వీలుండదు 5% dividend share capital మీద కాదు. Share Capital మీద 20 times అప్పు యిస్తారు The Central Bank will give a loan of 20 times of the share capital. 5% dividend తీసేస్తే 0%1 తగ్గించడానికి వీలుంటుందేమో. ఇప్పటికీ అన్ని సొసైటీలు సమర్థవంతంగా పనిచేయడం లేదు. ఇంకా తగ్గిస్తే యీ సొసైటీల పటిష్టత తగ్గడంతప్ప ఉపయోగం వుండదని, యిప్పుడిచ్చే rate of interest

కూడా market rate తో compare చేస్తే reasonable గానే ఉన్నదని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం.

DEMONSTRATION FARMS UNDER TUNGABHADRA PROJECT AREA

197—

* 886 (4256)Q.—*Sri P. Rajagopal Naidu*:— Will the hon Minister for Agriculture be pleased to state—

(a) the number of demonstration farms proposed to be started under Thungabhadra Project area for propagation of improved Agricultural practices during 1964-65; and

(b) the amount sanctioned for the purpose ?

The Minister for Agriculture (Sri A. Balarami Reddy):—

(a) and (b) The answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE.

(a) The following demonstration farms are proposed to be laid out in Thungabhadra Project area during 1964-65.

(i) Six model irrigated farms of 16 acres each to demonstrate the improved techniques on irrigated farming.

(ii) 50 Demonstration plots of 2 acres each with irrigated cotton on the lines practiced in Maharashtra.

(iii) 25 Demonstration plots of 0.50 cents each for Hybrid Maize.

(iv) 900 to 1200 demonstration plots in small holdings to educate on improved methods of agriculture.

(b) The amount sanctioned for the above demonstrations is given below :

- (i) A subsidy of Rs. 25/- per acre towards extra cultivation charges is granted in the case of all the six model irrigated farms, the total cost of the scheme being Rs. 2,400/-.
- (ii) An amount of Rs. 12,500/- is sanctioned towards subsidy on seeds, manures, pesticides for the 50 demonstrations with irrigated cotton.
- (iii) An amount of Rs. 1,750/- is provided for laying out 25 subsidised demonstration plots with Hybrid Maize at a subsidy of Rs. 70/- per plot to meet the cost of seed fertilisers, pesticides etc.,
- (iv) No extra expenditure is incurred on these demonstrations. The cultivators in whose holdings the plots are laid out will be given preference in the supply of improved seeds, manures, pesticides, etc.,

ROTARY PUSH HOES

198—

* 891 (4264) Q.— *Sri P. Rajagopal Naidu*:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any proposal before the Government to supply rotary push hoes to the Agriculturists; and

(b) if so, on what basis ?

Sri A. Balarami Reddy:— (a) The answer is in the affirmative.

(b) The push hoes will be sold to Agriculturists at 25% subsidised rates.

SOIL CONSERVATION RESEARCH STATION

199—

* 899 (4277) Q.— *Sri P. Rajagopal Naidu*:— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) Whether there is any Soil Conservation Research Station in the State; and

(b) if so, the place where it is situated and the number of persons to be trained this year *i.e.* 1964-65 in Soil Conservation ?

Sri A. Balarami Reddy:— (a) The answer is in the negative

(b) Does not arise.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు:— Soil conservation అక్కడక్కడ మాత్రమే చేస్తున్నారు. చాలా చోట్ల water and soil conservation scheme adopt చేస్తే ముఖ్యంగా మెట్ట ప్రాంతాలలో చాలా ఉపయోగంగా ఉంటుంది. అందుకు రిసెర్చి జరగాలి కాబట్టి రిసెర్చి స్టేషన్ ఏమైనా పెడతారా ?

శ్రీ ఎ. బిర్రామిరెడ్డి:—ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ఈ సంవత్సరం ఇండియా గవర్నమెంటువారు అంగీకరించారు. ఇబ్రహీంపట్నం వద్ద రిసెర్చి స్టేషన్ పెట్టడానికి ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాము. Dry areas లో ఒక రిసెర్చి స్టేషన్ పెట్టాలని కూడా నిర్ణయం తీసుకున్నాము. 1964-65 లో రాయలసీమలో ఒక రిసెర్చి స్టేషన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. స్థల నిర్ణయం మొదలైనవి తరుగలేదు

శ్రీ ఎమ్. రామగోపాలరెడ్డి:—ఇంత ముఖ్యమైన నిర్ణయాలు మూడవ ప్రధానికి పూర్తి అయ్యేంతల చేయడంలేదు. తొందరలో ప్రవేశపెడతారా ?

శ్రీ ఎ. బిర్రామిరెడ్డి:—1964-65 లోనే చేస్తామని ఇప్పుడే మనవి చేపాను.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య:—Soil conservation చాలా అవసరమని అందరూ గుర్తిస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మన రాష్ట్రంలో conservation లో నిపుణులైనవారు ఎంతమంది ఉన్నారు ? వారు మనకు చాలునా ? లేకపోతే అదనంగా పెంచడానికి కృషి ఏమిటి ?

శ్రీ ఎ. బిర్రామిరెడ్డి:—కావలసినంత మంది ఉన్నారు సైదరాబాదులో ఒక కేంద్రం ఉంది. అక్కడ soil conservation method train చేస్తారు, కాని రిసెర్చి

చేయడానికి అక్కడ లేదు, అక్కడ 1962-63 లో 22 మంది అసిస్టెంట్లు 1963-64 లో 47 మంది అసిస్టెంట్లు, 90 మంది సబ్ అసిస్టెంట్లు ట్రయిన్ చేయబడ్డారు. 1964-65 లో కూడా ప్రోగ్రామ్ జరుగుతోంది, ట్రయినింగ్ చేస్తున్నాము, కావలసిన స్పెండ్ ఉన్నాయి.

IMPOSITION OF SOCIAL BOYCOTT ON HARIJANS

200--

* 522 (2910) Q-- *Sri M. Pitchaiah (Put by Sri P. V. Ramana (Kondurkarla):*-- Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether a representation dated 22-11-1963 has been submitted the District Collector, Hyderabad requesting for protective measures on account of the fact that the land lords of the Village imposed Social Boycott on the Harijans of Eliminedu of Ibrahimpatnam taluq since 17-11-1963, when the Harijans demanded for reasonable wages ;

(b) if so, whether protective measures have been provided for the Harijans thereon ?

The Minister for Labour and Transport (Sri B.V. Gurumurthy):-- (a) No representation dated 23-11-1963 requesting for protective measures was submitted to the District Collector Hyderabad. A petition dated 20-11-1963 was however, received by the Collector from Harijans of Elimineda Village of Ibrahimpatnam Taluk wherein they requested for necessary action and to do justice in the payment of daily wages and in respect of social boycott.

On enquiry it was found that there was no Social Boycott. But a section of farm Labourers who were employed on annual basis and being paid in kind quite some time past have suddenly refrained from attending the work due to difference of opinion regarding wages and consequently the Kirana Merchants of the Village have refused to sell provisions to Harijans on credit basis. The strike was called off and a compromise has been reached already and the situation is normal.

(b) In view of answer in (a) above does not arise.

† 341 * 955 (4578) Q. and 342- * 229 (3906) Q.

ACCIDENT AT ALAMUR BRIDGE

343—

* 323 (4319) Q—*Sri P. Rajagopal Naidu*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether any compensation was given to the persons died in the accident that occurred in February 1964 in the construction of Alamur bridge; and

(b) if so, the particulars of the compensation paid to the persons ?

Sri A. C. Subba Reddy:—(a) The accident took place in March, 1964. An amount of Rs. 23,800/- has been deposited with the Commissioner of Workmen's Compensation for disbursement to the dependants of the five deceased workmen in addition to gratuity and extraordinary pension to the heirs of the Divisional Engineer, which is under consideration of Government.

(b) Does not arise.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:— Accident కు కారణాన్ని సమీక్షించడానికి ఏమిటి చేసారని ప్రశ్నలలో పడింది. అది నిజమేనా ? రిపోర్టు అందిందా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—నిజమే రిపోర్టు వచ్చింది. After its scrutiny, I will place it on the Table of the House.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:—అక్కడ beams పడిపోయినప్పుడు ఆ concreteను chemical analysis చేయించారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—చేయించాము. There is no defect. Hon. Member also was present; he has also gone there, and inspected it. We got it examined.

---

† Not put and not answered in the House. The Questions and Answers have been included in the Proceedings under Written 'Answers to Questions'.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:- Accident అయిన వాల్చుగైదు రోజులు తరువాత వెళ్ళాను కొంత concrete నేమా తీసుకువచ్చాను మంత్రిగారు దానిని కూడా chemical analysis చేయిస్తారా ?

Sri A. C. Subba Reddy:- We have gone there ; we have taken samples ; and we got it tested and we got the reply saying that there is no such thing.

శ్రీ తెన్నేటి విశ్వనాథం:- అది సరే, నేనుకూడా తెచ్చాను అదికూడా analysis చేయించండి అందరికీ satisfactory గా ఉంటుంది

Sri A. C. Subba Reddy:- I do not think it is advisable to do it.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- దానికి ఎవరు బాధ్యులలో తేల్చుకున్నారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- బాధ్యులనేది- This is a new work, Sir, ఏదో mistake of some thing ఉండవచ్చును, అందువల్ల పోయి ఉండవచ్చును.

I am placing the whole report on the Table of the House. After going through the report, I am prepared to answer all those questions.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య:- ఎంతమంది మన ష్యూలు చచ్చిపోయారు ? compensation deposit మొత్తం ఎప్పుడు చేసారు ? Actual గా చనిపోయిన వారి కుటుంబాలకు compensation అందినదా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- ఏడుగురు చనిపోయారు, అందులో ఒకాయన వీరవరాళ-ప్రయివేటు వ్యక్తి, అఫీసరు ఒకరు, అయిదుగురు పనివారు చని పోయారు దానికై డిపార్టుమెంటువారు రు 23,500 లు workmen's compensation డైరెక్టరువద్దర డిపాజిట్ చేసాము, వారు fix చేసి pay చేయాలి.

శ్రీ వి. రాజగోపాల నాయుడు:- చనిపోయిన అయిదుగురు work charge పనివారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:- Contractor's labourers.

శ్రీ వి. శత్యనారాయణ:- 23 వేల రూపాయలు డిపాజిట్ చేసాము అంటున్నారు. ఎవరెవరికి ఎంత ఇవ్వాలని figures ఉన్నాయో తెలియజేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—సుబ్బారావు-రు. 4,800లు; వమ్మడు సుబ్బారావు-రు, 7,000 లు; అంజనేయులు-రు. 8,600 లు; వెంకటవారాయణ-రు. 4,800 లు; పరిస్-రు 2,800 లు.

శ్రీ రెన్నేటి విశ్వనాథం:—తిరిగి కని ఆరంభమైనదా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—చేస్తున్నారు, అటవర్ బ్రిడ్జి dismantle చేసి మొదట బ్రిడ్జి తయారు చేసుకోవాలి. అంతా తయారు చేస్తున్నారు.

BRIDGE ON CHAMPAVATHI RIVER

344—

* 360(4477) Q.—*Sri T. Sanyasi Naidu (Gajapathi Nagar)*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Central Government prepared an estimate of 13 lakhs for the construction of a Bridge on the Champavathi river at Gajapathinagaram, Vijayanagaram taluk, Visakhapatnam district; and

(b) if so, when the said work will be taken up ?

Sri A. C. Subba Reddy.—No, Sir.

(b) Does not arise.

శ్రీ టి. నన్యాసినాయుడు:—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమైనా ప్రపోజిట్ పెట్టారా?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు ప్లాన్ పంపారు. టెక్నికల్ advice కోసం, అది రాగానే చేయాలనే ఉద్దేశం

శ్రీ టి. నన్యాసినాయుడు:— రాష్ట్ర ప్రభుత్వం estimate ఎంతకు చేసారు?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:—2.50 లక్షలు

ANICUT AT PEDA BELLE

345—

* 366 (4504) Q.—*Sri E. Gopal Naik (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya)*:—Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the technical sanction has been given by the Government for the construction of the Anicut at Pedaballe village in Kadiri taluk ;

(b) if so, the estimated expenditure therefor; and

(c) when the work will be taken up ?

Sri A. C. Subba Reddy:— (a) No, Sir

(b) The work of constructing a reservoir across the river Papagni near Pedaballa village is estimated to cost Rs. 23.99 lakhs.

(c) The scheme is still in a preliminary stage and it cannot be said at present when the work can be taken up.

JILLADI BANDA PROJECT

346--

* 367 (4505) Q.-- *Sri E. Gopal Naik (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya):—* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether any proposal is under consideration of the Government to construct the Zilladi Banda Project at Gunjapalli village, Kadiri taluk ; and

(b) if so, when the said work is likely to be taken up ?

Sri A. C. Subba Reddy:— (a) Yes, Sir.

(b) The estimate for the work is under scrutiny by the Chief Engineer. The work can be taken up after the estimate is finalised by the Chief Engineer and sanctioned by the Government.

EXPENDITURE FOR POCHAMPAD PROJECT

347--

* 449-A (5038) Q.-- *Sri P. Gunnayya [Put by Sri Vithal Rao (Adilabad)]:—* Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) the amount of expenditure incurred so far by the Government for the Pochampad Project ;

(b) the extent of land that can be brought under cultivation ; and

(c) the progress made so far pertaining to the scheme ?

Sri A. C. Subba Reddy:— (a) Rs. 177.4 lakhs to end of May, 1964.

(b) 5.70 lakh acres.

(c) The following preliminary works have been taken up and are in good progress.

(a) *Excavation of Foundation* : The works of filling up of foundations are in progress in Blocks 16 to 38. Drilling and grouting is almost completed.

(b) *Roads*: Approach road to Demsite and internal camp roads have been completed.

(c) *Buildings* : Most of the residential and non-residential buildings for the staff and offices along with water supply arrangements etc., have been completed.

The camp at the Project site has been electrified.

Excavation of main canal for a length of 4 miles has been taken up and is in good progress and the final alignment beyond mile 4 and upto mile 53 is under detailed investigation.

శ్రీ విశ్వరావు :— ఈ ప్రాజెక్టుకింద submerge అయిన గ్రామాలకు compensation ఇచ్చారా? వారిని rehabilitate చేయడానికి ఏమిచర్య తీసుకున్నారు ?

శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:— Compensation ఇచ్చే చేస్తారు.

† 348 - * 452 (5035) Q.—

RAILWAY LEVEL CROSSINGS

349—

* 433 Q.— **Sri P. O. Satyanarayana (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya) :—** Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

† Not put and not answered in the House. The question and answer have been included in the proceedings under 'Written Answers to Questions'.

(a) whether it is a fact that the Central Government has asked State's financial contribution for converting unmanned Railway level crossings into manned Railway level crossings and

(b) if so, whether our Government has given the consent?

Sri A. C. Subba Reddy :—(a) & (b) Yes, Sir.

TRANSFER OF THE TEACHERS IN SAMITHIS

350—

*666 (4769) Q.—*Sri M. Pitchaiah (Payakaraopeta)* :— Will the hon. Minister for Panchayathi Raj be pleased to state:

whether any proposal is under consideration of the Government to discontinue the powers of the Samithis to transfer the teachers from one Samithi to another?

Sri M. N. Lakshminarasayya :—No, Sir.

RENTAPALLA MULTIPURPOSE CO-OPERATIVE SOCIETY

351—

*1115 Q.—*Sri Vavilala Gopalakrishnayya* :— Will the hon. Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a decree was awarded on 16-2-1961 under Section 51 of the Madras Co-operative Societies Act 1932 by the Deputy Registrar of Co-operative Societies, Narasaraopet in Suit No. 103/1960-61 relating to Rentapalla Multi-purpose Co-operative Society Rentapalla Sattenapalli taluk, Guntur District;

(b) whether it is also a fact that Sri Makkapalli Brahmaya, one of the parties to the suit has requested the Deputy Registrar on 12-1-1962, for the execution of the award;

(c) whether the Deputy Registrar has returned the decree copy on 1-4-1964 expressing his inability in executing the Decree since he is not empowered to entertain the decree obtained by individual members in arbitration cases; and

(d) the reasons for the delay of three years in giving a reply by the Deputy Registrar ?

Sri T. Ramaswamy :— (a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir. On 5-1-1962 and not on 12-1-1962.

(c) Yes, Sir.

(d) Answer is placed on the Table of the House.

PAPER PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE

Food & Agriculture (Co-operative III) Department.

The decree holder, Sri Mokkaapati Brahmayya, filed an execution petition before the Deputy Registrar, Narasaraopet on 5-1-62 for recovery of a sum of Rs. 109.76 nP. (inclusive of interest and costs) from Sri Ch. Sydeswara Rao defendant No. 6, by attachment of his moveables.

The Execution petition was taken on file by the Deputy Registrar and sent to the sale officer for executing the distraint order. In the meantime, Sri Ch. Sydeswara Rao filed a memorandum of appeal with the Hon'ble Minister for Co-operation, praying that the orders of the Deputy Registrar setting aside the election and awarding the costs be reversed or modified. Government called for the remarks of the Registrar. The connected records were obtained by the Registrar from the Deputy Registrar, Narasaraopet and remarks offered to Government. Thereupon Government informed the party that he might approach the Registrar for necessary action under section 51 (5) of the Act. After disposal of the petition by Government, the connected records were sent to the Deputy Registrar Narasaraopeta. On the communication from Government the petitioner put in a petition to the Registrar for taking necessary action. Again the connected records were called for from the Deputy Registrar, Narasaraopet and the matter was examined. The Deputy Registrar, Narasaraopeta was informed that the Execution petition in question filed by an individual (non society) decree holder could not be entertained in terms of section 57 of the Andhra Pradesh (Andhra Area)

Cooperative Societies Act. Afterwards the connected records were returned to the Deputy Registrar Narasaraopet. On receipt of the connected records, the Deputy Registrar informed Sri M. Brahmaiah that the Execution petition could not be entertained in terms of the Act, returning the decree copy. In the circumstances the Deputy Registrar Narasaraopet could not take action on Execution petition filed by Sri M. Brahmaiah pending revision of decree sought by the party.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, కో-ఆపరేటివ్ చట్టంక్రింద వ్యాజ్యం వేస్తే కో-ఆపరేటివ్ వారే డిక్రీ అమలుజరుపుతారు. కోర్టు అమలు జరుప కూడదు. మూడు సంవత్సరాలు లిమిటేషను అయిన తరువాత లెటరు సంపించారు. అక్కడికి కోర్టులో వేశారు. ఇది కో-ఆపరేటివ్ అప్లువారే అమలుపరచాలి, మేము అమలుజరుపం అన్నారు. ఎందువల్ల ఈ విధముగా జరిగింది.

శ్రీ బి. రామస్వామి:- ప్రయివేటు పార్టీస్ యొక్క డిక్రీస్ అమలుజరపడానికి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుకి అధికారంలేదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- ప్రైవేటు పార్టీ కాదు. He is the Secretary of the Cooperative Society. దానిమీద dispute వచ్చింది. అతడు వ్యాజ్యం వేశాడు Third party కానేకాదు. వారు క్లీయరుగా చెప్పారు. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీకి సంబంధించినది కో-ఆపరేటివ్ మెంబరు వ్యాజ్యం వేసినప్పుడు మేము తీసుకొవడానికి అధికారంలేదని కోర్టుకూడా చెబుతున్నది. ఈ పరిస్థితులలో మాకు సంబంధంలేదంటే ఎట్లా? Third party ఎట్లా అవుతుంది?

శ్రీ బి. రామస్వామి:- కో-ఆపరేటివ్ అప్లు సెక్షను 57 (ఎ) ప్రకారంగా కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ కాలూకు డిక్రీస్ అమలుజరపడానికి డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు గారికి అధికారం ఉంది. అదే రిజిస్ట్రారువారికి తెలియపరచాడు. డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారు రిటర్ను చేశాడు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:- చెప్పేదికూడా మూడు సంవత్సరాలు అయిన తరువాత చెప్పారు. లిమిటేషన్ పట్టడానికి కాధ్యులు ఎవరు? ఇవాళికి కూడా కొరెక్టుకాదు. కో-ఆపరేటివ్ డిస్ ప్యూటువస్తే మెంబరుగా నేను డిస్ ప్యూటు వేస్తే నేను third party కాను. I am a regular party.

మిస్టర్ స్పీకర్:- కాధ్యులు ఎవరని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ టి. రామస్వామి:— మొట్టమొదట గవర్నమెంటు దగ్గర అవీలు పడతాయి. రికార్డుస్ తెప్పించారు. రికార్డు చూసిన తరువాత గవర్నమెంటు డివీషను 51 (5) ప్రకారం రిజిస్ట్రారు దగ్గర అవీలు చేసుకోవలసినదని డైరెక్టునుయిచ్చారు. రిజిస్ట్రారు దగ్గరికి వెళ్ళారు. వెళ్ళి, తేలేటప్పటికి మూడు సంవత్సరాలు పట్టింది

WAGES IN AGRICULTURAL RESEARCH STATIONS AND FARMS

352—

* 850 (4065) Q.— *Sri K. Govinda Rao (Anakapalli)* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether any representation dated 3-3-1964 has been received by the Government from Sri K. Govinda Rao, M.L.A. regarding the enhancement of wages of the permanent mazdoors and maistries working in the various Agricultural Research Stations and Farms in Andhra Pradesh ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

Sri A. Balarami Reddy :— (a) Yes, Sir.

(b) The matter is under consideration.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— సుమారు 20-20 సంవత్సరాల పర్వీషు కలిగిన Low paid employees విషయంలో క్రొత్తగాయిచ్చిన డి. పి. ఇవ్వలేదు. ఈ మధ్య మూడుసంవత్సరాలు పనిచేసినవారందరినీ రెగ్యులరైజు చేస్తామని ప్రకటన వచ్చింది. వీరికేసు కన్సిడరుచేసి స్కేల్సును రివైజుచేసి మొన్న ఇచ్చిన D. A. enhancement యిస్తారని ఆశించవచ్చునా?

శ్రీ ఎ. జలరామిరెడ్డి:— పరిశీలనలో ఉందని మనవిచేశాను. అది పూర్తి కాగానే పది పీలుందో అది చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

COORDINATED COTTON DEVELOPMENT SCHEME

353—

* 884 (4254) Q.— *Sri P. Rajagopal Naidu* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Central Government sanctioned a loan of Rs. 2 lakhs for the purchase of cotton seeds under coordinated cotton development scheme during 1962-63 ;

(b) the date on which it was sanctioned ;

(c) whether the amount was completely utilised during 1963-64 ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

Sri A. Balarami Reddy: — (a) The answer is in the affirmative.

(b) 24th January, 1963.

(c) An amount of Rs. 1,32,296-92 has been utilised during 1963-64.

(d) Based on the procurement of cotton seed made by the Departmental Officers, an amount of Rs. 1,32,296-92 nP. could alone be utilised during 1963-64.

శ్రీ వి. రాజగోపాలనాయుడు:— కాటన్ సీడ్ ఎక్కడనుంచి ప్రాక్యూరు చేశారు? ఏదయినా basis పెట్టారా ఫలానాచోట చేయాలని ఫలానా కండిషన్లు తోసని.

శ్రీ ఎ. బిరామిరెడ్డి:— రైతుల దగ్గరనుంచి సీజనులో ప్రాక్యూరు చేస్తాం చేసేటప్పుడు తగినచర్యలు తీసుకుని మంచి సీడ్ ప్రాక్యూరు చేస్తారు.

SHARK LEVER OIL FACTORY

354—

*974 (4282) Q.— **Sarvasri P. Rajagopal Naidu, and P.O. Satyanarayana Raju:**— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to refer to question No. 1084 (4756) answered on 18-11-63 and state ;

(a) the stage at which the establishment of Shark Liver Oil Factory at Kakinada stands ; and

(b) the installed capacity of the plant and the other details thereof ?

Sri A. Balarami Reddy: — (a) Government have sanctioned a loan of Rs. 50,000/- to Andhra Fishermen Co-operative Central Society Limited, Vijayawada for establishment

ment of a Shark Liver Oil Factory in the State, preferably at Kakinada.

(b) Details not yet finalised by the Society.

శ్రీ యన్. వేమయ్య:—ఇది చాల ముఖ్యమయిన ఫ్యాక్టీ. వారికి లోన్ ఇచ్చినట్లు తెలుస్తున్నది. Oil production లోకి ఏమైనా సాధనానికి వీలవుతుందా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—చాల ముఖ్యమయినదని అంగీకరిస్తాను. ప్రయత్నం రంగంలో అయినా పెట్టుకుంటాం అంటే loan సౌకర్యాలు కలుగజేయాలని ప్రయత్నం చేశాము, కానీ ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. 64-65లో ప్రభుత్వమే పెట్టాలని ప్రయత్నం చేసినప్పుడు ఈ సొసైటీవారు పెడతాం అనడంవల్ల 50 వేల రూపాయలు రుణం ఇవ్వడానికి మంజూరు చేసినాము. ఆ వివరాలు యింకా అందజేయలేదు. చేసిన తరువాత చెబుతాం.

WAREHOUSE AT NAMPALLI

355—

*937 (4450) Q.—*Sri S. Vemayya* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the attention of the Government has been drawn to the news item published in the Andhra Prabha dated 29-3-1964 (Column 7) with regard to the Working of the warehouse Corporation, Nampalli, Hyderabad ; and

(b) if so, whether it is a fact that some of officers of the Corporation are suspended and the reasons therefor ?

Sri A. Balarami Reddy :— (a) and (b). The Warehouse at Nampalli is a branch of the Central Warehousing Corporation. The State Government have no jurisdiction over the affairs of the Central Warehousing Corporation.

శ్రీ యన్. వేమయ్య:—ఇది చాలరోజులవాడు చేసిన ప్రశ్న. ఆ ప్రకటనలో ఏముంది? దర్యాప్తు చేయించారా?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:—అదే ప్రకటన మేముకూడా చూశాము. వివరాలు ప్రభుత్వానికి తెలుసును కానీ అది మనసంపద కాదు. State Ware Housing Corporation వేరే ఉన్నది. ఇవి సెంట్రల్ వేర్ హౌసింగ్ కార్పొరేషనువారి యాజమాన్యావ నడుపబడుతున్నాయి. వేరే ఏమింది ఉన్నది. మనం తోకవ్వం

చేసుకోవడానికి వీలులేదు. ఆక్కడ గుమాస్తాలు కొంత దుర్వినియోగం చేశారు. False receipts యిచ్చి stocks అమ్మేసివారని చెప్పారు ఇది మనకు సంబంధం లేని విషయం అయినా కేంద్రప్రభుత్వదృష్టికి తెచ్చినాం. పోలీసు కంప్లయింటు యిచ్చినారు శరణు తీసుకుంటున్నారు.

PUBLICATION OF PADIPANTALU

356—

* 1014 (4870) Q.— *Sri Vavilala Gopalakrishnaaya* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether the Padī Pantalu in Telugu is being published regularly and supplied to the subscribers ; and

(b) if so, what is the number of copies and the month in which it was last published ?

Sri A. Balarami Reddy :— (a) and (b) : There are about 40,000 subscribers for this journal. Its supply has fallen into arrears since a private printing press, to which the work was entrusted, expressed its inability to continue the works and fresh tenders had to be called for. Arrangements have since been finalised. Issues for January and February, 1964 will be despatched to subscribers by the end of June and the work is expected to be brought upto date soon.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఎన్నాళ్ళలో అచ్చు వేస్తారు ? ప్రతి సంవత్సరం చందాలు వసూలు చేస్తున్నారు. మళ్ళీ చందా వసూలు చేశారు. జవాబు చెప్పరు, కాపీరారు. జనవరిది కొన్నాళ్ళలో వస్తుందన్నారు. అటువంటి పత్రికకు చందా అయినా వసూలు చేయకూడదని instructions యిస్తారా ? ఎందుచేత నంటే ఎరువుకోసమని వెళ్ళినవారి దగ్గరనుండి మూడు రూపాయలు వసూలు చేస్తున్నారు, ఆవుతారా ?

శ్రీ ఎ. బలరామిరెడ్డి:— చందాలు వసూలుచేసినమాట వాస్తవమే. కాని తగిన ఫలితం తప్పక అందజేస్తున్నారు. సంచికలు యిస్తూనే ఉన్నాం. గత సంవత్సరం 831 డిసెంబరు అఖరువరకు upto dateగా వచ్చిందాం. Private Printing Press అచ్చు వేస్తున్నారు. డిసెంబరు తరువాత యిప్పుడు చేయలేం వేరేవారికి యిచ్చుకోమన్నారు. అందువల్ల తెండర్లు పిలిచి ఒక ప్రైవేటును ఏర్పాటుచేసినాము, వాగార్థులపాగర్ ప్రింటర్లు అనేవారు 111 అయినాడు.

TOBACCO STOCKS

357—

* 1046 (4984) Q.— *Sarvashri A. Sarveswra Rao, P. Shama Sunder Rao, and V. Satyanarayana* :— Will the hon. Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether there is any accumulation of Tobacco stocks in the State due to the State Trading Corporation entering into the Tobacco Market ; and

(b) if so the measures suggested to the Centre by the State Government to find a permanent solution to the problem, to Tobacco Growers ?

Sri A. Balarami Reddy :—(a) No, Sir. On the other hand position has eased, due to the State Trading Corporation entering into the Tobacco Market.

(b) The Government of India have been requested :—

(i) to bring tobacco under the purview of Warehousing Corporations Act, 1962, with a view to provide storage facilities for tobacco.

(ii) to provide credit facilities to the Tobacco Growers ;

(iii) to declare tobacco an essential commodity under Essential Commodities Act, 1957 with a view to fix the minimum price.

The Government of India have appointed an Ad Hoc Committee to examine the marketing problem of Virginia tobacco.

RICE AT CONTROLLED PRICE

358—

*1047 (5013) Q.— *Sarvarsri M. Pithaiah, S. Jagannadham (Narasannapeta)* :— Will the hon. Minister of Agriculture be pleased to state :

(a) whether any merchants have been convicted in the State for not selling rice at controlled price from January to April, 1964 ; and

(b) if so, their number.

Sri A. Balarami Reddy :— (a) Yes Sir,

(b) Five.

శ్రీ యస్ వేమయ్య :— అధ్యక్షా, చర్యతీసుకొన్నారు. సంతోషమే. కేసులు ఎక్కడెక్కడ పెట్టబడినవి? Prices ని control లో పెట్టే చర్యలు ఏమి తీసుకొంటున్నారు?

శ్రీ ఎ బలరామిరెడ్డి :— కేసులు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో పెట్టబడినవి. అక్కడి కొంతమందికి శిక్ష వేయడం జరిగింది. నెల్లూరులో కొంతమందిని prosecute చెయ్యాని ప్రయత్నము చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వము దీనికి కావలసిన చర్యలు తీసుకొంటూనే వుంది.

AZAM JAH MILLS

359—

* 599 (4232) Q.— **Sri Bh. Nagabushan Rao (Put by Sri Vavilala Gopalakrishnayya) :—** Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether there are any agreements about employing labour in dying, bleaching and finishing departments of Azam Jahi Mills. Warangal ;

(b) if so, whether the management are implementing them ;

(c) if not the action taken by the Government over the management for violating the agreement ; and

(d) whether it is a fact that the workers have brought to notice of Government about the violation of agreements by the management in the above departments of the said Mills ?

Sri B. V. Gurumurthy :— (a) The answer is in the negative.

(b) Does not arise.

(c) Does not arise.

(d) Does not arise.

MINIMUM WAGES

360—

*701 (4982) Q — *Sarvasri A Sarveswara Rao, P. Shyamsundar Rao, and V. Sivanarayana* :— Will the hon. Minister for Labour and Transport be pleased to state :

(a) whether the Union Government has written to the State Government recently to revise the minimum rates of wages wherever they are less than Rs. 1 per day to at least Rs. 1 per day ?

(b) whether there are certain scheduled employments in the State for which minimum rates of wages were fixed at less than Rs. 1 per day ; and

(c) if so, what they are ?

Sri B. V. Gurunurthy :— (a) Yes

(b) and (c) Minimum rates of wages less than Rs. 1/- per day was fixed in the Agriculture Employment in respect of Women casual labour only in some parts of the State. The said rates are as given below :—

In the Districts of:—

Cuddapah, Kurnool, Ananthapur, Chittoor, and the Districts of Visakhapatnam and the Srikakulam (exclusive of agency areas). Chintalapodi taluq of West Godavari District. Tiruvur & Jaggayyapet taluq of Krishna District Vinukonda Palanad and Sathanapalli taluqs of Guntur District the taluqs of Nellore district (with the exclusion of taluqs of Kavali, Nellore and Kovur).

Casual labour employed for

Weeding or any other operation (women @ 0.87 Naya Paise per day.

In the Districts of Hyderabad Mahboobnagar Medak, Nalgonda, Adilabad Karimnagar, Khammam Waran-

Casual labour employed for

gal and Nizamabad (with exclusion of the ta'uqs of Nizamabad, Bodhan and Banswada of Nizamabad (District) and the agency areas of East Godavari West Godavari Srikakulam and Visakhapatnam districts

Weeding (women) @ 0.75 Naye Paise per day and Harvesting (women) @ 0.87 Naye Paise per day or for any other operations (women) @ 0.75 Naye Paise per day

శ్రీ వి. నల్లనారాయణ:-అధ్యక్షా, రూపాయిలోపు కూలి ఎక్కడెక్కడ ఇస్తున్నారో వివరాలు చెప్పారు ప్రభుత్వము staff ని ఏర్పాటుచేసి కనీసము ఆ రూపాయి అయినా కూలిరేటువుండే ప్రయత్నము చేస్తుందా?

శ్రీ బి.వి. గురుమూర్తి:-ఒక్క woman casual labour కి తప్ప ఎక్కడా ఆంధ్రరాష్ట్రములో రూపాయకు తక్కువ కూలిలేదు ఇదికూడ రాష్ట్రప్రభుత్వ దృష్టికి కేంద్రప్రభుత్వము వారు తెచ్చారు. దానివి State Labour Advisory Board కి refer చేశాము. అక్కడ decision తీసుకొన్న తరువాత కనీసము రోజుకు ఒక రూపాయి వచ్చేటట్లు చూస్తాము.

Short-notice Question and Answers

REHABILITATION OF INHABITANTS OF YELESWARAM

360 - A.

S. No. Q. 1259-I. *Sri Vavilala Gopala Krishnayya* :- Will the hon. Minister for Public Works, be pleased to state :

(a) whether the inhabitants of Yeleswaram of Devarakonda Taluk, Nalgonda District which is going to be submerged in Nagarjunasagar, are given alternative rehabilitation at Kondlagunta and Gutlapalem in Palnad Taluk, Guntur District, as is given to the people of Pullareddigudem ; and

(b) if not, what was the alternative accommodation shown to them as this place will be submerged by this years floods ?

Sri A. C. Subba Reddy :— (a) No, Sir.

(b) A Centre has been set up in Thaldevarapalli Forest Block, in Nalgonda District for settling all the 303 families of Yeleswaram village.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, గుంటూరుజిల్లా కళ్ళగుంట ఫారెస్టు ఏరియాలో మొదట నిర్ణయించారు. అంతదూరముగా సంబంధములేని చోట పడవేస్తే ఇబ్బంది అవుతుంది. ఇవాళ ఆ గ్రామము నీటిలో మునిగివుంది కనుక వెంటనే relief ఇవ్వడానికి ప్రయత్నము చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డి :— వెంటనే ఆ block లోకి పోవచ్చు. ఆ block లో 6 బావులు ప్రవ్వినాయి. Interval roads వేశాము. స్కూలునిర్మించు temple విలేజిచావిడి కట్టి దాదాపు 1809 ఎకరాలు reserve చేస్తుంది. రెవెన్యూ మినిష్టరుగారు, నేను, అగ్రికల్చర్ మినిష్టరు inspect చేశాము. అది వ్యవసాయానికి ఉపయోగపడకపోతే సాగుకు, లాయకే కాకపోతే ఎక్కడైనా provide చేయాలి. కాని దీనిలో రెండుగ్రూపులున్నవి ఒక గ్రూపువారు settle అయినారు. ఇంకొకరు settle కారు. ఆ area సాగుకు లాయక కాకపోతే ఇంకొకచోట ఇవ్వవచ్చు. కాని అది పనికివచ్చే భూమి అయినప్పుడు వారు అడిగినచోట ఇవ్వడము తప్పదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అధ్యక్షా, ఆ ఏరియాలో అడిగితే ఇంకొక చోట ఇచ్చి మరల ఇంకొకచోటకు పోవలసివడవి అన్నారు ఎక్కడకు పోవాల్సి అనే అయోమయస్థితిలో వున్నారు. ఇవాళ ఆ గ్రామము నీటిలో మునిగిపోతున్నది. ఐలండులో వున్నారవారు. వెంటనే వారికి ఒకపడవ ఇప్పించాలని, తరువాత rehabilitation విషయము చూడకపోతే ఎట్లా ?

శ్రీ ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డి :— పడవ అక్కరలేదు. ఈసంవత్సరమునకు ఆ గ్రామము మునగదు అని అంతమాత్రము assurance ఇస్తాను. వచ్చే సంవత్సరము మునుగుతుంది ఈ గ్రామము మునగదు కాని ఇంతకుముందు ఇంకొకచోట కొన్ని కుటుంబాలు చేరినవి. వీరు అక్కడే కావాలంటారు. అక్కడ యివ్వడానికి వీలు లేదు Deforest చేస్తే deforest చేశారవి రేపు గోపాలకృష్ణయ్యగారే చెబుతారు.

Written Answers to Questions

TRAVELLERS BUNGALOW AT THE HEADQUARTERS OF KOLLAPUR TALUK

187—

* 81 (2397) Q.— *Sri K. Ranga Das (Kollapur)*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

whether the Government propose to construct a travellers' bungalow at the Headquarters of Kollapur taluk in view of the fact that the officers visiting the taluk are subjected to inconveniences ?

A.— The matter is under consideration.

OCCUPATION OF LANDS BY THE MUTTADAR OF LAMMASINGI

341—

*955 (4578) Q.— *Sri Ch. Mallikharjuna (Yellavaram)*:— Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Muttadar of Lamma-singi in Chintapally taluk, Visakhapatnam district had taken possession of the lands forcibly from the ryots of (1) Downuru (2) Gumudumanupalem (3) Suddalipalem and (4) Marripalem villages and raised cashewnut plantation ; and

(b) if so whether the Government propose to enquire into the matter and restore possession of the land to the ryots ?

A.— (a) No, Sir.

(b) Does not arise.

VELPULA BUGGA TANK

342—

*229— (3906) Q.— *Sri C. Bali Reddy (Pullivendla)*:— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

(a) whether the Government have given sanction for the construction of a bund to the Velpula Bugga tank in Pullivendula taluk Cuddapah District ;

- (b) if so, when ;
  - (c) the amount of the estimate therefor : and
  - (d) when the said work will be taken up ?
- A.— (a) No, Sir.
(b), (c) and (d) Do not arise.

EXPENDITURE FOR THE BRIDGE ACROSS
VASISHTA

348—

* 452 (5045) Q.— *Sri P. Gunnayya* :— Will the hon. Minister for Public Works be pleased to state :

The amount of expenditure incurred by the Government for the construction of a one-mile bridge across river Vasishta at Sidhantam village, West Godavari district ?

A.— Rs. 60 04 lakhs up to the end of April, 1964

PAPERS RELATING TO L.A. QUESTIONS ANSWERED
IN THE BUDGET MEETINGS OF, 1964 PLACED ON
THE TABLE OF THE HOUSE

*Revised Answer of L. A Q. No. (S. No 1272) 3172
sent with U. O. Note No. 175 |E-1| 64-3, dated 19-2-64*

*Andhra Pradesh Legislative Assembly Secretariat.
Hyderabad : III. Session : 1963.*

L. A. Q. No. 3172

Starred.

by Sri Vemayya, M.L.A.

Will the Hon'ble Minister for Religious and Charitable Endowments be pleased to state :—

(a) The assets and liabilities of Kandappa Maistry Choultry in Nellore Town ;

(b) the annual income and the sources from which the choultry is deriving income ;

(c) whether the present management of the choultry is working properly ; and

(d) if not, the reasons therefore ;

Home (Endowments - I) Department.

A.— (a) This information is not available as the records are still in the possession of the trustee ;

(b) All income to the Choultry is from rents and it is Rs. 11,057/- per annum.

(c) The answer is in negative.

(d) In G. O. Ms. No. 1252, Home, dated 29-5-'58, Government have notified this Choultry and extended to it the application of H.R. & C.E. Act and the rules thereunder. The Executive Officer of Sri Talpagiri Ranganadhaswamy temple at Ranganayakulpet was appointed as Manager of the Choultry. But as the present trustee has not handed over the property pending decision of the Court in O.S. No. 1/62 on the file of the Sub-court, Nellore, the management of the Choultry is still under the control of the present trustee.

The above answer is approved by the Minister (Endowments)

L.A.Q. (Starred) No. 3612 (S. No 1500)

By Sri E. Ayyapu Reddy, M.L.A.,

and Interim reply given on the floor of the

House on 26-3-64.

Clause : (a) the new Railway lines laid in the State till now after Independence, during all the three plans, so far ;

(1) *Mudkhed to Adilabad Branch* from Kosai (inclusive) to Adilabad, having a length of 18.81 miles.

This was constructed by the Govern- Now in the juris-
ment of His Excellency (highness) Nizam diction of Central
in 1950-51. Railway.

(2) A chord line between *Tsunduru* on the Madras - Vijayawada line and *Vejudla* on the Guntur-Tenali Branch has been constructed (under the Southern Railway Administration 7.50 miles)

Clause (b) the extent in miles ;
26.31 miles in Total :

Clause (c) the proposals which are sent by the State to the Central Government so far.

I. New Railway lines proposed to be included in III Five Year Plan.

(i) Broad gauge line from Ongole to Hyderabad Via Nagarjunasagar to be later extended by a Broad Gauge line to Sirpur-Kagaznagar in Adilabad District.

(ii) A meter gauge line from Raichur to Kothagudem via Sriramnagar, Nalgonda and Khammam, with branch line to Macherla

(iii) Broad gauge line from Kothagudem to Visakhapatnam via Bhadrachallam, with a line also between Bhadrachallam and Bailadilla in Bastar District, Madhya Pradesh.

(iv) A Broad Gauge line from Ramagundam to Nizamabad.

(v) (A) Broad Gauge line from Nellore to Mydukur

(B) Broad Gauge line from Nandyal to Katpadi via Mydukur Cuddapah, Pileru and Pakala.

vi. Diversion of the present Howrah-Madras main line via Kakinada, by constructing a link between Kakinada and Pithapuram.

(b) Special stress was also made on the lines mentioned against items (i) and (iii) above.

II. Electrification of Railway Sections (proposed to be included in the III Plan)

As none of the Railway sections in Andhra Pradesh is electrified, this Government also requested the Government of

India to include, in the III Plan, the following proposals for electrification of Railway sections in Andhra Pradesh in the order of priority :

(i) the Vijayawada-Waltair section (broad gauge in Southern Railway), where the traffic is very heavy.

(ii) Hyderabad-Warangal Section (Broad gauge, Central Railway) and

(iii) Hyderabad Kurnool Section (Metre gauge, Central Railway).

Clause (d) : the proposals which have been rejected and the proposals which are still pending with the Centre ;

The Government of India, Ministry of Railways (Railway Board) have not accepted any of the above proposals for inclusion in the III Five Year Plan of Railways.

In the State Government Letter Ms. No. 19 P. W. dated 6-1-1964 the Government of India, Ministry of Railways have been requested again to recommend to the Planning Commission for the inclusion of the above proposals atleast in the *Fourth* Five Year Plan. Particular stress was again laid on the two Railway lines viz. (1) Ongole to Hyderabad Via Nagarjunasagar (2) Kothagudem to Visakhapatnam Via Bhadrachalam - in view of their comparatively greater importance. The Government of India, Ministry of Railways, have been requested that the preliminary investigation for these two lines may be taken up immediately so that work on the two projects can be taken up immediately on the commencement of the Fourth Five Year Plan Period. The Govt. of India, Ministry of Railways, have further been requested that the proposal for Electrification of Railway lines made by this Government may also be recommended for inclusion in the Fourth Five Year Plan, as the Andhra Pradesh State has no Railways running on Electric traction in any of the Railways Sections in the State.

A Statement placed on the Table of the House vide clauses (a) and (b) of Legislative Assembly Question No. 3717 (Unstarred) by Sri S. Vemayya, M.L.A.

Statement showing the total amount of arrears of loans due to be collected as on 31-12-1963 pertaining to pumpsets, oil engines and tractors, and arrears, if any outstanding for more than 4 years out of clause (a) above.

Sl. No.	Name of the District.	Arrears outstanding as on 31-12-63	Arrears outstanding for more than 4 years.
1.	Srikakulam.	5,32,803.51	2,46,749.34
2.	Visakhapatnam.	3,45,251.77	55,078.85
3.	East Godavari.	1,93,501.19	60,392.46
4.	West Godavari.	4,22,481.86	1,08,688.46
5.	Krishna.	12,47,368.13	3,80,782.76
6.	Guntur.	29,34,452.57	9,60,328.05
7.	Nellore.	15,64,540.97	9,03,018.65
8.	Kurnool.	30,59,787.57	4,27,367.39
9.	Anantapur.	6,71,828.94	5,02,121.87
10.	Cuddapah.	9,60,557.83	4,99,912.10
11.	Chittoor.	10,31,881.87	7,82,264.15
12.	Medak.	3,71,546.98	2,92,628.32
13.	Mahabubnagar.	6,18,500.00	4,41,757.40
14.	Karimnagar.	1,56,933.76	72,888.53
15.	Nalgonda.	3,76,657.32	1,01,648.00
16.	Adilabad.	61,994.10	21,311.28
17.	Warangal.	3,81,826.97	2,11,393.40
18.	Khammam.	4,69,989.04	2,73,360.46
19.	Nizamabad.	1,23,796.98	5,050.65
20.	Hyderabad.	5,42,202.50	3,44,956.79
Total :		<u>1,60,67,210.86</u>	<u>66,96,698.55</u>

Information placed on the Table of the Legislative Assembly in respect of the constitution of members of state social welfare advisory committee in connection with the answer To L.A.Q. No. 539 (Starred) (S.No. 936) given on the Floor of the House on 5-3-1964.

In connection with the answer to L.A.Q. No. 539 (Starred) given on the floor of the Legislative Assembly by Minister for Excise and Prohibition on 5-3-1964, the following information regarding the Composition of the State Social Welfare Advisory Committee is placed on the table of the House, with reference to the supplemental question from Sri Vavilala Gopala Krishnayya.

Most of the non-official members are selected from the members of the Legislature. They are selected by virtue of their being members of the Legislature and, therefore, it has been laid down in the order that the so selected members shall hold office on the committee as members so long as they continue to be the members of the Legislative Assembly or the Council

Note:— placed on the table of the house with reference to supplementaries put by the members in answer to Legislative Assembly question No. 2482 (starred) (S.No. 1010) given notice by Sri K. Guruswamy Reddy, M.L.A. and answered on 9-3-64.

No expenditure was incurred by the Employment Exchanges for providing jobs for crippled persons. They were provided free employment assistance through the agency of the Special Employment Exchange for Physically Handicapped Persons, Hyderabad and other District Employment Exchanges in the normal course of their functions.

As regards the nature of jobs secured for the crippled persons, a statement showing the category-wise placements effected by the Special Employment Exchange for Physically Handicapped Persons, Hyderabad in respect of 83 candidates is given below. 17 candidates were provided with similar jobs through the District Employment Exchanges.

Statement showing the category—wise placements effected by the special Employment Exchange for Physically Handicapped persons Hyderabad upto 31-12-1963.

<i>Sl. No.</i>	<i>Nature of job</i>	<i>Number placed.</i>
1.	Clerk	23
2.	Mill/Factory Workers	22
3.	Peons	7
4.	Watchmen	7
5.	Carpenters	4
6.	Packers	3
7.	Steno-typists	2
8.	Stall-men	2
9.	Sectionwriters	2
10.	Investigator	1
12.	Blue-Print Operator	1
11.	Painter	1
13.	Book-binder	1
14.	Tracer	1
15.	Computer	1
16.	Chairman	1
17.	Musician	1
18.	Copy Holder	1
19.	Artist	1
20.	Cook	1
Total		83

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

Vide L. A. Q No. 1910 (Starred)

Statement II - Year 1961-62

S. No.	Name of the Institution.	No. of applications received from	No. of applications for loans sanctioned to					Total amount incurred on				
			Classes					Classes				
			S.Cs.	S.Ts	B.Cs.	Forward Classes	S.Cs.	S.Ts.	B.Cs.	Forward Classes		
1.	Veterinary Colleges	Nil	Nil	23	84	Nil	Nil	6	18	Nil	Nil	28,800
2.	Agriculture Colleges	1	1	25	72	Nil	Nil	4	10	Nil	Nil	8,000
3.	Medical Colleges	4	1	36	268	Nil	1	5	123	Nil	1,000	1,23,000
4.	Engineering Colleges	6	Nil	27	175	Nil	Nil	4	57	Nil	Nil	57,000
5.	Polytechnics	6	Nil	183	482	Nil	Nil	67	171	Nil	Nil	1,02,600

Amount Provided : Rs. 4,00,000

Amount spent : Rs. 3,78,400

PAPER LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE
 Vide L. A. Q No. 1910 (Starred)
 Statement III Year 1962-63

S. No. of the Institution.	No. of applications received from		No. of applications for loans sanctioned to		Total amount incurred on			
					Classes			
	S.Cs.	S.Ts.	B.Os.	Forward Classes	S.Cs.	S.Ts.	B.Os.	Forward Classes
					Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1. Veterinary Colleges	Nil	Nil	20	62	Nil	Nil	Nil	24,000
2. Agricultural Colleges	Nil	Nil	9	58	Nil	Nil	1,600	11,200
3. Medical Colleges	Nil	Nil	1	15	137	Nil	1,000	1,21,000
4. Engineering Colleges	1	Nil	16	165	1	Nil	3	55
5. Polytechnics	Nil	1	168	441	Nil	Nil	57	181
Amount provided	Rs. 4,00,000				The reasons for the non-receipt or rejection of applications from the Scheduled Castes and Scheduled Tribes students for the years 1960-61, to 1962-63 studying in Agriculture and Veterinary Colleges are:			
Amount spent :	Rs. 3,69,200							

- (a) that some students were in receipt of Government of India scholarships and as such they were not eligible for grant of interest free loans.
- (b) that some have obtained less than 50% of marks.
- (c) That some students were granted scholarships, fee concessions and any other pecuniary assistance either from the Central or State Governments.

Calling Attention to Matters of urgent Public Importance

re: Free Education for Girls upto Secondary School Stage.

श्री रामचन्द्रराव देशपांडे (नारायनखेड) :— अध्यक्ष महोदय । मैं बालिकाओं के शिक्षण सबन्धी एक महत्व का प्रश्न आपके सामने उपस्थित करना आवश्यक समझता हूँ । सबसे पहले मैं आपकी दृष्टि राज्यपाल के भाषण के एक अंश की ओर लाना चाहता हूँ जिसमें उन्होंने कहा है कि —

“Hon'ble Members are aware that my Government have already announced the policy of providing free education to all girls studying in Government or Aided institutions up to the completion of secondary education. Formerly, education to girls was free up to the 8th class in the Andhra area and in all Government schools in the Telangana area. It is hoped that this policy of providing free education to the girls will considerably increase the level of education of girls in the State.”

लेकिन मैं यह कहने पर विवश हूँ कि यह जो पालिसी का डेक्लरेशन है वह केवल एलान ही एलान है, यह केवल कागज पर है । इसपर अमल कहाँ तक हो रहा है या नहीं हो रहा है मैं यह समझने से मजबूर हूँ । इ । सबन्ध में यह कहना भी आवश्यक हो जाता है कि गवर्नमेन्ट डिपार्टमेन्ट्स और विशेषकर डी.पा.आई. आफिस भी यह नहीं कह सकत रहा है कि जैसे एडेड इन्स्टीट्यूशंस जिनको सरकार से कुछ मदद मिलती है क्या वे भी इस स्कीम के तहत आते हैं या नहीं । मैं इस संबन्ध में एक लेटर को पढकर सुनाना चाहता हूँ जो मुझे निजामाबाद के आदर्श हिन्दी विद्यालय से आया है । वहाँ वह समस्या आई कि वहाँ के पालको ने यह पूछा कि क्या हमारी बालिकाओं को (free) शिक्षण मिलेगा या नहीं । इसपर उन्हो ने एक पत्र जिसका नंबर ८२९ है ३०-४-१९६४ को डिस्ट्रिक्ट एजुकेशन आफिसर को लिखा जिसका सबजेक्ट ओर कुछ भाग में आपको पढकर सुनाना चाहता हूँ :

“Education — Secondary — Extension of free education to girls upto the secondary school stage — Orders

With reference to the above, kindly let us know if our school comes under the scheme of free education to girls upto the secondary school stage. An early reply is solicited.”

यह एग्रेल का पत्र है और अब जूलाई चल रहा है लेकिन डी. पी. आई. की ओर से आज तक इसका उत्तर नहीं दिया गया है कि क्या यह free एजुकेशन का स्कीम एडेड इन्स्टीट्यूशंस पर भी लागू होगी या नहीं । आप सोच सकते हैं कि एकेडमिक इयर शुरू

हो चुका है शिक्षण शुरू हो चुका है। लेकिन आज तक यह मालूम न हो सका कि क्या उनकी free एजुकेशन मिल सकती है या नहीं। इसके बाद मैं आपको एक दो और बातें बतलाना चाहता हूँ। सिटी में जो प्रदेश की राजधानी है यहाँ भी दो बातें खास तौर पर देखने में आती हैं। यह बात तो सब ही जानते हैं कि सरकारी पाठशालों में तो शिक्षण ठीक ढंग से नहीं होता जिसके कई कारणों में एक यह भी कारण है कि यहाँ के अध्यापकों को अधिक वेतन नहीं है। इसलिये लोग खानगी स्कूलों में और विशेषकर मिशन स्कूलों में अपने बच्चों को पढ़ाना चाहते हैं क्योंकि वहाँ एजुकेशन ठीक होती है। लेकिन वहाँ जाने पर एडमिशन के साथ ही एक बाधा आ जाती है और वह लोग यह कहते हैं कि हम तो फीस बराबर चार्ज करेंगे। हमारे पास free एजुकेशन नहीं होगा। इसका कारण वह यह बतलाते हैं कि उनको किसी प्रकार एकजम्पशन मिला है। मैं नहीं जानता कि उन्हें किस प्रकार प्री एजुकेशन स्कीम से एकजम्पशन मिला है लेकिन नतीजा तो यह है कि वे फीस बराबर चार्ज करते हैं। मेरे पास एक रसीद भी मौजूद है जिसमें साठे चौदह रुपये फीस चार्ज की गई है। यह एक एडेड इस्टीमेटेशन की रसीद है।

इसके बाद मैं एन. जी. ओ. के बारे में भी कुछ कहूँगा। उन्हें प्री एजुकेशन के सम्बन्ध में ३५ रुपये कान्टरब्यूशन दिया जाता था। अब उसको भी बन्द कर दिया गया है। यह तमाम बातें देखने के बाद मैं यह कहने पर विवश हूँ कि सरकार जो पालिसी बनाती है वह केवल कागज पर ही न रहे बल्कि उसपर अमल भी हो। तब ही इससे लोगों को कुछ लाभ पहुँच सकेगा।

The Chief Minister (Sri K. Brahmanada Reddy): Sir, in June 1956, free education upto III Form in a phased manner was ordered to be introduced in the Andhra area with effect from 1956-57. After the formation of Andhra Pradesh it was considered necessary to extend the above educational concessions to the Telangana area also. Accordingly, orders were issued in May 1959, extending the free education Scheme to Telangana area upto Class VII, subject to the following exceptions from the school year 1959-1960.

That Education shall be free from Class I to Class VIII in all schools in Telangana except the six Govt. Special Schools and those aided schools which charge tuition fees at more than Rs. 35/- per pupil per annum in any of the classes from Class I to Class VIII.

Orders were issued in September, 1963, extending the grant-in-aid rules applicable to the aided secondary schools in the Andhra area to the aided Secondary Schools in Telangana area also. According to these orders a private institution will get a grant equivalent to the expenditure on salaries on teaching and non-teaching staff plus 10% of the expenditure towards contingencies minus fees collected.

In order to bring in uniformity, orders were subsequently issued in November, 1963 to the effect that free education should be extended to all girls schools upto VIII class in the Telangana region without exception. The orders were given effect to from the year 1963-64. Subsequently orders were issued in Planning Department in January, 1964, making Education free to all girls irrespective of caste and creed under Social Security measures with effect from 1964-65.

As the revised grant-in-aid rules were considered unfavourable to certain aided managements, particularly Mission Schools in the twin cities, viz., (1) Keys Girls High School, (2) Rosary Convent Higher Secondary School, (3) Saint Francis Girls High School, (3) St. Anthony's Convent, (5) Holy Mary Girls High School, etc., represented to the Government that their schools may be permitted to enjoy recognition without grant-in-aid from the Government. Government after carefully examining the representations made by the aided managements in consultation with the Director of Public Instruction, permitted the Director to accord recognition to the Schools which would not like to receive grant-in-aid under the revised grant-in-aid rules subject to the following conditions :—

(i) Provision of adequate and suitable accommodation, equipment including science articles, teaching aids, A.V. equipment and craft equipment).

(ii) Appointment of adequate and qualified staff.

(iii) Provision of separate sanitary conveniences for boys, girls and the staff.

*Calling attention to matters of
urgent public importance
re : Free education for girls upto
secondary stage.*

(iv) Provision of library, adequate for use of pupils and the staff.

(v) Compulsory medical inspection of pupils as per rules laid down by the Government.

(vi) Play area of not less than 3 acres in the case of a Middle School, 5 acres for a High School upto a strength of 750, and 7 to 10 acres for a High School with a strength exceeding 750.

(vii) Academic and inspection control of the school by the Inspecting officers of the Department.

(viii) Non-employment of staff who are declared unsuitable by the Government or the Director of Public Instruction.

(ix) If these institutions provide the educational concessions prescribed in the departmental rules, the Government's compensation will be available for such concessions only at Government rates. They need not comply with the free education schemes for girls.

(x) The rates of fees in such institutions should not generally exceed by 50% of the standard rates, viz., standard rates class-wise (classes I to XII) as in Andhra area or the rates obtaining in these institutions during 1962-63, whichever are higher. Prior permission of the Director of Public Instruction should be obtained for raising the existing rates of fees beyond the above mentioned limit.

In virtue of the conditions (ix) and (x) above, private schools are authorised to remain outside the purview of the revised grant-in-aid scheme and they need not comply with the rules relating to fee concession including free education to the girls upto XII Class. But they should however obtain the prior permission of the D.P.I. to remain outside the purview of the grant-in-aid scheme and to raise fees beyond 50

of the rates prevailing during 1962-63. The D.P.I. has reported that so far no management has applied for such permission.

(Mr. Deputy speaker in the Chair)

So far, no complaints have been received to the effect that the Zilla Parishads are not implementing the free education for girls. As regards aided secondary schools, it has been brought to the notice of the D.P.I. that certain schools in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad have raised their rates of fee and also introduced new items of collections, such as terms fees, special fees for primary classes, etc., without his prior approval. Thereupon, the D.P.I. has issued instructions to all the aided secondary schools in the twin cities of Hyderabad and Secunderabad pointing out that what they have done is highly irregular since the managements have no authority to do so irrespective of the fact whether they are enjoying grant-in-aid benefits or not. He has at the same time requested the managements to furnish information on the following points :—

- (1) The rates of tuition fees and also special fees, classwise, as existed in 1962-63 and 63-64. separately for each year.
- (2) The rates of tuition fees and special fees, classwise, levied from June 1964.
- (3) The other items of collections, if any, levied.

On receipt of these particulars the D.P.I. will take necessary further action to check the abnormal increase in fees in these institutions. Pending such further action by the D.P.I. the parents will have to admit their daughters in Government schools by knowing the names of those schools from the local educational authorities or in the aided institutions which are prepared to continue the scheme of free education by personal contact with such institutions.

*Calling attention to matters of
urgent public importance
re : the change of location for
setting up a steel plant.*

Mr. Deputy Speaker : Hon. Sri Deshpande's main contention was that for co-education they are not applying this scheme, wherever the aided schools are there. This applies to girls schools where it is separately managed. But where the schools are with co-education, this scheme is not applied and they have not received clarification from the Government, from the D.P.I's. Office. That is the difficulty.

Sri K. Brahmananda Reddy : I do not think .....

Mr. Deputy Speaker : Personally I know .....

Sri Ramachandra Rao Deshpande : If I am permitted, for the information of the hon. Chief Minister, I would just refer the letter which I said that was from the Co-educational School of Nizamabad -- Adarsh Hindi Vidyalaya.

Mr. Deputy Speaker : That is what I said. Possibly in Hindi, he could not explain to you.....

Sri K. Brahmananda Reddy : I could understand Hindi also, Sir. I am just telling you one point. I would find out. This is free education for Girls and not for girls' schools. Therefore, I will find out, Sir; even if it is co-education. I will find out.

re : The Change of location for setting up a Steel Plant.

శ్రీ కె గోవిందరావు:—అధ్యక్షా, పారిశ్రామికంగా వెనుకబడిన ఆంధ్రదేశం లో ఘోషారు ఐదారు పెందల కోట్ల రూపాయల వ్యయంలో విశాఖ పట్టణంలో ఉక్కు కర్మాగారాన్ని నెల కొల్పటానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం నిశ్చయించినప్పుడు ఆంధ్రప్రజలందరు సంతోషించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా దానికి అవసరమైన జాగాను చూడటంకాని, నీరు సప్లయ చేసే విషయంకాని ఇతర విషయాలలో కాని కొంతవరకు ప్రయత్నాలు సాగించిన విషయం కూడా అందరకూ తెలుసు. కాని ఈ మధ్య అంటే ఈ శాఖకు సంబంధించిన కేంద్రమంత్రిగారి రాజీనామానికి కొద్ది రోజుల ముందు ఢిల్లీ నుండి ఒక చారిత్రాపత్రంలో వచ్చింది.

విశాఖపట్టణంలో పెట్టే ఉక్కు కర్మాగారం అక్కడ నుండి వ.రో.చోటికి తరలించబడుతుందనే వార్తవచ్చింది. అయితే దీనికి ముందు అనేక సార్లు ఇటువంటి పుకార్లు రావటం, దానిపై అప్పుడు ఆ శాఖ మంత్రిగా నన్ను సుబ్రహ్మణ్యంగారు తప్పని సరిగా విశాఖపట్టణంలో నెలకొల్పు తామని ప్రకటించటం జరిగింది. అదేవిధంగా శాసన సభలో లక్ష్మీనరసయ్య గారు కూడా విశాఖ పట్టణంలో నెలకొల్పుతారు అమ్మని హామీ ఇవ్వటం జరిగింది. దురదృష్టవశాత్తూ ఈ వార్త వచ్చాక అనుమానాలు పెరిగాయి. అంతేగాక గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో దీని ప్రశక్తి లేకపోవటం వల్ల ఈ అనుమానం ధృవపడింది. విశాఖ పట్టణంలో నెలకొల్పే ఉక్కు కర్మాగారాన్ని గురించి ప్రభుత్వ ఉద్దేశమేమిటని ముఖ్యమంత్రి గారిని అడిగినావారు సైలెంట్ గా ఊరు కోవటం జరిగింది. వీటివల్ల ఆంధ్రప్రదేశ్ లలో తీవ్ర ఆశాభంగం కలిగిందని చెప్పక తప్పదు. ఇవాళ నేను అడుగుతున్నది ఏ కారణాలవల్ల మారుస్తామని అంటున్నారు. ఒక రోజు గోవా అంటున్నారు, ఒక రోజు హోస్పేట అంటున్నారు. మొత్తం మీద విశాఖపట్టణం అనేది కనిపించటం లేదు. అక్కడ నీరు లేదనో జాగా లేదనో లైమ్ స్టోన్ లేదనో, ఐరన్ ఓర్ లేదనో ఏ కారణంవల్ల మారుస్తున్నారో తెలియటం లేదు. నిజంగా చూస్తే విశాఖపట్టణంకు గాఢవాకదగ్గర నుండి అదనంపూడి వరకు లాండ్ ఎక్సైజ్ చేయటానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసికొన్న సంగతి మనకు తెలుసు, నీరు శారదా నది నుండి, ఇతర నదులనుండి సప్లయ్ చేయటానికి పథకాలు వేసిన సంగతి తెలుసు. ఇప్పుడు డామ్ నిర్మాణం చేసి అక్కడనుండి నావిగేషన్ ద్వారా కొత్త గూడెంలో వున్న బొగ్గు, మధ్యప్రదేశ్ లో వున్న లైమ్ స్టోన్ తీసుకురావటానికి అవకాశం వున్న విషయం అందరకు తెలుసు. లైమ్ స్టోన్ ఆంధ్రదేశంలో జగ్గయ్య పేటలో, యింకా ఇతర చోట్ల దొరుకుతుందన్న విషయం అందరకూ తెలుసు. అందువల్ల ఇన్ని అవకాశాలున్నా విశాఖ పట్టణంనుండి తరలించటానికి కారణం ఏమిటా అన్న ఆలోచన కలుగుతున్నది. ఇవాళ ఆంధ్రదేశానికి వచ్చిన దురదృష్టం ఏమిటంటే ఆఖరి ఊణం వరకు వస్తుందా రాదా అనే పరిస్థితిలోనే వుంటున్నాము. హాపీ ఎలెక్ట్రికల్స్ విషయంలో అట్లాగే జరిగింది. విశాఖపట్టణంలో డ్రైడాక్ పెడతామన్నారు. అది పోయింది. ఫ్లోటింగ్ డాక్ అన్నారు, అది పోయి తరువాత రోలింగ్ డాక్ అని కడుతున్నారు. అందుచేత స్కాల్ వెసల్స్ రావటానికి అవకాశం వుంటుంది. మొత్తం మీద ముఖ్యమైన ఖాళీ పరిశ్రమలకు సంబంధించిన ఏ విషయం వచ్చినా ఆంధ్రదేశ అభివృద్ధికి, ఆంధ్రదేశ పారిశ్రామిక సంపత్తికి, వ్యతిరేకమైన శక్తులు వైన కూర్చుని అటుంక పెడుతున్నాయేమోననే,

*Calling attention to matters of
urgent public importance
re : the change of location for
setting up a steel plant.*

అనుమానం అందరికీ కలుగుతున్నది. 4 మంత్రులు వున్నా ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రయోజనాలను కాపాడలేక పోతున్నారు. ఈ శాఖ మంత్రి ఆయన సంచీపరెడ్డిగారు హైదరాబాదులోనే వున్నారు కాబట్టి ఈ వేదిక నుండి నేను అడిగేది విశాఖపట్టణంలోనే నెలకొల్పు తామని ఒక ప్రకటన చేసి ఆంధ్రపక్షంలో వున్న అనుమానాన్ని తొలగించాలని కోరుతున్నాను. రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా దీనిని సీరియస్ గా తీసుకొని, కేంద్రప్రభుత్వంతో చర్చించి, పర్మిట్ చేసి ఇది ఆంధ్రదేశానికి దక్కేటట్లుగా చూడాలని కోరుతున్నాను.

Sri K. Brahmananda Reddy : It is a three or four page statement, Sir.

In September 1962, it was brought to the notice of the Government that a team of experts of M/s Dastur & Co. were carrying out preliminary survey as to the feasibility of establishing a plant at Visakhapatnam in the Bailadilla-Visakhapatnam region. This was being conducted by them along with the survey for the Goa-Hosret region for establishing a similar plant. M/s Dastur & Co., who were entrusted with the survey, indicated that in order to complete their study to pick out a few promising sites at various places, considerable amount of information on water, power, transport and other facilities were required by them.

The matter was taken up by this Government with the Government of India, and a letter addressed to Sri Subramaniam, the then Minister for Steel and Heavy Industries on 17th October 1962 stressing the advantages of Visakhapatnam for locating a steel plant, and assuring the Government of India that we would be too glad to extend all necessary facilities for establishing the proposed project. It was pointed out to the Government of India that Andhra Pradesh does not have any pig iron or steel plant in the public Sector in spite of its rich resources of raw materials and other facilities.

Sri Subramaniam, the then Minister of Steel and Heavy Industries confirmed on 24th October 1962 that the Government of India were examining the feasibility of locating a

*Calling attention to matters of
urgent public importance
re : the change of location for
setting up a steel plant.*

8th July, 1964 431

new steel plant in the Bailadilla-Visakhapatnam area in the Fourth Plan just as they were examining the possibility of locating such a plant in the Bellary-Hospet and the Goa areas also. It was also indicated that the factors upon which the decision to locate a steel plant have not been determined yet and the request of the State Government would be kept in view at the time of taking the decision.

The Secretary to Government of India, Ministry of Steel and Heavy Industries, Department of Steel, the Special Officer of the Hindustan Steel Limited, to whom the survey was subsequently entrusted by the Government of India, and a team of their officers visited Visakhapatnam and Hyderabad and had several discussions with the Irrigation Adviser to Government, Chief Engineers Irrigation, and Electricity, Officers of the Mines Department and Geological Survey of India authorities.

Data as to the availability of power, water limestone and other resources were furnished to the Hindustan Steel Limited. Detailed information with regard to the Raiwada Water Reservoir Scheme, the Maddurthi Water Reservoir Scheme, the Tatipudi Water Reservoir Scheme, with particulars of water analysis and village maps of the area under study for the location of the Steel Plant, and particulars as to the resources of limestone available within the State and their analysis reports were made available to the Hindustan Steel Limited.

The Special Officer of the Hindustan Steel last visited Hyderabad on the 27th and 28th February 1964 and wanted further information as to the water resources, laid use statistics with regard to Kothagudem, Ramagundam areas and particulars of Ippur Dam. All the information required was made available to them.

During his earlier visit to Hyderabad in September 1963, the Special Officer had discussions with the then Chief Minis

*Calling attention to matters of
urgent public importance:
re : the change of location for
setting up a steel plant.*

ter during the course of which the possibility of setting up 4 steel plants - two large ones at Bacheli in Madhya Pradesh and Visakhapatnam and two smaller ones in Kothagudem and Ramagundam - as part of a long range integrated development plan of this region, fully utilising its resources by laying a new railway line from Bacheli to Konavaram and connecting it to Kovvur was discussed.

The Officers of the State Government who had discussions with the visiting team of Officers gained the impression that they were satisfied with the suitability of Visakhapatnam.

The then Chief Minister of Andhra Pradesh, Sri Sanjiva Reddi wrote to the Union Minister of Steel and Heavy Industry in July and again in September 1963 assuring the Government of India of making any further information that would be required by the experts and asking for a copy of the Project Report prepared previously by M/s M. N. Dastur & Co., for the Visakhapatnam project. We were informed that feasibility reports were under preparation by Hindustan Steel and would be made available soon after they were received.

Again on 12th April 1964 I addressed the Union Minister for steel, Mines and Heavy Industry, Sri Subramaniam impressing on him the anxiety of the State Government to secure the location of the Steel Plant in the Visakhapatnam area. The Government of India were requested to indicate if any decision was reached on the report, submitted by the experts. In reply, Sri Subramaniam wrote to say on April 22, 1964 that the Hindustan Steel were able to get sufficient details of facilities existing and prospective in the area with the cooperation of the Andhra Pradesh Government, and that the feasibility study had just come in. They were examining it along with a similar study prepared for the Goa-Hospet area. It was also indicated that the Government of India would be able to complete the examination of these two reports and take

decisions thereon in three or four months time. He has indicated that he would try to keep us in touch with the developments.

We have no official intimation about the reports regarding Government of India preferring the Goa, Hospet sites in preference to the Visakhapatnam sites. Government of Andhra Pradesh are anxious that the claims of Andhra Pradesh are not overlooked in the establishment of the Steel Project, as investment in the Central Projects in the First, Second and Third Plan so far have been meagre and as the establishment of the Steel Plant would lead to development of industries in this region.

If the Steel Plant is not established at Visakhapatnam it would not be possible to keep up the tempo of industrialisation and achieve the targets envisaged. The entire plan would have a set back.

The anticipated out lay on the steel plant is Rs. 250 crores increasing steadily to Rs. 550 crores as the capacity increases from one million tons of steel to 4 million tons.

In our draft Fourth Five Year Plan we are anticipating an investment of about Rs 600 crores by Government of India in Central Sector Projects in Andhra Pradesh. This will not be achieved at all if the Steel Plant is not located in our State. As the other industries likely to be set up are comparatively smaller units like Zinc Smelter, Cable Factory, etc. on each of which the investment would be only Rs. 10 to 20 crores. It is, therefore very necessary that the Steel Plant should be located in Andhra Pradesh.

The Government would therefore take all steps to impress upon the Government of India of the necessity of establishing the Steel Plant at Visakhapatnam.

re : *Tenders for the Construction of a bridge across the Munenrn River on the proposed Railway siding from Bhadrachalam Road Railway Station to the Power station area, Polancha*

శ్రీ విల్లెమర్రె వెంకటేశ్వర్లు:-అధ్యక్షా, కొత్తగూడెం Thermal scheme కు భద్రాచలం రోడ్డు Railway Station వద్ద side line కు మొలెరు మీద ఒక bridge contract చేయడానికి 24-2-64 తారీఖున tenders పిలిచారు. 25-3-64 last date of tenders అక్కడనుంచి 1-4-1964 వరకు ఆ last date చేయడం జరిగింది. అయితే 25-3-64 ను last date of tenders గా ప్రతికలలో ప్రకటించారు. కాని దానిని 1-4-64 వరకు extend చేసినది ప్రతికలలో ప్రకటించలేదు. ఆ S. E. Kothagudem వారు ఎందువల్ల దానిని ప్రకటించలేదో, ఎవరికి కూడ తెలియదు. కాని అట్లా extend చేయడం మాత్రం జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ scheme కు మొత్తము ఈ S. E. ప్రకటించిన దాని ప్రకారం మొట్ట మొదట 18 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందని, tenders పెట్టాలని ముందు ప్రకటించారు. తరువాత 18 లక్షలకు ఏమైనా తగ్గించారు. అయితే ఇది Railway line కు సంబంధించి ఉండడం వలన మొట్టమొదట Railway authorities దీనిని చేస్తామని అనుకొని, దానికి estimate తయారు చేశారు. Estimate తయారు చేసినప్పుడు వారికి 18 లక్షలకే estimate తయారైంది ఆ విధంగా వారు 18 లక్షలకే tenders పిలిపడానికి నిర్దేశంగా ఉన్నప్పుడు, త్వరగా మేము ఈ work చేయలేము అని చెప్పడం వలన, మన స్కిముకు అది తొందరగా కావాలని, మన ప్రభుత్వ instructions ప్రకారం దానిని Electricity Board వారు తీసుకొని చేయడానికి నిశ్చయించారు. అంత వరకు, అది సంతోషించదగిన విషయమే. చాలాకాలం వరకు వారికే వదిలివేయడం కంటే, మన ప్రభుత్వ యాజమాన్యాన Electricity Board వారు చేయించడం మంచివద్దతే. కాని, రైల్వేవారు 18 లక్షలు estimate తయారు చేసినప్పుడు, ఈ S. E. 18 లక్షలకు tenders పిలిచి తరువాత అది 18 లక్షలకు తగ్గించారు. ఇది ఎందువల్ల జరిగిందో మాత్రం ఎక్కడా అర్థం కాకుండా ఉంది. అయితే ఈ tenders ను పిలిచి నప్పుడు మాత్రం అనేక మంది tenders పెట్టారు. అందులో తక్కువ వాళ్లు ఉన్నారు, ఎక్కువ వాళ్లు ఉన్నారు. అందులో Nagabhushanam & Co. వారు 15 లక్షల, 68 వేలకు tender పెడితే, వారికి అది ఇవ్వడం జరిగింది. అయితే ఆ tender కంటే తక్కువగా 12 లక్షల 88 వేలకు ఒకరు tender పెట్టారు. Tender పెట్టినటువంటి వాళ్లు సంబంధ

re. tenders for the construction of a
bridge across the Munneru River
on the proposed Railway siding from
Bhadrachalam Road Railway Station
to the Power Station area, Polancha.

certificate గాని, గతములో ఉన్న experience, వాటన్నిటి గురించి certificates ఉన్నాయి. దాదాపు 1-1/2 కోట్లవని Railway Department క్రిందనే చేసినారు. దానికి Railway Chief Engineer దగ్గరనుంచి certificate కూడా S. E. గారికి ఇవ్వడం జరిగింది. కాని Nagabhushanam & Co., వారు చేసింది 15 లక్షల పని మాత్రమే, అటువంటి దానిని favour చేశారు. ఫోనీ favour చేశారు, దాని tender ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు, దానిని ఏ మైన తగ్గించడానికి ప్రయత్నం చేశారా. అవతలవారు 12, 13 లక్షలకే tender పెట్టినప్పుడు, నీవు ఏమైన తగ్గించుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తావా ఏమిటి అని అడిగిందా? అదేమీ చేయకుండా, 16 లక్షలకే ఒప్పుకోవడం జరిగింది. ఆ ఒప్పుకోవడంలో కూడ ఎంత హడావిడి జరిగిందంటే, 1-4-64న ఏ మైన tenders open చేయడం జరిగితే, ఆ 2వ తారీఖునో 3వ తారీఖునో వారికి work order ఇవ్వడం జరిగింది. కొంత time తీసుకొని 12, 13 లక్షలకే ఒక tender ఉన్నప్పుడు, ఇది 16 లక్షలకు ఇంత ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు, దాదాపు 3 లక్షలు ఎక్కువ ఇస్తున్నామేమని, రాష్ట్రప్రభుత్వము ఒకటి ఉన్నదని, మంత్రిగారు సుబ్బారెడ్డిగారు ఉన్నారని; వారిని ఏమైన consult చేసి, ఈ కారణాలవల్ల వారికి ఇస్తున్నామని చెప్పడానికి ఏమైనా పూను కొన్నారా అంటే లేదు. హడావిడిగా 1వ తారీఖున tenders open చేస్తే ఆ 2, 3వ తారీఖునే work order ఇవ్వడం జరిగింది. ఈ విధంగా వ్యవహారం జరుగుతున్నది. ఆ Board autonomous body అని తెలుసు. వారికి హక్కు ఉన్నది. కాని ప్రభుత్వముది ఈడబ్బు. ఆ మీద ఉన్నటువంటి overall పెత్తనం A. C. Subbareddy గారికి ఉంటుంది. గాని, అక్కడ ఉన్నటువంటి chairman కు గాని, ప్రసిడెంటుకు గాని ఉంటుందని నేను అనుకోవడం లేదు. దాదాపు 25 percent deviation ఉన్నప్పుడు అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావలసిన అవసరం ఉన్నదా లేదా; లేకపోతే ఈ autonomy ఎందుకు? Autonomy అనే పేరుతోటి ప్రభుత్వానికి 3 లక్షల రూపాయలు దండుగ చేయడమా! దాదాపు 3 లక్షలు తక్కువగా tender పెట్టిన వారిని నాగభూషణ కంపెనీ వారికంటెను ఎక్కువ అనుభవం ఉన్నవారిని వదలిపెట్టి వీరికి ఇవ్వడంలో అర్థం ఏమిటి? దీనికి ఒకటే కారణం చెప్పుతున్నారు. వీరికి well sinkingలో అనుభవము లేదన్నారు. లేకపోయినా, దానికి అంత పెద్ద cost కూడా కాదు. చాలా తక్కువ percentage ఉంటుంది. అది ఎవరైన చేయడానికి వీలు ఆయ్యే

*Calling attention to matters of
urgent public importance :
re : tenders for the construction of a
bridge across the Munneru River
on the proposed Railway siding from
Bhadrachalam Road Railway Station
to the Power Station area, Polancha.*

టటు వంటిది. ఇప్పుడు అనేక చోట్ల భావులు sink చేసినటువంటి ఘట్టనలు ఉన్నాయి. ఆ ఒక్క దానికోసం మూడు లక్షలు ఎక్కువగా ఇవ్వడం పొరబాటు; negotiate అయినా చేసి ఉండవలసింది, తగ్గించడానికి, ఇది ఎవరికి ఇచ్చినారు అనేది సమస్యకాదు. మూడు లక్షల రూపాయలు ఈ విధంగా దుర్వినియోగం చేస్తూఉంటే A. C. సుబ్బారెడ్డిగారు నేను ఏదో ఖచ్చితంగా అమలు జరుపుతాను ఒక దమ్మిడి కూడా వృథాపొనివ్వను అని చెప్పితూ, దీనిని చూస్తూ కూర్చోంటున్నారంటే మాత్రం ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది. అందువల్ల దీనిని తప్పకుండా investigation చేయించవలసిన అవసరమున్నదని వారి దృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి:-ఆ bridge కోసం 24-2-1964 తారీఖున tender ను పిలిపబడింది వాటికి ఆఖరు తారీఖు 25-3-64 అని చెప్పబడింది. అట్లయితే కొంతమంది contractors ఈ specifications and forms 8 తారీఖునుంచి 25 తారీఖుదాకా ఇవ్వబడునని ప్రాసినారని కొంత పొడిగిస్తే బాగుంటుందని చెప్పిన దానివలన 12వ తారీఖునాడే పొడిగించినామని 25 తారీఖు last date అని అనలేదు 12 తారీఖునాడే ఇట్లా అడిగారు, అందువల్ల ఇది పొడిగిస్తామని చెప్పినారు. అందువల్ల దానిలోనాకేమీ చెడు అనేది ఏమీ కన్పడలేదు. Bridge work చాలా important work, దీని మీదనే కొత్తగూడెం Thermal scheme అంతాకూడా ఆధారపడి ఉంటుంది. ఆ Railway line అంతా, coal carrying కాదు చేసేదీ, 90 లక్షలు machinery అంతా తీసుకు రావడానికి బిలుగా ఆ Railway line పేస్తున్నాము ఆ machinery డిసెంబరులో వస్తుంది. ఆ పెద్ద పెద్ద machinery అంతా ఆ Railway live మీద తెచ్చు కోవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇందులో 19-3-64లో ఒక conference ఢిల్లీలో పలిచారు. World Bank వాళ్ళు ఈ Thermal Scheme late అవుతుంది, ఈ Railway line సరిగా కావడం లేదని అప్పుడప్పుడు మందలిస్తూ ఉంటే, మన C. W. P. C. వాళ్లు ఒక conference పలిచారు. 19 3-64 తారీఖున ఒక conference పిలిచి అక్కడ ఈ World Bank వారు Chief Engineers Electricityకి సంబంధించిన వాళ్లు, వీళ్లంతా కూడ at any cost డిసెంబరు నెల లోపలనే ఆ bridge అయిపోవాలని, అది డిసెంబరులోపలనే కావాలంటే, tenders వద్దతి కూడ dispense చేసి, వీడైన ఒక పెద్ద కంపెనీతో negotiate చేసి. వారికి ఈపని అప్పుడెప్పి దీనిని డిసెంబరు

re : tenders for the construction of a
bridge across the Munneru River
on the proposed Railway siding from
Bhadrachalam Road Railway Station
to the Power Station area, Polancha.

లోగా complete చేయాలనే decision తీసుకొన్నప్పుడు. మన Chief Engineer ఇదిగో ఈ month end లోపల tenders పిలిచాను, దానిలో ఎవరైనా మంచివాళ్లను త్వరగా చేయగలిగిన contractorను చూచుకొని, వాళ్లకు ఇస్తాము, ఇప్పుడు వేరుగా negotiation చేయడం అంతమంచిది కాదు అప్పుడే tenders పిలిచినాము కాబట్టి అని వారు చెప్పినారు, అందులో, డిసెంబరులోగానే కావా అంటే ఇంక 9 నెలలే ఉన్నది. అందులో నాలుగు నెలలు rainy season పోతే, అయిదు నెలలలోనే చేయాలి. tenders పెట్టినవాళ్లు కూడ 5, 6 మంది ఉన్నారు. ఆరుమందిలో "According to the Chief Engineer, Messrs, Nagabhushanam & co., Premier Agencies, Gayments India ఈ ముగ్గురు ఈ work కు suitable అన్నారు, తరువాత సుబ్బరావుగారు contract పనిచేయలేదని కాదు. ఆయన కొంత పనిచేశారు, earth పని, plastering పనిచేశారు. కాని bridge కు సంబంధించి, sinking అవసరము. Sinking is an art. ఊరికే కట్టమంటే ఎవరైతేకడతారు మట్టిపోయమంటే ఎవరైనా పోస్తారు well sinkingకు కొంత experience కావాలి. ఈ well sinking, ఈ పైనే bridge పనిఅంతా depend అవుతుంది. అందువల్ల, Engineers ఈ 6 tenders లో ఇంతకు ముందుచెప్పిన 3 tenders మాత్రమే suitable అన్నారు. ఆ ముగ్గురిలో Premier Agencies న్నా Gayments వారున్నా five months కంటే మాకు extra time కావాలన్నారు. ఈ నాగభూషణం కంపెనీ వారు మాత్రం మేము చెప్పిన timeలో చేయడానికి ఒప్పుకొన్నారు. అందువల్ల, ఇక్కడ ముఖ్యమైన విషయం cheapmen of the Tender కాదు డిసెంబరు లోపల ఆ bridge complete కాకపోతే మనకు 90 లక్షలు నష్టం అవుతుంది, అందువల్ల దీనిని extraordinary గా తీసుకొన్నారు. దీనిని నేను enquiry చేశాను. ఏదో ఎవరైనా officers లోపాయిగ ఏమైనా చేశారేమోనని అనుకొన్నాను. కాని, I was thoroughly satisfied with it. అయినప్పటికిని I have given a bit of my mind that hereafter they should not do such a thing. ఆ విధంగా ఆ file లో నేను వ్రాయడం జరిగింది. అందువల్ల ఇందులో ఏదో గోలుమాలు ఉన్నదని కాదు. ఇది emergency work. డిసెంబరు లోపల కావాలి. లేకపోతే 90 lakhs of rupees waste అవుతుందనే ఉద్దేశంతో కొంత అత్రంగా జరగవలెనని చేసింది తప్ప మరొకటి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

Privilege Motion

re: the refusal by the R.D.O to admit some Members to the place of election to the Nagaram Panchayat Samithi.

(శ్రీ ఎ. రంగారెడ్డి (నాగారమ్).—అధ్యక్షా, నేను ఈ ప్రివిలెజ్ మోషన్ సభ వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. అది ఏమంటే — నాగారం పంచాయితీ సమితి కో-ఆప్షన్, ఎన్నికలు జూన్ 18వ తేదీన జరుగనున్నవని R. D. O., సమితి సభ్యులకు నోటీసు పంపించాడు. ఆ నోటీసు ప్రకారం మేమంతా నాగారం పంచాయితీ సమితి ఆఫీసుకు వది నిమిషాలముందే వెళ్ళాము. ఆ పంచాయితీ సమితి ఆఫీసులో ఉన్న నోటీసుబోర్డుపైన — పంచాయితీసమితి ఆఫీసులోనే ఎన్నికలు జరుగనున్నవని ఉన్నది. మేము ఆ ఆఫీసులో కూర్చున్నాము. 10 నిమిషాలకు ముందు మేము ఆఫీసుకు వెళ్ళి కూర్చుంటే మాకు కనబడింది ఏమంటే—అక్కడ ఎన్నికల ఎర్నాప్టు ఏమీ జరగలేదని, మేము ఆఫీసులోనే wait చేస్తున్నాము— 10, 15 నిమిషాల తరువాత ఆ పంచాయితీసమితి ఆఫీసులో ఉండే peon అక్కడకు వచ్చాడు. వచ్చి ఏమన్నాడంటే, “అయ్యా, కో-ఆప్షన్ ఎలెక్షన్స్ R. D. O. గారు, ఈ ఊరిలో ఒక పెద్దరైతు అయిన రామలింగారెడ్డిగారింట్లో జరుపుతున్నారు — మీరంతా ఇక్కడ కూర్చున్నారెందుకు?—అన్నాడు. మాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది నోటీసులో పంచాయితీసమితి ఆఫీసులో మీటింగు జరుగనున్నదని చెప్పి, గ్రామంలో ఒక ప్రైవేటు ఇంట్లో పెట్టినందుకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. అప్పుడు మేము హడావిడిగా మా మెంబర్స్ 20 మందిమి, నేనూ రామలింగారెడ్డిగారింటికి వెళ్ళేటప్పటికి అక్కడ తలుపు మూసిఉన్నది. అక్కడ పోలీసు బందోబస్తుకూడ చేయబడిఉన్నది. ఆ గేటుపైన ఉన్న జమేదార్ నర్సింహారావు — హెడ్ కానిస్టేబుల్ తుంగమర్రి స్టేషన్, ఊటే చెప్పాను—లోపలికి వెళ్ళి R.D.O. తో కొన్ని విషయాలు మాట్లాడి రావలసియున్నది అన్నాను. “మంచిది, మీ మెంబర్స్ అంతా ఇక్కడ ఉండి మీరు ఒక్కరే వెళ్ళిరండి” అన్నాడు. అప్పుడు నేను లోపలికి వెళ్ళాను. అప్పుడే మీటింగ్ లో కొంతమంది సభ్యులు కూర్చొన్నారు. ప్రమాణస్వీకారం ప్రారంభించబడింది. మొట్టమొదటి మనిషి ప్రమాణస్వీకారం చేస్తున్నారు. నేను అక్కడకు వెళ్లి R.D.O. తో చెప్పాను—మా మెంబర్స్ అంతా వచ్చారు, బయట నిలిబడ్డారు, అనుమతిస్తే లోపలికి వస్తారు, పోలీసువారు అడ్డగిస్తున్నారని చెప్పాను. ఆయన అన్నాడు— “10.30 నిమిషాలకు జరుగుతుందని చెప్పాను, ఇంకా ఎక్కువ 10 నిమిషాలైతే ము అవకాశం ఇచ్చాను. ఇప్పుడు 10.41 అయినది, ఒక్క నిమిషం ఎక్కువ అయినది కాబట్టి allow చేయడానికి వీలులేదు” అన్నారు. అప్పుడు నేను చెప్పాను : “మీరు ఆఫీసులో మీటింగు పిలిచి ఇక్కడ ఒక ప్రైవేటు ఇంట్లో మీటింగ్ పెట్టితే మేము కలగన్నామా, మాకు ఏమి తెలుస్తుంది—అన్నాను. ఆయన

*Privilege Motion:
re : the refusal by the R.D.O. to admit
some Members to the place of
election to the Nagaram
Panchayat Samithi.*

8th July, 1964 439

అన్నాడు—నేను ఎక్కడకూర్చుంటే అక్కడే ఆఫీసు, ఈ విషయాలు నిర్ణయించేది నేను, ఈ అధికారం నాకు ఉన్నదిగాని, నీవు ఎవరవు అనడానికి— అన్నాడు. నేను అన్నాను — గత last elections కు అప్పుడు ఒక R.D.O. వచ్చారు; మేము ఆఫీసులో సమావేశమైనప్పుడు ప్రొసీడింగ్సు మొదలుపెట్టండి అని విజ్ఞప్తి చేస్తే ఇంకా ఎవరైనా వచ్చేవారు ఉంటారేమో చూడాలని 30 నిమిషాలు టైము ఇచ్చాను, అంతవరకు చూస్తాను— అన్నాడు. 30 నిమిషాలు తరువాత ఇద్దరు వచ్చారు; అప్పుడు allow చేశారు— అని చెప్పాను. Last election లో ఈ సాంప్రదాయం ఇక్కడ జరిగింది, ఇప్పటికైనా allow చేయండి పార్లొంటాము, మా మెంబర్సు ఎక్కువ ఉన్నారు, ఎన్నికలో తప్పకుండా గెల్చేవారము, మమ్ములను అన్యాయం చేయవద్దు, ఇక్కడ మీరునడిచే ఎలక్షన్ illegal గా నడుపుతున్నారు, నోటీసులో అక్కడ ఆఫీసులో అని చెప్పారు—అని నేను చెబితే ఆయన అన్నాడు—ఇక్కడఉండే సభ్యులు అంతాకలిసి ఏకగ్రీవంగా అనుమతిస్తే మీరు రావచ్చును అన్నారు. నేను అన్నాను— ఈ విషయం చెప్పేది, ఈ తీర్పుచెప్పేది ఇక్కడఉండే సభ్యులు కాదు; దీనికి ప్రెసిడెంట్ ఆఫీసరు మీరు, అధికారులు మీరే చెప్పాలి, మాకు అప్రోజివన్ బెంచిలో కూర్చునే పెద్దమనుషులను కోరితే, వారు ఇవ్వడం ఎట్లాసాధ్యం? అని—అన్నాను. అంతకంటే ఎక్కువ నేను ఏమీ చేయలేనని వారన్నారు. ఆ గుంపులో జోగిరెడ్డిగూడెం గ్రామపంచాయితీ అధ్యక్షుడు ఆదిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి ఉన్నాడు—ఆయన R.D.O. గారు అనుమతి ఇవ్వరారు అన్నాడు. నేను అన్నాను. ఎలక్షను ఇల్లిగల్ గా నడుస్తోంది, సాంప్రదాయవిరుద్ధముగా నడుపుతున్నారు. పంచాయితీ సమితి ఆఫీసులో ఎలక్షను జరుపుతామని, ఇక్కడ ప్రైవేటు ఇంట్లోపెట్టారు, ఏమికారణం అని అడిగాను. ఈ అన్నిప్రశ్నలు అడగవలసివది నన్ను కాదు అన్నారు. ఈ లోపల అక్కడ కుర్చీలేనుకుకూర్చున్న సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరును వెళ్ళి పోలీసు హెడ్ కానిస్టేబుల్ నరసింహారావును పిలవవలసినదన్నాడు. ఆ సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టర్ హడావిడిగా వెళ్ళి నరసింహారావును పిలుచుకు వచ్చాడు. అతనిని అడిగారు “ఏమయ్యా నరసింహారావు, ఈ యమ్.యల్.ఏ.ను ఎందుకు రానిచ్చావు ఇక్కడికి నా ఆజ్ఞలేనిది?—అన్నాడు. అతను చెప్పాడు—మీరు ఈ నాగారం కాన్స్టేబుల్యుయస్సీ యమ్.యల్.ఏ.గారు; ఇక్కడికి మంత్రులు వస్తే కూడ, గేటుముందు కాపలా ఉన్నప్పటికీ లోపలికి వెళ్ళి మాట్లాడి వస్తుంటారు; మంత్రులకంటే మీరు ఎక్కువ అండి,—అన్నాడు. అంటే పెద్ద అగ్రహారావచ్చి— “ఏమనుకుంటున్నావు నరసింహారావు, పట్టిలు గుంజేస్తాను, సస్పెండు చేస్తాను,

Privilege Motion :
re : the refusal by the R.D.O. to admit
some Members to the place of
election to the Nagaram
Panchayat Samithi.

రాస్కెల్, ఇట్లా, అట్లా,” అని తిట్టడం మొదలుపెట్టాడు. “ఏమనుకున్నావు, నా ఆజ్ఞ లేనిది గవర్నరునుకూడ లోపలికి రానివ్వకూడదు, కడప, కర్నూలు, చిత్తూరు జిల్లాల్లో సంజీవరెడ్డి, తిమ్మారెడ్డి—అటువంటివారిని ఏడు చెరువుల నీరు త్రాపి వాను; ఎమనుకున్నావు నరసింహారావు, నిన్ను సస్పెండు చేయిస్తాను” అన్నాడు. అప్పుడు నేను చెప్పాను—“జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి జాగ్రత్త, మీరు వ్యవహారాన్ని ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధముగా నడుపుతూ, మీయొక్క అంతస్తుకు ఎక్కువగా మాట్లాడుతున్నారు; ఇది మీకు ప్రయోజనంకాదు, రేపు జవాబు చెప్పకోవలసి వస్తుంది”—అని నేను చెప్పాను. “నేను అప్లికేషన్ ఇస్తాను, దానిమీద మీ ఆభిప్రాయం వ్రాసి ఇవ్వండి”—అన్నాను. “నీవు అప్లికేషన్ ఇస్తే దానిమీద నేను వ్రాసి నీకు ఇవ్వాలని ఏమున్నది, నీవు ఇచ్చిన అప్లికేషన్ గవర్నమెంటుకు పంపుతాను, అక్కడకుపోయి చెప్పకోండి మీరు అన్నాడు. అయితే ఎలక్షన్సులో నుంచి బయటికి వచ్చాము. మమ్ములను వెళ్ళిపోవలసినదని అన్నాడు. అటువంటి మాటలుకూడ వినిపించాడు. అధ్యక్ష, మీరు సర్వమూ తెలిసిన పెద్దమనుషులు, మేము ఎన్నికల్లో పాల్గొననివ్వకుండచేశారు. నేను ఇంకొక విషయంకూడ R.D.O. గారిని అడిగాను—“అయ్యా ఒక నిమిషంగాని, రెండు నిమిషాలుగాని మెంజరు ఆలస్యంగావస్తే, అతను పాల్గొననివ్వకుండా చేయాలని, అనుమతించరాదని, శాసనంగాని, రూల్సుగాని ఉన్నవా, చూపిస్తారా?” అంటే “allow చేయవచ్చుననే ఆధికారం ఏ శాసనంలో ఉన్నదో నీవు చూపిస్తావా” అని అడిగాడు. అంటే నేను అన్నాను, “ఇది ఒక సాంప్రదాయం, ఒకటి రెండు నిమిషాలు ఆలస్యంగా వచ్చి నంతమాత్రాన పీలులేదంటే మేము నష్టపడతాము, చూ మెంజరుకు మేము సరిగా కాన్వాన్ చేసుకోలేకపోతాము, ఎన్నికలలో ఓడిపోతాము,” అంటేకూడ రావడానికి పీలులేదన్నాడు. ఎలక్షన్ నడుపుకొన్నాడు.

ఆరోజున ఆ పిల్లవాడు ఇంటియజమాని పొలిం వెళ్ళాడు. పొలింలోనుంచి మళ్ళీ పనికివెళ్ళాడు. ఆయన 11, 12 గంటలకు తిరిగి ఇంటికివచ్చాడు. అతనిని గేటుముందు పోలీసు కానిస్టేబుల్ ఆపేశాడు—లోపలికి పోవడానికి పీలులేదని. నా ఇంటిలోకి పోవడానికి అధికారం లేదా—అంటే “లేదు, వీలులేదు, లోపలిఉన్న R. D. O. ఆజ్ఞ లేనిదే ఎవరినీ గవర్నరునుకూడ రానివ్వవద్దు అన్నాడు” అని అన్నాడు. ఆ భవంతి—well constructed building. కాని ప్రహరీగోడ మట్టిగోడ. గివోట్ల కూలిపోయింది. ఇంట్లో ఆ పిల్లవాని తల్లి, భార్య, చెల్లెలు—ముగ్గురు ఉన్నారు. ఆ ఇంటివెనక రెండు రూమ్ముఉన్నవి. ఒకటి వంటకు, ఒకటి

*Privilege Motion :
re : the refusal by the R.D.O. to admit
some Members to the place of
election to the Nagaram
Panchayat Samithi.*

8th Jul, 1964

441

కూర్చోనుటకు ఈ పోలీసులకు— ఇంటి వెనుకభాగంలో పోయిన గోడవద్ద ముగ్గురు పోలీసు జవానులను, ఇంకొకవైపు కూలిపోయినచోట ముగ్గురు పోలీసు జవానులను, మరొకవైపు ముగ్గురను, గోడవద్ద ముగ్గురను పెట్టారు. ఇంటిలో ఆడవారు ఉదయం 9 గంటలు మొదలుకొని మధ్యాహ్నం రెండుగంటలవరకు బయటకు వెళ్ళుటకు వీలులేకుండా ఉన్నారు. ఆ పోలీసులు తుపాకీలతో ఉన్నారు. వారు గౌరవం కలిగిన కుటుంబంకాబట్టి బయటకు వెళ్ళుటకు వీలులేక లోపలనే కూర్చోన్నారు. భోజనం చేసినట్లు లేదు, అన్నం వండుకున్నట్లులేదు—ఈవిధంగా నిర్బంధంలో ఉండడం జరిగింది. కో-ఆప్షన్ ఎలక్షన్స్ అయిపోయిన తరువాత ఆర్.డి.ఓ డాక్ బంగ్లాకు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ పిల్లవానికి కోపంవచ్చింది. ఈ పోలీసులు వచ్చి ఎందుకు నా ఇంటికి కావలా ఉన్నారు? ఆ అధికారం మీకు ఎవరు ఇచ్చారు? నా అనుమతి పొందారా? నా తల్లి అనుమతి పొందారా? నా భార్య అనుమతి పొందారా? మీరు ఎట్లా ఇక్కడ మీటింగ్ పెట్టుకొన్నారు?— అని అన్నాడు. ఆ హోలుకు తాళం వేసినాడు. ఆర్.డి.ఓ వెళ్ళేటప్పుడు తాళం వేసి పోయారు. ఆ పిల్లవాడు తాళంపైన ఇంకోతాళం వేశాడు. పోలీసు జవాన్లువచ్చి నీవు ఎందుకు తాళం వేస్తావు? మా స్వాధీనంలో ఉన్న రూమ్ కు నీవు ఎందుకు తాళం వేస్తావు? నీకేందుకు అధికారము ఉన్నది? అని అన్నారు. నా ఇంటికి తాళం వేసుకోవడానికి నాకు అధికారం లేకుండా పోయిందా? మీరేనా ఇది చేసే పెద్ద లంతా? అని ఆ పిల్లవాడు అన్నాడు. అప్పటికి రెండుగంటలు మైముఅయింది. ఆ పిల్లవాడు ప్రక్కన ఉన్న స్నేహితుల ఇంటికి భోజనం చేయడానికి వెళ్ళాడు. ఈ లోపల ఆర్.డి.ఓ. వచ్చినారు. ఎక్కడ వున్నాడు, ఆ పిల్లవాడు? పోలీసు జవాన్లు వెళ్ళి వాడిని వట్టుకురండి; ఆయనపైన వారంటు జారీచేయిస్తాను; జైలులో పెట్టిస్తాను; అట్లాచేస్తాను; ఇట్లాచేస్తాను అని అన్నారు. ఒక ఎన్నికల అధికారి, ఆర్.డి.ఓ గారు, బాధ్యతగల ఉద్యోగి, మూడు డివిజన్లకు అధికారి తన అంతస్తు కంటే ఎక్కువగా మిగిలి మాట్లాడటము ; శాసనసభ్యుడవైన నన్ను— ఈ ఎం.ఎల్.ఏను ఇక్కడకు ఎందుకు రానిచ్చావు?— అని కింకవరచటం— ఇది శాసన సభ్యులను, శాసనసభను ఆ గౌరవవరచినట్లు నేనుభావించి యీ ప్రివిలేజ్ మోషన్ యీ సభముందుకు తీసుకువచ్చాను. గవర్నర్ కూడ రావటానికి వీలులేదు అని అనటం— ఎంత అసభ్యతగా ఉన్నదో గమనించండి. ఆర్.డి.ఓ గారు తనకులోబడి వున్నవారిని ఏమిఅన్నాఫరచాలేదు. కాని హెడ్ అఫ్ ది స్టేట్-గవర్నర్—ను కూడ ఇక్కడకు రానివ్వటానికి వీలులేదు—అవేదాలు వాడటం ఎంత అసభ్యత, ప్రజా

re : the refusal by the R.D.O. to admit
some Members to the place of
election to the Nagaram
Panchayat Samithi.

స్వామ్య సూత్రాలకు ఎంత వ్యతిరేకమైన విషయాలో తమరు గమనించాలి. నేను ఈ ప్రివిలేజ్ మోషన్ ను ప్రివిలేజ్ కమిటీకి రిఫర్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఈ విషయాలన్నీ వ్రాతమూలకంగా వ్రాసినాను. తమకు అందజేస్తున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఇంతకుపూర్వం తమరు ఇచ్చారు. దాంట్లో వ్రాసినదాంట్లో, మీరు చెప్పినదాంట్లో కొంచెం భేదాలు ఉన్నవి. అవి రెండూ స్టడీ చేసి, దానిపై రూలింగ్ - డెసిషన్ - రేపు ఇవ్వబడుతుంది.

శ్రీ కె ఎల్. నరసింహారావు :—అధ్యక్షా, వారు వ్రాసినదానికి చెప్పినదానికి తేడా వున్నదా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఉన్నది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—అధ్యక్షా, నా ప్రివిలేజ్ మోషన్ ఏమయినది?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—స్పీకర్ గారు ఇన్ ఫర్మేషన్ తెప్పించి ఇస్తామన్నారుకదా.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :—రేపు చెబుతామన్నారు. ఆ రేపు అన్నది గోడ మీద వ్రాసుకోవాల్సి వస్తుంది

Mr. Deputy Speaker : I will enquire and tell you.

Sri T.V. S. Chalapathi Rao : Mr. Speaker, Sir may we know whether prima facie the Hon'ble Speaker is satisfied that a breach of privilege has occurred and if so what is the objection to admit the motion, Sir ?

Mr. Deputy Speaker : I tell you that what he has given in petition differs very much from what he has said here. Therefore we will have to consider the speech he has made and the petition he has submitted and after studying that only, a decision will be given to you. From the petition that he has given it does not appear to be. It may go to Election Tribunal or somewhere. But there is some difference between what

has said here and the petition. That is why I said the decision will be reserved for tomorrow.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:—అధ్యక్షా, ప్రెవిలెంట్ మోషన్ ఏమిటో చదివి వినిపిస్తే, అడిఫరెన్స్ ఏమిటో మేము కూడా అర్థంచేసుకోవడానికి వీలంటుంది.

Mr. Deputy Speaker:— While giving the decision tomorrow it will be read out to you.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—అధ్యక్షా, ఒక మనవి. నిన్న పంచాయితీ సమితి ఎలక్షన్స్ మీద హైకోర్టు జడ్జిమెంట్ వచ్చింది అది ప్రభుత్వ విధానాలమీద చాలా తీవ్రమైన విమర్శ. ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇస్తుందా? లేక ఎలక్షన్స్ రద్దు చేసి మళ్ళీ కొత్త ఎలక్షన్స్ జరుపుతారా? అని ప్రభుత్వంవారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—చీఫ్ మినిస్టర్ గారు వచ్చినపుడు చెబితే, వారు ప్రత్యుత్తరం ఇస్తారు.

Business of the House

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి:—అధ్యక్షా, డక్కన్ క్రానికల్ ఆదివారం పత్రికలో ప్రయివేట్ మేనేజ్ట్ ఎడ్యుకేషన్స్ గురించి—కన్యాగురుకులం విషయంలో—వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చేసిన ఉపన్యాసభాగం (బహుశా అది రాంగ్ రిపోర్టింగై ఉండవచ్చును) ప్రచురించబడింది. తెలంగాణాలో ఉన్న అన్ని మేనేజ్ట్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ చాలా చెడుగా, ఆన్ కాటన్ ఫాక్టరీ కండిషన్స్ లో ఉన్నట్లు గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పినట్లుగా వచ్చింది. అది రాంగ్ రిపోర్టింగై ఉండవచ్చునని నా అభిప్రాయం అది రాంగ్ రిపోర్టింగా? లేక వారు డెలిబరేట్ గానే ఆ విధంగా చెప్పారా? దయచేసి వారు తెలియజేస్తే బాగుంటుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:—గోపాలకృష్ణయ్యగారూ, ఏమంటారండి?

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ఒక మెంబరు ఒక విషయం అడిగితే, వెంటనే మీరు నన్ను అడిగితే వ్యాయంకాదు; ప్రొసీజర్ గురించి నేను చెబుతున్నాను. ఇక వారు అడిగిన మెయిన్ పాయింటు గురించి చెబుతాను. నా ఉద్దేశం తెలంగాణా అని కాదు. ఆంధ్రరాష్ట్రంలో మొత్తం ఉన్న ప్రయివేటు స్కూల్స్ లో ఆవిధంగా ఉన్నవని అంటే కూడా అది ఫెయిర్ కాదు. కొన్ని ఎక్సెప్షన్స్ ఉన్నవి. కొందరు మహత్తరమైన సేవ చేస్తున్నటువంటివారు వున్నారు. నూటికి 90 ప్రయివేటు

స్కూల్స్‌లో మాత్రం తప్పదు ఎకౌంటు వ్రాస్తున్నారు. అందులో అనుమానం లేదు. అన్నీ అలా వున్నాయనడం ఫెయిర్ కాదు. తెలంగాణా అని నేను అనలేదు. ఆరోజు ఫ్రైన్ అంతా తెలంగాణామీద వచ్చింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం గురించి చెప్పాను. బాగాచేసే పుణ్యాత్ములు, చెడుచేసే పుణ్యాత్ములు అన్నిచోట్లా వున్నారు.

శ్రీ వి. సత్యనారాయణ:-అధ్యక్షా, ఒక విన్నపము. డిలిమిటేషన్ కమిటీ వారు విజయవాడలో సమావేశము ఏర్పాటుచేసి, ఆ సమావేశమునకు రమ్మనమని మాకు నోటీసులు ఇచ్చారు. ఆ కాన్స్టిట్యూయన్సీలో ఉన్న ప్రాబ్ లెమ్స్, అక్కడ జరిగిన అన్యాయాలు వారికి రిప్రజెంటు చేయాలి. కాని ఇక్కడ యీ సమావేశాలు జరుగుతున్నవి. ఇటువంటి ఇన్ కన్ పీనియన్స్ క్రియేట్ చేయడం సరికాదు. ముఖ్యమంత్రిగారు యీ ఫిషయంలో ఇంకో అవకాశం ఏం.ఎల్.ఏలకు వచ్చేటట్లుగా ఏర్పాటు చేయాలని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker: I will inform the Chief Minister of your observations.

Sri T. V. S. Chalapathi Rao:— I am also in a similar position. I am summoned to appear before the Commission tomorrow. I have given notice of some amendments which will be moved tomorrow. So if you are going to make any representation kindly include my name also.

Mr. Deputy Speaker:—You can make individual representations also. If you want I will also inform the Chief Minister.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:-నా అనుమానం-చీఫ్ మినిస్టర్ గారు దీనిలో ఏమి చేయగలరు? మూడురోజులు యీ హావుస్ ను ఎడ్ జర్న్ చేయడమో, లేక ఆ సమావేశానికి వెళ్ళే మెంబర్సుకు సంబంధించిన ముఖ్యమైన ఇన్క్వీరీ ఉంటే, అవి పోస్ట్ పోస్ట్ చేయడమో జరగాలి. నాకు ఇంకోరోజు ఇమ్మనమని నేను వారికి తెలిగ్రామ్ ఇచ్చినా, వారి జవాబులేదు.

Government Bill

The Andhra Pradesh Municipalities Bill, 1964 (as reported by the Regional Committee)

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు (వరసమ్ పేట):— అధ్యక్షా, ఈ మునిసిపాలిటీస్ బిల్లుపై నిన్న జనరల్ చర్చ జరిగింది. ఈ బిల్లులో ఉన్న క్లాజులు చూసినపుడు, సెలెక్ట్ కమిటీలో జరిగిన చర్చల సరళి చూసినపుడు, రిజిస్టర్ కమిటీలో అన్ని క్లాజులపై జరిగిన డిస్కషన్ తీరును చూసినపుడు, యీ బిల్లుపై పరిశీలనకు ఎంత టైమ్ ఇవ్వాలి అంత టైమ్ ఇవ్వబడలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లులోని ప్రతి క్లాజు, ప్రతి అక్షరంలో ఉన్న అర్థాన్ని అర్థం చేసుకోవడానికి సభ్యులకు సరైన టైమ్ ఇవ్వబడలేదని చెప్పటానికి విచారించవలసి వస్తున్నది. 400 క్లాజులతో ఉన్నటువంటి యీ బిల్లును కొద్ది రోజులు రాత్రింబవళ్లు సభ్యులను కూర్చుండబెట్టి, హడావుడిగా పాస్ చేయించుకోవాలనే ఉద్దేశ్యం ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది. అనేక సందర్భాలలో సభ్యులు చేసిన సూచనలు ప్రభుత్వంవారు ఆమోదించక, కేవలం యీ బిల్లును తమ పార్టీ ప్రయోజనాలకు ఉపయోగించే పద్ధతిలో, ప్రజాస్వామ్యాన్ని పరిరక్షించేబదులు, ప్రజాస్వామ్యాన్ని వమ్ము చేసే పరిస్థితులు కల్పించేట్లుగా తయారు చేయబడుతున్నదని చెప్పకతప్పదు. ఈ మునిసిపాలిటీస్ లో జరుగుతున్నటువంటి అక్రమాలు అన్యాయాలకు ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించవలసి వస్తుంది అనేది కోర్టు ఉత్తరువుద్వారా అనేక సందర్భాలలో రుజువు అవుతున్నది. ప్రతి మునిసిపాలిటీ—పట్టణం అభివృద్ధి విషయంగురించిగాని, పట్టణం అవసరాలనుగురించిగాని శ్రద్ధ వహించకుండా, అధికారాన్ని ఎలా తమ చేతిలో పెట్టుకోవాలని అధికార పార్టీ చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నాలు తప్ప ఇంకోటిలేదు. మునిసిపాలిటీస్ అయీ పట్టణాల అవసరాలపై, సమస్యలపై దృష్టి కేంద్రీకరించి పని చేయటానికి కృషి చేయడంలేదు. ప్రభుత్వం తన పార్టీయొక్క అధికారాన్ని ఎలా అట్టే పెట్టుకోవాలని చేస్తున్న ప్రయత్నాలను యీ బిల్లులో లిగలేజ్ చేయించటానికి ప్రయత్నం చేయటం జరుగుతున్నది. అధిక సంఖ్యాబలం ఉన్నది. కాబట్టి శాసనసభలో ఆ బలంతోనే అనేక provisions తీసుకువచ్చి, మునిసిపాలిటీలో కాస్తో కూస్తో ఉన్న ప్రజాస్వామ్యాన్నికూడ అంతమొందించే దానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది తప్ప అసలు ఏమీలేదు. మునిసిపాలిటీలో తమ అధికారాన్ని, కలకాలం అట్టిపెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది తప్ప యితర ప్రతిపక్ష పార్టీలకు అవకాశం ఉండాలని సామాన్య ప్రజలకుకూడ మునిసిపల్ వ్యవహారాలలో పాల్గొనడానికి అవకాశం ఉండాలని, ఆ దృష్టి మాత్రం ప్రభుత్వానికి ఉన్నట్లు కనబడడంలేదు. ముఖ్యంగా wards యొక్క విభజనగురించి నిన్న అనేక సందర్భాలలో చర్చలు జరిగినాయి.

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

Select Committee లో చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ప్రతిపాది ప్రతిచట్టం తీసుకు వచ్చినప్పుడు యిదే దృష్టితో పని చేస్తున్నప్పుడు మునిసిపల్ బిల్లులో wards యొక్క విభజనలోకూడ అదే జరుగుతున్నది అదే ప్రకారంగా మునిసిపాలిటీలను constitute చేయడంలోకూడ తమ యిష్టంవచ్చిన పద్ధతులలో ఎప్పుడు తలచు కొంటే అప్పుడు సమయం వందర్భం అని లేకుండా ఒక local area ను కలపవచ్చు నని, ఒక local area ను విడిదీయవచ్చునని ఆ రకంగా తమకు అనుకూలమైన ప్రాంతాన్ని, తమ మెజారిటీని కలుపుకోడానికి అవకాశం ఉండవచ్చునని, లేక తాము minority గా ఉంటే మెజారిటీగా రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ కొంత ప్రాంతాన్ని విడదీసుకోడానికి అవకాశాలు కల్పించుకొనే పద్ధతిలో clauses draft చేయడం జరిగితే ఆ clause బిల్లు Act గా మార్చుకొని ఆ ప్రకారం పరిపాలన సుస్థిరం చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయడం మాత్రం చాలతప్పు. ఇది ప్రజా స్వామ్యం రక్షించడం కాదు. కేవలం తమ పార్టీని అధికారంలో ఉంచుకోడానికి శాశ్వతంగా ప్రయత్నం చేయడం తప్ప మరొకటి కాదు అని మనవి చేయవలసి వస్తుంది. Wards విభజన గురించి అనేక మంది సభ్యులు చెప్పారు. గుంటూరులో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు, విజయవాడలో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగి వచ్చుడు ఏలూరులో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగినప్పుడు wards విభజన ఒక పద్ధ తిలో జరగలేదని చాల అక్రమంగా, అన్యాయంగా జరిగినాయని, ward లో రెండువేల voters ఉంటే, యింకొక ward లో 5 వేల voters ఉన్నారని, ఈ రకంగా అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. మళ్ళీ అదే పద్ధతిని యిప్పుడు కొనసాగించడం జరుగుతున్నది. ఆ విషయాలు ప్రభుత్వం యొక్క దృష్టికి రాలేదా? ఎన్నిసార్లు represent చేయడం జరగలేదు? ఎన్నిసార్లు శాశ్వతసభలో ఈ విషయాలు తీసుకురావడం జరగలేదు? Select Committee లో కూడ ఈ విషయం తీసుకువచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం దీనినిగురించి ఆలోచించలేదు. తదుపరి రిజిస్ట్రార్ కమిటీలో ఈ విషయం వచ్చినప్పుడు, wards యొక్క విభజన సక్రమంగా కనీసం పంచాయితీ బోర్డులో ఏర్పాటు చేసిన అవకాశాన్ని కల్పించా లని చెప్పినప్పటికీకూడ అంగీకరించలేదు. అంటే కేవలం ఉద్దేశ్యపూర్వకంగా తమ పార్టీ యొక్క అధికారాన్ని నిలబెట్టుకోడానికి తమ యిష్టంవచ్చినట్లు wards ను విభజన చేయడానికి ప్రతిపక్షంయొక్క బలాన్ని చీల్చడానికి వేసినటువంటి ఎత్తు తప్ప వేరేలేదు అని చెప్పకతప్పదు. మంత్రిగారు మునిసిపల్ బిల్లు, పెద్ద revolutionary Bill తీసుకువస్తున్నట్లుగా మార్పులు చేశాము, అనేక సౌకర్యాలు కలిగించామని గొప్పలు చెప్పుతున్నప్పటికీ యిందులో యింతమాత్రంకూడ లేదని

చెప్పక తప్పదు. ఈ విషయం ప్రభుత్వం పునరాలోచించాలని, మునిసిపల్ వ్యవహారాలలో యిదివరకు జరిగిన అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ చట్టాన్ని మార్చడానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. Municipalities కు యిచ్చిన అధికారాలు ఏమిటి? Municipalities యొక్క అధికారాలను వాళ్ళు ఎంత వరకు వినియోగించగలుగుతారు ప్రభుత్వం యొక్క అధికారాలు ఎంతవరకు ఉన్నాయి అనే విషయాన్ని మనం దృష్టిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు ఒక వేళ యిన్ని గండాలు తప్పించుకొని ప్రతిఙ్గం ఏదైనా ఒక మునిసిపాలిటీకి అధికారంలోకి వస్తే దానికి అనేక చిక్కులు కల్పించడానికి ఈ చట్టంలో పొందుపరచడం జరిగింది. District Collectors కు విపరీతమైన అధికారాలు యిచ్చాడు. ప్రభుత్వానికి విపరీతమైన అధికారాలు యిచ్చారు. ఆ రకంగా చూసుకొన్నప్పుడు ఒక resolution ను cancel చేయవచ్చు. అదే ప్రకారంగా మునిసిపల్ చైర్మన్ ను తీసివేయవచ్చు, Vice-Chairman ను తీసివేయవచ్చు. Council ను supersede చేయవచ్చు. dissolve చేయవచ్చు. Executive Committee ని dissolve చేయవచ్చు. అనేక provisions తీసుకువచ్చి అడుగడుగున District Collector కు కూడ parallel అధికారాలు యివ్వడం జరిగింది. గవర్నమెంటుకు యిచ్చిన అధికారాలు చాలకుండా District Collectors కు కూడ పార్ లెల్ అధికారాలు యివ్వడం అంటే ఉద్దేశ్యం ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఒక వేళ District Collector ఈ అధికారాలు వినియోగించుకోవోయినట్లయితే ప్రభుత్వం వినియోగించుకోవచ్చునని, District Collector వినియోగించే సందర్భంలో లేనప్పుడు District Collector మీద ఒత్తిడి తీసుకువచ్చి, ప్రభుత్వం తన చేతులు అంటించుకోకుండా చేయడంకొరకు చేసిన వద్దతిగా కనబడుతున్నది. చట్టంలో అటువంటి అధికారాలు యివ్వడం అనేది ప్రజాస్వామికం అనిపించుకోదు. మునిసిపాలిటీస్ కేవలం ప్రభుత్వం యొక్క చేతిలో కీలుబొమ్మలాగా తయారయ్యే పరిస్థితులు తప్ప వేరే ఏమీలేదు చివరకు budget sanction చేసుకొనే అధికారాలు కూడ మునిసిపాలిటీకి యివ్వలేదు. Budget sanction చేసుకోవానికికూడ ప్రభుత్వం దగ్గరకు వెళ్ళాలి. ప్రభుత్వం modifications చేస్తే ఆ modifications accept చేయాలి. ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తే తప్ప ఆ budget యొక్క ఆంశనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మునిసిపాలిటీ వ్యవహరించడానికి వీలులేదు. మునిసిపాలిటీస్ లో అనేక taxes వేస్తున్నాము. Property tax వేస్తున్నాము. Transfer of Property Tax వేస్తున్నాము. ఇంకా యితర ప్రాంత అనేక taxes వేస్తున్నాము. కేవలం ఈ taxes తో తన local resourcesను

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

సంపాదించుకొని వచ్చినటువంటి ఆ resources తో తమ budget ను తాము sanction చేసుకొనే అధికారం లేనప్పుడు ఏరకంగా మునిసిపాలిటీని ప్రజాస్వామి కంగా నడపడానికి అవకాశం కల్పిస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మంత్రి గారు ఒక మాట చెప్పవచ్చు. State Government నుంచి, Central Government నుంచి కొన్ని funds యిస్తాము. ఆ funds ను వారు దుర్వినియోగ పరుస్తారు అని చెప్పవచ్చు. Supersede చేసే అధికారాలు ప్రభుత్వం చేతుల్లో పెట్టుకొన్నారు. Dissolve చేసే అధికారాలు పెట్టుకొన్నారు, resolution cancel చేసే అధికారాలు పెట్టుకుంటున్నారు. అటువంటప్పుడు budget sanction చేసే అధికారాలను కూడ మీ చేతిలో పెట్టుకోవడంలో అర్థంలేదు. మనం యివ్వాలి యంత విమర్శ ఎందుకు చేయవలసివస్తున్నది? పంచాయితీ సమితుల ఎన్నికల చట్టాన్ని తీసుకువచ్చాము. దానిని గురించి నిన్న High Court తీర్పు యిచ్చినది. ఇదివరకు Co-operative Societies ఆ సందర్భంలో అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వం nominate చేస్తూ వచ్చినది. ఆ nominations గురించి High Court లో అనేక తీర్పులు మంత్రులకు వ్యతిరేకంగా యివ్వడం జరిగింది. ప్రతి సందర్భంలోకూడ చట్టాలను తీసుకువచ్చేటప్పుడు కేవలం తమ పార్టీ ప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని వాటిన్నిటికీ అందులో provisions యిరికించుకొని ఏదో దృష్టిలో పెట్టుకొని చేయడం జరుగుతున్నది. కాబట్టి యిది విమర్శ చేయక తప్పదు. Transitory Provisions అని ఈ Act లో పెట్టారు. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి Existing Municipalities అలాగే ఉంటాయని existing wards అలాగే ఉంటాయని existing constituencies అలాగే ఉంటాయని, ఎన్నుకోబడినటువంటి existing councillors అలాగే ఉంటారని, వాళ్ళ కాల పరిమితికూడ అదేరకంగా 6 సంవత్సరాలవరకు పొడిగింపబడుతుందని, - Andhra Municipality Act ప్రకారం, District Municipality Act ప్రకారం ఎన్నుకోబడిన సభ్యులు, transitory provisions ప్రకారం ఉంటారు. వాళ్ళయొక్క ఆయవును పొడిగించడం జరుగుతుందని కూడ యిందులో పేర్కొనడం జరిగింది. దీనిలో ఉన్న ఉద్దేశ్యం ఏమిటి? క్రొత్త చట్టాన్ని తీసుకువస్తున్నాము అని పెద్దగా చెప్పుకుంటున్నారు. Executive Committees కు proportional representation ప్రకారం మేము యిస్తున్నాము. ఇది ఒక మంచి అవకాశాన్ని యిస్తున్నాము అంటున్నారు. నిజమే అటువంటప్పుడు ఈ చట్టం pass అయినాక మొత్తం, existing Municipalities ఎక్కడెక్కడ ఉన్నప్పటికైనా సరే వాటిన్నిటికీ uniform గా ఎన్నికలు జరిపి అంతటాకూడ executive committees

చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది కాని, ఏ I L T D కంపెనీవంటి దాని వెనుకాల నుండి. పన్నులు తగ్గిస్తారని— 30 వేలు, 50 వేలతో కాన్సిలర్లను కొనడానికి ఉపయోగించినప్పుడు — 250 రూ॥లు యివ్వడం దండుగ అవుతుంది. అలాంటి వారు దుర్వినియోగం చేస్తున్నారనే బాధ తప్ప ... ఇది చాల మంచిదే. ఒక permanent worker గా ఉండి పని చేయడానికి అవకాశం యిస్తున్నది. ఇలాంటివారు వచ్చినప్పుడు ప్రజాస్వామికం వెర్రితలలు వేస్తుందంటే ఎందుకు చేయదు ? వారు చేసే కార్యకలాపాలు నారు మళ్ళీ మళ్ళీ permanent గా ఆ పదవు లాక్రమించుకొని వుండడానికే సాగుతాయి. కులమత భేదాలన్నీ తేవడం ఉంది. ప్రభుత్వం ఒక కమిషనరును పంపితే చైర్మను నాయుడు అయితే, యాయన కమ్మ అయినారని మంత్రిగారిదాకా వచ్చి transfer చేయించు కోవడం. రెండవ కులంవారు అక్కడకు రాకూడదనే పట్టుదలలుండడం, సాగించుకోవడం, కొంతమంది ఆఫీసర్లు స్వతంత్రంగా ఆలోచించి ప్రజలకు సౌకర్యాలు చేస్తూ, అండగా పోతుంటే తక్షణం బదిలీ చేయించడం. 'మన చైర్మను' అని మంత్రిగారు ఆలోచిస్తే మనం పోతాము, మన సంస్థ పోతుంది, మన ప్రభుత్వానికి దెబ్బతగులుతుంది. ఇలాంటివి చక్కగా ఆలోచించి చేయకుండా, అట్టి అవకాశాలిస్తే అవిని తివరుల ఎత్తుగడలకు దోహదమిచ్చినట్లే అవుతుంది. ఆఫీసరులను బదిలీ చేయడం, transfer చేయడమేకాదు — చైర్మనుకు యింకా యింకా విస్తృతంగా కూడా యిచ్చారు. వార్డుల విభజనలో తనకు రాని ప్రాంతాలను మునిసిపాలిటీతోనుంచి తీయించుకోడం కూడా జరుగుతోంది. చీరాలే మునిసిపాలిటీ - - I L T D ని ఆనుకునే 3 వేలమంది workers వున్నారు. వారిప్పుడు buffer state గా ఉంటున్నారు. వారికి పరిపాలన లేదు. General elections వస్తే దూరంలో వున్న పంచాయితీకి వెళ్ళి vote చేయమంటారు. మున్సిపాలిటీకి ఆనుకొని వున్న 3 వేలజనాభాకు buffer state గా పెట్టారంటే — దానిని కల్సుకోమని తీవ్రంగా ప్రయత్నం చేస్తే local administration వారు అతి అధికంగా బలహీనమైన ప్రాంతం కాబట్టి కల్సుకోడానికి లేదని సమాధానం చెప్పారంటే— వారి గతి ఏమిటి ? పంచాయితీలో కలవండి లేకపోతే మున్సిపాలిటీలో కలవండి. Municipality లో కలిపితే తనకు అనుకూలమైన members రారని చేసిన ఎత్తుగడయితి. 1 1/2 మైళ్ళ దూరంతో వున్న పంచాయితీలను మున్సిపాలిటీలో కలపడానికి proposals పంపారంటే అందులోని అంతరార్థం— తన కులంవారు ఒకరిద్దరు members గా వస్తే తను చిరస్థాయిగా ఉండవచ్చనే ఉద్దేశంతో కుట్రలు జరుగుతూ ఉంటాయి. వార్డుల విభజనలో — స్పెక్యుల్

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

రెవెన్యూగిర్ — అని లెక్కలకు ఆధారంగా ఉండవు. ఇంతమంది voters అని specific గా యిదివరకు తెలంగాణా చట్టంలో ఉన్నట్లు చేయకపోతే — ఇక్కడ నుంచే అట్టి ఏర్పాటు చేయకపోతే వారు తమకు ఓట్లు వచ్చే బజార్లన్నీ గీసుకుంటారు. Mathematical description కు కూడా వీలుండదు. wards లో తక్కువ ఓటర్లు గలవి, ఎక్కువ ఓటర్లు గలవి ఉంటున్నాయి. ఎక్కువ ఉండే wards నుంచి జనానికి ఉండే రిప్రజంటేషను పోతోంది. సవ్యంగా వస్తే ఆయన ఉండడు. ఆయన రావడానికి వీలులేనందువల్ల కుట్రలు జరుగుతున్నాయి. తమ వార్డులలో సిమెంటురోడ్లు వేసుకోవడం తప్ప ప్రక్కబజార్లలో, లోపల బజార్లలో వ్యతిరేకులున్న బజార్లలో కనీసం పీతికుప్పలై నా ఊడ్చే దిక్కులేదు. మురుగు పోని బజార్లున్నాయి. బండెడు మట్టి, గ్రావెల్ పోసి రోడ్డుసౌకర్యం చేయని బజార్లున్నాయి. పెద్దలున్నచోట్లకు తారు, సిమెంటురోడ్లు వేయడానికి preference యిస్తున్నారు. ఎందుకు యివ్వాలి? సిమెంటురోడ్లకు ఖర్చుచేసేదానితో యితర చోట్ల యింకాకొన్ని సౌకర్యాలు కలుగుతాయి. Tighting, roads — సాధారణ ఆరోగ్య విధులు నిర్వహించడంలో ఎక్కడో ఒకవోటనే concentrate చేస్తే... జాపట్ల, చీరాలలో మంత్రిగారు కారువేసుకువస్తే నడిబజారు బ్రహ్మాండంగా ఉందని చూపించుకోడానికి తప్ప... waste double waste. అనేక ప్రజలకు కనీస సౌకర్యాలు కల్పించడానికి అవకాశం ఉండి కూడా దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. పడవి దుర్వినియోగం, మునిసిపాలిటీలలో ఆర్థికంగా దుర్వినియోగం. ఒక పద్ధతి formulate చేయండి, కనీస సౌకర్యాలు lighting, water, drainage roads వంటివి చేయాలి. Parks, monuments కు కూడా ఖర్చుచేస్తుంటారు. చీరాలలో లక్షరూపాయలు పెట్టి నడిబజారులో ఒక పార్కు-దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్యగారి స్మారకార్థం పార్కు అన్నారు, విజమే, పెద్దవారే, త్యాగపురుషుడే, చేయవలసిందేకాని ఆయనే బ్రతికి ఉంటే లక్ష రూపాయల ఖర్చుకు ఆయన అంగీకరించేవారు కాదు. ఒకనాడు మునిసిపాలిటీలో పన్నులు ఎక్కువ అని ఊరి లైటుకు ప్రజలను లేవదీసి పంచాయితీ ఏర్పాటు చేసుకుందామని ఇది అంతా dismantle చేసుకుందామని చెప్పిన మహావ్యక్తి ఆయన. ఈనాడు ఆయనకోసం చిన్న విగ్రహంకోసం లక్షరూపాయలు ఖర్చు చేస్తున్నారు అంటే ఎట్లా ఉంటుంది? అక్కడ లైబ్రరీ పడగొట్టారు; clock tower పడగొట్టారు. ఇదివరకు కట్టిన park కూడా పగలగొట్టారు, పడగొట్టడానికి 40 వేలు అయినది, మరల కట్టడానికి 70 వేలు అయినది. మొత్తం 110 వేలవరకు ఎస్టిమేటు అయినది, ఏమిటి ఇదంతా? ఇటువంటివాటికి ఆమోదముద్ర ఎవరు

వేస్తూంటారు ప్రభుత్వంలో? ఇటువంటి దుబారాను తగ్గించడానికి ప్రభుత్వం అవకాశం పెట్టుకోవాలి. ప్రభుత్వం approve చేస్తేనే ఇటువంటి పనులు చేయడం మంచిదని నా అభిప్రాయం. ప్రభుత్వం, వారూ అంతా కలిసే చేస్తే ఏమీ చేయలేము అనుకోండి. అప్పిలేటు పద్ధతిలో ప్రభుత్వం ఉంటోందనే అభిప్రాయంతోనే నేను ఈ suggestion ఇస్తున్నాను. ఆ రకమైన కంట్రోలు అవసరం. Town planning కూడా పెద్ద ప్రతిబంధకంగా తయారై నది. బంజరుస్థలాలున్నాయి. ఎన్ని సంవత్సరాలుగా ఉన్నా వాటిని assign చేసి పట్టాలు ఇవ్వడానికి రివెన్యూ డిపార్టుమెంటు ముందుకు రాలేదు. దానిని సంస్కరించి కత్తెరలు వేయవలసిన అవసరం ఉంది. అది చేయడం లేదు. మునిసిపాలిటీలో town planning వారిని పెడితే ఎక్కడయినా వందపాకలు వేసుకుంటే వారు డ్రాయరుముందు కూర్చుని rectangles, squares, blocks, roads అన్నీ వేసి ప్లాన్ వేస్తారు. ఆ ప్రకారం జరిగేసరికి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు గడుస్తుంది. అప్పటికి వంద పాకలున్న చోట మూడువందల పాకలు లేస్తాయి. మూడువందల మందిని వేసినా వంద ప్లాట్సు రావు, అందులో 90 మందికే plots పడేవి. చిన్న గోడో, పెద్దగోడో కట్టుకుంటారు; మరల అక్కడ కట్టాలంటే ఇక లేవలేదు. అదనంగా వచ్చిన మూడువందలమందికి మరొకచోటు చూపడానికి అవకాశం ఉండదు. అక్కడ వారిని కదలించడం లేదు, ఎవరూ కదలించలేదు. దానితో town planning కదలకుండా కూర్చుంటున్నది. అదే ప్రతిబంధకంగా ఉంది, దానికి పరిష్కార మార్గం కావాలి. అవతల ఉన్న భూస్వాముల పొలాలు acquire చేసి ఒక పద్ధతిలో దీనిక్రింద ఉన్న వాటిని planned గా సరిదిద్దే అవకాశం తీసుకోకపోతే town planning organization నిష్ప్రయోజనం, దానిని ప్రతిబంధకం కాకుండా చూడాలని కోరుతున్నాను, ఇందులో నాలుగైదు పన్నులు సూచించారు. పన్నులు లేకపోతే చేసేదిలేదు అనుకోండి. అయితే పన్నులు ఎగవేయకుండా plug చేసే విధానం ఇందులో ఏమైనా ఉన్నదా అని నా ప్రశ్న. ఇప్పటి పరిస్థితి ఏమిటి? ఛేర్మన్ ఎవరి అండతో వచ్చారో వారి ఫ్యాక్టరీకి పన్నులు తక్కువ, గ్యారంటీ ఇస్తాను, verify చేస్తే తెలుస్తుంది. ఛేర్మన్ గారు, ఇదివరకు ఛేర్మన్ గారు, వారిని బలపరిచే బలవంతులు వారందరూ devaluation officer ను కట్టుకుని చాలా తక్కువ వేసుకున్న ఘటనలున్నాయి. కావాలంటే మంత్రిగారికి detailed గా accounts పంపడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మా ఊరిలోనే చూస్తే I. L. T. D. కంపెనీకి సంబంధించిన buildings. ఇతరులతో పోల్చి చూస్తే 50, 60 వేలు ఉంటాయి. కాని 10, 20 వేలు వేసినందువల్లనే తక్కువ కడుతున్నారు.

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

వారే ప్రెజెంటుగా రావలసి వస్తోంది. కాంగ్రెస్ వారు మరొకరిని అక్కడ పెట్టినా I.L.T.D. ఏకైకం అక్కడ ఛేంజ్ గా వస్తాడని సవాలు చేస్తున్నాను. అక్కడ వారి interest పెద్దదా, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం interest పెద్దదా అని పోటీ చేస్తే I.L.T.D. interest పెద్దదని చెబుతున్నాను. కొంతమంది ధనికులు భూస్వాములు ఇంట్లకు పారిశ్రామిక స్థానాలలోని construction కు వన్ను చాలా తక్కువగా ఉంది. Valuation సక్రమంగా చేసి pursue చేస్తే అదనపు వన్ను రావడానికి వీలున్నది. బండ్లపై అణాగేట్లు అక్రమంగా వేస్తూనే ఉన్నారు. రిక్తావాళ్ళపై కూడా వేస్తున్నారు. వాళ్ళకు వచ్చేదే రూపాయి అయితే నాలుగు పంచాయితీలు తిరిగితే నాలుగు అణాలు కట్టుకోవలసి వస్తుంది. మునిస్పాలిటీ నాయుడుగారు టోల్ గేట్లు తీసివేసినట్లే దానినికూడా తీసివేయాలని కోరుతున్నాను. ఇక profession tax ఉంది, దు 50 లు నుండి నాలుగై దువందలవరకు తెచ్చుకునే ఉద్యోగులందరిపై నా ఖచ్చితంగా వేస్తున్నారు, చిన్న వ్యాపారం ఎవరైనా చేసుకుంటే వారికి ఖచ్చితంగా తగులుతుంది. పెద్దవ్యాపారస్థులు income tax వాళ్ళకే చూపించరు: చిక్కరు, black చేస్తారు. అక్కడ చూపించిన amount మేరకే ఇక్కడ కూడా వేయడం తటస్థమైంది. అదే నా income tax రికార్డులకు verify చేసుకుని వేయడం లేదు. వారు ఎంత చెబితే అంతా ఆమోదించిన ఘటనలున్నాయి. అసలు చూపకపోతే అడిగే దిక్కు కూడా లేదు. అన్ని విషయాలలోనూ మగవారితోబాటు ఆడవారికి ప్రాతినిధ్యం కావాలని మనం పోట్లాడుతున్నాము. దానిని నేను బలపరుస్తున్నాను. ఆడవారికి ప్రత్యేకంగా సీట్లు కేటాయించాలని కోరుతున్నాను. అయితే స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా స్త్రీధనాలు, అస్తులున్నాయి, బిల్డింగులున్నాయి. ఆ డబ్బు వడ్డీలకు మార్పుకుంటూంటారు. 1, 1½ రూపాయలకుకూడా బస్టిలలోను గ్రామాలలోను మార్పుకుంటూంటారు. వారిమీదకు ఏ profession tax వెళ్ళడంలేదు. నేను ఒక సారి నా పంచాయితీ బోర్డుతో పేసినాకే 60 మంది స్త్రీలు, భూస్వాముల భార్యలు వట్టుపట్టి నన్ను ఓడించారు. మరుసటిసారి నా వార్డులో ధైర్యంగానే ప్రభుత్వానికి మరల సూచిస్తున్నాను ఈ విధంగా ఎంత వ్యాపారం చేసినా వారిపైకి profession tax పోవడంలేదు. 50, 60 రూపాయలు జీతం తెచ్చుకునే వారిపై profession tax వేస్తున్నారు. వాలుగైదువేలు చిన్న పెట్టుబడి పెట్టినవారు రూపాయికి రూపాయి సంపాదించాడనుకున్నా వాని భత్యానికి చాలదు. అదే రూపాయలు వడ్డీలకు మార్పుకుని తాలుగైదువేలు ఇనుపపెట్టెలో వేసుకునేవారికి పె profession tax పోవడం లేదు. దానిని బిల్లు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఏ ర్యాటు చేయండి. ఆ executive committees కు proportional representation ప్రకారం ఎన్నికలు జరుపుకోడానికి అవకాశం కల్పించండి. కొన్ని మునిసిపాలిటీస్ కు చట్టం వచ్చిన తదుపరి జరుగుతోంది. కొన్ని మునిసిపాలిటీస్ కు యిదివరకే జరిగిపోయినాయి. ఆ Municipalities లో, existing provisions ఆ wards కు apply చేసినప్పుడు అది ఏ రకంగా democratic అనుకోవడమో నాకు అర్థం కావడంలేదు. మంత్రిగారు బైటికి పది ప్రకటించినప్పటికైతే నా అసలు వారి ఉద్దేశ్యం ఏమిటో ఆ provisions అన్నీ చదువుకొన్న తదుపరి మనకు అర్థం కాకతప్పదు. Supersede చేసే సందర్భాలు వచ్చినప్పుడు నేను చూశాను. ఖమ్మం మునిసిపాలిటీకి ఒక notice వచ్చింది. ఆ notice లో ఉన్న changes అన్నీ నేను చదివాను. ఆ changes లో ఒక్కటేమిటా under the Provisions of the Hyderabad Municipality Act లేదు. అయినా notice యివ్వడం జరిగింది. Supersede చేయలేదు అనుకోండి. ఆ మాట నేరు. కాని notice యివ్వండి, ఆ notice బెడద మునిసిపాలిటీమీద ఉండడం, యిది ఎక్కడి ప్రజాస్వామ్యమో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అనేక మునిసిపాలిటీస్ ఉన్నాయి రోజూ power కొరతకై కొట్లాడుకుంటున్నారు రెండు groups కొట్లాడుకుంటున్నారు—కాంగ్రెసులోనే ఒకరిని తీసివేయాలని, ఒకరిని ఉంచాలని. అక్కడి ప్రజాస్వామ్యంమీద ఏ మాత్రం కేంద్రీకరించడం లేదు. అక్కడ సీట్లకు యిబ్బంది జరుగుతూ ఉంటే, ఆ సీట్ల యిబ్బంది తొలగించడానికి ప్రయత్నం జరగడంలేదు. అక్కడ మురికిపేటలు ఉంటే ఆ వైపు attend కావడంలేదు. అన్ని నప్పటికీ, యిటువంటి మునిసిపాలిటీస్ కి యీనాడు ఏ నోటీసులు రావే? ఏమీ జరగదే? అందువల్ల ఈ అధికారాన్ని ప్రభుత్వ చేతిలో పెట్టుకున్నంతకాలం వారు తప్పకుండా యిదివరకు దుర్వినియోగం చేశారని, యికముందు కూడా చేస్తారనే అనుమానం యింకా రోజురోజుకు బలపడుతున్నది. కాబట్టి ఆ రకంగా అధికారాన్ని తమ చేతిలో పెట్టుకోడానికి వీల్లేదని యిప్పుటికైనా అన్నింటికీ యూనిఫారమ్ గా ఎలెక్షన్స్ జరపాలని నేను కోరుతున్నాను. అదేకాదు, అసలు ఏ గ్రామపంచాయతీలను మునిసిపాలిటీలుగా constitute చేయబోతున్నారో కూడా అర్థం కావడంలేదు. ఎందుకంటే— not less than 25 thousands and population ఉన్నచోట మునిసిపాలిటీగా ప్రకటించవచ్చు అన్నారు. అదే ప్రకారంగా 15 thousands and population అయితే పంచాయతీ కమిటీగా ప్రకటించవచ్చు అన్నారు. అంటే ఎక్కడ పార్టీలవారు అధికారంలోకి రావేలక్షకోసం అక్కడ ఆంధ్రవర్ ఆ పంచాయతీని మునిసిపాలిటీగా డిక్లర్ చేయడానికి, చేయక

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

పోవడానికి అధికారాన్ని తమ చేతుల్లో వుంచుకుంటున్నారన్నమాట. అందుకొరకే not less than 25 thousand కు 18 మంది సభ్యులు వుండాలనికూడా యిందులో ప్రాయడం జరిగింది. ఒక గడువుగాని, ఏమీలేకుండా వారికి అనుకూలమైన పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు స్పెషల్ ఆఫీసర్ తో ఎన్నికలు జరిపించడానికి యిందులో యీ ప్రొవిజన్ పెట్టుకున్నారు. అసలు రీజియన్ ల్ కమిటీ stage లో యీ స్పెషల్ ఆఫీసర్ ఆరునెలతో, మూడునెలతో వుండాలి, అంతకుంటే ఎక్కువగా వుండడానికి ఏమీలేదని చెప్పినప్పటికైనా వినకుండా యీ అధికారాన్ని తమ చేతుల్లో పెట్టుకుని తమ పార్టీకి అనుకూలంగా వుపయోగించే పరిస్థితులు కల్పించడం తప్ప వేరే ఏమీలేదని నేను మనవి చేయకతప్పదు. వీటన్నింటిలోను మార్పులు తీసుకురావడానికి అవకాశమున్నది. మేము చేస్తున్న విమర్శలు కేవలం ఊహాజనితమైనవి కాదు. గత కొన్ని సంవత్సరాల అనుభవం దృష్ట్యా యీ విషయాలు చెప్పడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వానికికూడా యీ విషయాలన్ని తెలుసు. కనుక యీ మార్పులను తీసుకురావలసిందిగా నేను మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

ఇందులో 'Alderman' అనే పదాతి ప్రవేశపెట్టారు. అతను ఏమి చేస్తాడు, అర్థం కావడంలేదు అతనికి వోటింగు రైట్ యిచ్చి మైనారిటీని మెజారిటీగాను, మెజారిటీను మైనారిటీగాను చేసుకొనడానికి యిది ప్రయత్నం తప్ప యింకేమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. No confidence motion చర్చకు వచ్చినప్పుడు తప్ప మిగతా హక్కులన్నీ వారు కలిగివుంటారు. అసలు వారిని ప్రవేశపెట్టడం కేవలం రాజకీయ దృష్టితోనే. అధికారాన్ని చేతిలో పెట్టుకోడానికి చేయడంతప్ప ఇంకేమీ లేదు. ఒరిస్సా మునిసిపల్ ఆక్టు చూశాము, అందులో యీ ప్రొవిజన్ లేదు. బొంబాయి మునిసిపల్ ఆక్టు చూశాము. అందులోకూడా యీ ప్రొవిజన్ లేదు. మైసూరు మునిసిపల్ ఆక్టు చూశాము. అక్కడకూడా యీ Alderman అవకాశాన్ని కల్పించలేదు. కాని, మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మాత్రం యిటువంటి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. ఈ 'Alderman' అనే పదాన్ని కూడా తీసివేయాలని, వారు లేకపోయినా మునిసిపాలిటీలు సమర్థవంతంగా నడపడానికి అవసరమున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. కేవలం అన్ని పవర్స్ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకే కాకుండా— షిఫ్ట్ వర్కు ప్రారంభమై డిస్ట్రిక్టు మునిసిపాలిటీస్ ఆక్టులో యింకా కొన్ని కమిటీలు, పార్టీ కమిటీ, యితర కమిటీలను వేయడానికి అవకాశం వున్నప్పుడు, ఆ కమిటీలకు అవకాశం కల్పించాలని అటువంటి అవకాశం కల్పించినప్పుడు మునిసిపల్ ప్రభుత్వంలో కేవలం ఏ కొద్ది మంది, ముగ్గురు నలుగురు చేతుల్లోనో వుండకుండా మిగతా సభ్యులందరూ పాల్గొనడానికి అవకాశాలు వుంటాయి. ఇంకా

ఎక్కువ డెమోక్రటిక్ గా నడవడానికి అవకాశముంటుంది. ప్రస్తుతమున్న ప్రావిజన్స్ ప్రకారం కొత్త సభ్యులకు అవకాశాలు ఎక్కువగా ఎక్కడ వున్నాయి. అలాగే No confidence motion single majority తో pass అయ్యేట్లుగా వుండాలి. ఆ రకంగా చైర్మన్ నుగాని, వైస్ చైర్మన్ నుగాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీనిగాని, యితర కమిటీలనుగాని తీసివేయడానికి సభ్యులకు అవకాశం కల్పించాలని మనవి జేస్తూ, క్లాజువారి చర్చ వచ్చినప్పుడు మిగతా విషయాలన్ని చెప్పడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తూ, యీ విషయాలనన్నింటినీ ధృష్టిలో వుంచుకుని మంత్రిగారు తగు ఆమెండ్ మెంట్స్ తీసుకువస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. ఎల్. ఎన్. చౌదరి (వీరాల):-అధ్యక్షా, మంత్రిగారు యీ బిల్లును అలస్థంగా తీసుకువచ్చినప్పటికీ, యిది సంతోషించవలసిన విషయం. ఎప్పుడో మొదటి ప్రపంచయుద్ధానంతరం మాంటేగుచెన్స్ ఫర్డ్ సంస్కరణల ఫలితంగా వచ్చింది 1944 వ సంవత్సరంలో. మేజర్ పంచాయితీలు మునిసిపాలిటీలు అవుతూ, మునిసిపాలిటీలు, టౌన్ మునిసిపాలిటీలు కార్పొరేషన్లు అయ్యే పరిస్థితిలో యిలాంటి comprehensive Bill. దాదాపు 391 సెక్షన్స్ తో తీసుకువచ్చినందుకు మంత్రిగారికి విజంగా భవ్యవాదాలు అర్పించాలి. సెలెక్ట్ కమిటీ stages లో కూడా ప్రజాస్వామ్యానికై, వికేంద్రీకరణపై కూడా చాలా మధన జరిగింది. ఇంత మధన జరిగినప్పటికీ, బిల్లు తయారు చేసినప్పటికీ ప్రజాస్వామ్య పరిధిలో, చివరకు ఆచరణలోకి వచ్చేటప్పటికీ మీరు ఆశించిన ఫలితాలు కలుగుతున్నాయా? అని నా ప్రశ్న. నీతి నిజాయితీతో కూడినవారు ప్రజలకింత సేవ చేద్దామనుకునేవారు ఎలెంట్ అయి రావడానికి ఈ బిల్లులో అవకాశాలు ఏమైనా కల్పించారా అని అడుగుతున్నాను.

రెండవది— ఈ ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఆధారం చేసుకుని దేశంలో ఎలాంటి వారు వస్తున్నారు అంటే— అనుభవంలో చూస్తే, ప్రజాస్వామ్యాన్ని తెరగా అడ్డంపెట్టుకొని అరాచక శక్తులు, అక్కడవున్న ధనికులకు భూస్వాములకు వారికి కావలసినవి చేయడానికి పరిపాలన వుపయోగపడే విధంగా వారి అనుయాయుల రావడానికి ఎక్కువగా అవకాశాలు వున్నవి. నీతి నిజాయితీగలవారు మాత్రమే రావడానికి యిందులో అవకాశాలు వున్నవా, ఆచరణలో వస్తున్నవారు, క్రాసు బోతులు వున్నాడు, క్రాగించి వస్తున్నవారు వున్నారు. వారి అండన వున్న భూస్వాములు, ధనికులకు పరిపాలన వుపయోగపడేవిధంగా, పన్నులు తగ్గించడం మొదలైన పనులు చేసేవారు, పేద ప్రజలకు ఏమాత్రం పనిచేయకుండా వున్నా.

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

వారు వస్తున్నారు. అలాంటివారు రాకుండా చేయడానికి యిందులో ఏమైనా వున్నదా? ఈ 341 సెక్షన్స్ చూసినప్పుడు త్రాగుబోతులు రాకూడదని, త్రాగుబోతులూ రాకూడదని, డబ్బు ఎగబెట్టి రావడానికి వీల్లేదని అటువంటి అంశే డేమైనా వున్నదా? వైగా, అక్కడ వున్న ప్రజలు, ignorance of law అంటే చట్టాలు తెలియక ఏమైనా చేస్తే, వారిపై జరిమానాలు చేయడానికి అధికారాలున్నాయి. ఇలాంటి వర్గములు చేస్తూ ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో సాగిపోతున్నది. పంచాయితీ ఎన్నికలలో యిలాంటి అవినీతి కార్యక్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు కనీసం వాటిని అరికట్టడానికి, disqualifications ఏ చట్టములోనైనా చెప్పారా అని నేను అడుగుతున్నాను. అందులో ముఖ్యంగా యీ చట్టంలో అటువంటి వేమీ లేవని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దానికొరకు కృషి చేయవలసిందిగా నేను మంత్రాగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

వికేంద్రీకరణవల్ల ప్రజలు ఎక్కువ సౌకర్యాలు కలుగజేసుకోవడానికి వారికి అధికారాలివ్వాలని వున్నది. రాజకీయపక్షాలని ముద్రవేసుకుంటే పేనుకోవచ్చు గాని, రాజకీయపక్షాలపేరుకు వచ్చేవారి రూపం, స్వభావం అన్నీ కూడా వారి వెనుక పరిశ్రమాధిపతుల, భూస్వాములు, ధనికులు ఉన్నందువల్ల రాజకీయ స్వభావమే బలపప్పుకోవడం ప్రారంభిస్తే చివరకు ప్రభుత్వానికి, ప్రభుత్వ పక్షానికి తీరని లోటే జరుగుతుంది. ఒక పంచాయితీలో malpractices, misappropriations తీరిగోయని రెండుమూడేండ్ల అనంతరం తీసేయడం జరిగింది. మళ్ళా యీ ఎలక్షన్లలో ఆయన్నే ప్రెజెంటుగా ఎన్నుకోవడం జరిగింది, డిపార్టుమెంటు, సీడిర్స్ గా ఆలోచించిన తరువాత remove చేయడం ఏమిటి, మళ్ళా corrupt చేసి తిన్నికకూడ కావడానికి అవకాశం యివ్వడమేమిటి? ఇట్లా అయితే, ఒక సారి తప్పు పనులు చేసి remove అయినవారే మళ్ళా corrupt practices అవలంబించి ఎన్నుకోబడడానికి అవకాశం తీసేయకపోతే ప్రభుత్వం యొక్క గత attitude ఏమైపోతుంది? ప్రభుత్వం కౌన్సిలును, చైర్మనును, వాటి తీర్మానాలను రద్దుచేయడం జరుగుతుంది. అనభ్యుప పనులు చేసినప్పుడు తీసేస్తే మళ్ళా వారే ఎలక్షన్ కావడానికి, కరెక్ట్ ప్రాక్టీస్ తో తాగో తందవాలాడో ప్రజల్లో రావడానికి ఏమిటంటే ప్రభుత్వం ఏ attitude తీసుకుంటుందో యింట్లో చూసుకోవలసింది. ముఖ్యంగా యిటువంటివారు రాకుండా చేయాలి. వచ్చే డిమాండ్ కరెన్చర్లు వారు రాకుండా amendment నమోదు చేయవలసి ఉన్నదిగా, ప్రభుత్వం గాంధీ విన్నవిస్తున్నాను. Salaries, allowances ఇచ్చే విధానం కూడా ప్రభుత్వంగా పెట్టారు. నిజంగా ప్రజా సేవకుడుగా ఉండి

ఇక entertainment tax ఉంది. మునిసిపాలిటీలలో సివిల్ మా హాలు నుంచి వస్తుంది. అన్ని open secrets మాదిరే ఇదీ open secret. సివిల్ మా హాలు owner డిప్టీ బ్యూటరుకే ఎగగొడతాడు. చాలా డబ్బు ప్రక్కకు వేస్తాడు. ప్రభుత్వానికి ఎంతో ఎగగొడతాడు. ఇది open secret. మునిసిపాలిటీ అనేది లోకల్ గా ఉండేది కనుక వారికి ఇంకా ఆదాయం రావాలని పట్టుదల ఉన్నప్పుడు వారే entertainment tax ప్రభుత్వానికి వసూలుచేసి ఏ 10% కి మించనో తీసుకుంటే వారికి ఆదాయం వస్తుంది; ప్రభుత్వానికి కూడా 30% ఆదనంగా వస్తుంది. దానికి వారికి liability పెట్టండి. అన్ని మునిసిపాలిటీలలోను చేసినా చేయకపోయినా కొన్ని మునిసిపాలిటీలలోనైనా చేసేవారున్నారు. చేసేవారికైనా ఆదాయం ముడుతుంది. మిగిలింది process of time లో time gain చేసి ప్రజాస్వామికాన్ని ముందుకు నెట్టుకోవాలేగాని ఇప్పుడే కాదు. Temple funds విషయం ఉంది. రెండు పోర్టు ఫోలియోలు ఒకే మంత్రిగారి క్రింద ఉన్నాయి కాబట్టి ప్రత్యేకంగా మనవిచేస్తున్నాను. మా పరియంలో ఆరు temples వుంటే ఇంతవరకు ఒక్కటికూడా trustees కు స్వాధీనం చేసిన పాపానపోలేదు. లక్షలకు లక్షలు మ్రింగి కూర్చోవడం, ఇంతవరకు పుస్తకాలు స్వాధీనం చేయక చిరిగి పోయాయని చెప్పడం, కోర్టులకు వెళ్ళడం—ఈ విధంగా ఉంది. కొంతమంది రాజకీయవేత్తలు దానిని బలపరచినందువల్లనే ఇది జరిగింది. నిజంగా దేవుడి సొమ్ము అని మీకు ఉంటే—నాకు మాత్రం లేదు—దేవుడి సొమ్ము దేవుడికి కట్టించండి, దానిని మునిసిపాలిటీ కార్యకలాపాలకు, ప్రాజెక్టులకు వడ్డీకి పర్మనెంటుగా fix చేస్తే మునిసిపాలిటీలు చిన్నచిన్న నిర్మాణాలు చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. water schemes, drainage schemes వంటి major works కొన్ని ఉంటాయి. లక్షలతో సంబంధించిన వ్యవహారం. వాటిని మొదలు పెట్టాలన్నా పూర్తిచేయాలన్నా కనీసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ సహకారమైనా కావాలి. ఈ వేళ ఉన్న funds చాలవు. ఏ సంవత్సరం ఆదాయం ఆ సంవత్సరానికి సరిపోతూ ఉంటుంది. పెద్ద progress కనబడదు. కేంద్రప్రభుత్వ సహాయం కూడా లేకపోతే సాగవు. Railway overbridges వంటి వాటిలో చురుగ్గా ప్రభుత్వ సహాయం అందితే కాని సాగవు. వాటికి ప్రభుత్వం సహాయపడతారని మనవి చేస్తున్నాను.

తరువాత మరొక విషయం మనవి చేసే ముగిస్తాను. మునిసిపాలిటీ చైర్మనులు ఇదివరకే సంప్రదాయముగా ఉన్న గొండులు సందులు ఏ ఒక్క ధనికడి కోసమో పదిమంది నడిచే గొండులను అరికట్టడం ఒకరికి కట్టబెట్టడం కూడా

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

ఉదాహరణలున్నాయి చీరాల మునిసిపాలిటీలో ఇదివరకే పదిమంది నడిచే గల్లి అవతల బజారునుంచి యివతల బజారుకి దివడానికి రోడ్డుతో చేయవలసిందని మునిసిపాలిటీ తీర్మానం చేసినప్పటికీ అక్కడ ఒకరు పాక వేసినప్పటికీ పీకవేసి చివరకి అదే మునిసిపాలిటీ మల్లా ఆ శ్రీమంతుడి దగ్గరనుంచి corrupt అయిపోయి రోడ్డు తీర్మానం రద్దు చేసుకుని ఆ ధనికుడికే కట్టబెట్టి మళ్ళా తీర్మానం చేసినది. అందువల్ల దానిని అవకాశంగా తీసుకుని ఆయనగారు బజారుకు అడ్డంగా పూరి గుడిసెలు ఎంత ఎత్తున ఉంటాయో అంత ఎత్తున గాలికూడా రాకుండా గోడకట్టి ఆటంకంగా నిలబెట్టేసరికి అది మంత్రిగారికి వారు వ్రాసుకున్నారు. విచారించ వలసినదని మంత్రిగారికి నేనుకూడా యిచ్చాను. డిప్యూటీ డైరెక్టరుగారు విచారిస్తున్నారన్నారు. ఏమి విచారిస్తున్నారో ఏమో. చైర్మనుగారు ఏమి విచారిస్తున్నారో నన్ను పిలవలేదు. కనీసం బయట ఉన్న వారిని పిలవలేదు. ఈ రకమైన విచారణ ఎన్నాళ్ళు జరిపిస్తారు? వారు విచారణ జరిపేటప్పటికి పబ్లికు బజారు స్వాధీనం చేసుకుని వెళ్ళితే ఒక తీర్మానం ఇలా రద్దు చేసి మళ్ళా సాంప్రదాయముగా ఈ వైపు టవును ప్లానింగుకిరావలసిన బజార్లను ఒకరికోసం ఆంట గడితే సీటి కాబోతున్నదానికి అభ్యంతరకరంగా ఉంటుంది కాబట్టి మంత్రిగారు పరిశీలిస్తారని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి (గూటీ):-అధ్యక్షా, ఒక పెద్దబిల్లు మ్యునిసిపాలిటీ గురించి ప్రవేశపెట్టబడినది. నాలుగువందల క్లాజులు మూడువందల పేజీలు కలిగి చాల పెద్దదిగానే అగపడుతోంది. ఈ రోజు మ్యునిసిపాలిటీలు చాల ప్రముఖమైన పాత్రవహిస్తున్నాయనే విషయంలో అనుమానంలేదు. పట్టణాలు రోజు రోజుకు ఒక సమీకరణ కేంద్రంగా, గ్రామాలలో కూడులేని వారంతా చేరే కేంద్రంగా, పరిశ్రమలు క్రొత్తగా ప్రారంభించే కేంద్రాలుగా చాల పెద్ద మోతాదులోకే పెద్దఎత్తునే అభివృద్ధి అవుతున్నాయి, ఈ పెద్దఎత్తున అభివృద్ధి అవుతున్న పట్టణాలు అనేక నూతన సమస్యలను ఎదుర్కుంటున్నాయి. నూతన బాధ్యతలను ఎదుర్కుంటున్నాయి. కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చడానికి తీవ్రమయిన కష్టాలు అనుభవిస్తున్నాయి. ఈ రోజు జాగ్రత్తగా ఆలోచిస్తే మ్యునిసిపాలిటీలు చేయవలసిన functions దాదాపు ఒక గవర్నమెంటు చేయవలసిన functions అన్నీ చిన్న మోతాదులో చేయవలసిన functions అని స్పష్టం. పాల్తు డిపోర్టు మెంటు ఉంది. బీదనారికి స్థలాలు యిప్పించడం ఉంది. ఎడ్యుకేషను ఉంది.

కానితేపను ఉంది. అన్నిరకాలయిన విధానాలలో గవర్నమెంటుకి ఎన్నికర్త
వ్యాలున్నాయో మ్యునిసిపాలిటీ దాదాపు అన్ని కర్తవ్యాలు నెరవేర్చవలసిన
పరిస్థితి ఉన్నది. ఈ విషయాన్ని రోజురోజుకు పెరుగుతున్న శాధ్యతలను దృష్టి
లో పెట్టుకుని శాధ్యతలను పరిష్కరించే విధముగా ఈ బిల్లు ఉండాలి అనే
దానిని బట్టి ఈ బిల్లు ప్రోగ్రెసివ్ కాదా అనేది నిర్ణయించుకోవలసి ఉన్నది.
ఈ రోజున మ్యునిసిపాలిటీలు హైస్కూలు నిర్వహించాల్సిన పరిస్థితి వస్తున్నది.
మ్యునిసిపాలిటీలు హైస్కూలు బిల్డింగుని కట్టవలసి ఉంది ఎలిమెంటరీస్కూలు
బిల్డింగు కట్టవలసి ఉంది. మ్యునిసిపాలిటీ హాస్పిటల్సు కూడా maintain చేయ
వలసిన పరిస్థితి వస్తుంది. అనేక హాస్పిటల్సును maintain చేస్తున్నారు. రోడ్లు
maintain చేయవలసి వస్తుంది. Water works, electricity, అనేక రకాలై
నవి maintain చేయవలసిన పరిస్థితి ఉంది వాటి పరిష్కారానికి ఈ బిల్లు ఏమ
యినా తోడ్పడుతుందా అంటే అది స్పష్టంగా చెప్పాలి. ఆ విషయంలో ఈ బిల్లుకి
ఎలాంటి శాధ్యతగాని ఆలోచనగాని లేదనే విషయం స్పష్టం ఈ రోజున మ్యు
నిసిపాలిటీకి సరియైన ఆర్థిక పరిస్థితులు లేవు గనుక మ్యునిసిపాలిటీలు ఈ రోజున
నరక కూపాలుగా తయారవుతున్నాయి. కనుక మ్యునిసిపాలిటీలో ఉండే
జనాభా ఈ రోజు ఎల్వ్ను అంటే ఎలాంటి ఉత్సాహం లేదుకదా. ఎల్వ్ను
అంటే డబ్బులు వచ్చేమంచినమయం, పీర్లపండుగ, ఉగాదిపండుగలాగ చూడవలసిన
పరిస్థితివస్తుంది. ఎందుకు ఈ దుర్గతి పట్టింది? మ్యునిసిపాలిటీ ఎన్నికలు అంటే
వోటుకి బస్తాబియ్యం యిచ్చి ఎన్నికలలో పాల్గొంటున్నారు. ఆ విధముగా గెల
వడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. జనం ఎవరికి యిచ్చినా ఏదాడీవాడో కవున్సి
లరు అయితేనేం వచ్చినవాడు మేలు చేయలేదు అనే దుస్థితి వోటర్సుకి ఎందుకు
వచ్చింది అంటే ఈ రోజున పట్టణాలు ఎదుర్కొన్న ఆర్థిక సమస్య పరిశీలించక
పోవడంవల్ల ఆర్థిక ఒనరులు ప్రభుత్వం చూపించకపోవడం వల్ల వోటర్లలో వచ్చిన
శ్రీప్రమయిన ఆభిప్రాయం ఏమిటంటే ఎవరిని ఎన్నుకున్నా జరిగే మేలులేదు,
భారం మాత్రం పెరుగుతుంది తప్పితే గొంకటికాదు అవి. ఇది ప్రజాస్వామి
కానికి చాలా అపాయమైన పరిస్థితి. ఇంకా రోజు రోజుకి ఎన్నికలలో డబ్బు ఖర్చవు
తుంది. ఇంకా లిథాచాలు ఎక్కువవుతాయి మూలసమస్య పరిష్కరించకుండా
మ్యునిసిపాలిటీకి చక్కబెడతాం అనుకోవడం పొరపాటు. మూల సమస్య పరి
ష్కారం కావాలంటే మ్యునిసిపాలిటీ ఎదుర్కొంటున్న అనేక శాధ్యతలను నెర
వేర్చడానికి ఆర్థిక ఒనరులు ఉండాలి. ఆర్థిక ఒనరులు లేకుంటే ఏ మ్యునిసిపాలిటీ
నడవలేదుకదా. ప్రజాస్వామిక వ్యతిరేక శోరణులు లంచగొండి విధానం ఎన్ని

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

కలలో మరింత తీవ్రమయిన రూపంలో వస్తుంది. మూడవది అదే సందర్భంలో మరొక వైపు ప్రజలలో ప్రజాస్వామిక హక్కులు ఎక్కువ కావాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో పలుకుబడి పెంచుకోవాలి మ్యూనిసిపాలిటీలో ప్రజాప్రతినిధులు నెరవేర్చుకొనడానికి సర్వాధికారాలు ఉండాలనే ప్రయత్నం పెద్దమోతాదులోనే జరుగుతోంది. ఒక బిల్లు ప్రోగ్రెసివు అవునా కాదా అని విర్ణయించు కోవాలంటే ఈ రోజున మ్యూనిసిపాలిటీలు ఎదుర్కొంటున్న ఈ మూడు ప్రధానమయిన సమస్యలను మోతాదులో పరిష్కరించడానికి పూనుకుంది. అనేదానిని బట్టి విర్ణయించుకోవలసి వస్తుంది. ఈ కొలతబద్ధ తీసుకుంటే ఆర్థిక ఒనరులను ఏ మయినా ప్రత్యేకంగా సమకూర్చినాక, క్రొత్త బాధ్యతలను నెరవేర్చడానికి అంటే ఏమీలేదని స్పష్టం. ఆర్థిక ఒనరులను ఎప్పుడైతే సమకూర్చలేదో సహజంగానే రేపువచ్చే మ్యూనిసిపలను ఎన్నికలలో మరింత తీవ్రంగా లంచగొండితనం ఉడిపోతుందనేది స్పష్టం. ప్రజాస్వామిక స్వభావాన్ని ఏ మాత్రం గౌరవించింది ఈ బిల్లు అంటే ఈ రోజుకి అనేక విషయాలలో చూస్తే ఒకటి మాత్రం చాలప్రధానంగా కనిపిస్తున్నది. ఏమిటంటే ప్రభుత్వానికి మ్యూనిసిపాలిటీస్ అంటే తీవ్రమయిన అనుమానం అవసరమృకం ప్రతిచోట అగపడుతుంది అనేవిషయం స్పష్టంగా గోచరిస్తున్నది, ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పాలి. ఈ రోజు ఆంధ్ర రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న అధికారాలు సర్వస్వం మా యిష్టం వచ్చినట్లు డబ్బులు వాడుకోవచ్చు తీర్మానాలు చేయవచ్చు అమలులో పెట్టవచ్చు. అయితేయిది మ్యూనిసిపాలిటీలకు వచ్చేటప్పటికి ఈ హక్కులు అధికారాలు మ్యూనిసిపాలిటీకి ఏమీలేవు. చెప్పదలచుకున్నది ఏమిటంటే మ్యూనిసిపల్ కవున్సిలరు చైర్మనుగా ఈ రోజు ఉన్నవారు రేపు మ్యూనిసిపాలిటీ మంత్రులు అవుతున్నారు అనెంబ్లీ మెంబరుగా వస్తున్నారు ఇక్కడ కూర్చుంటే సర్వాధికారాలు కావలసి ఉంటుంది. మ్యూనిసిపాలిటీ దగ్గరకు వెళ్ళేటప్పటికి అక్కడ ఉన్న చైర్మనును ప్రజా ప్రతినిధులను అవసరమృకంతో చూసి అధికారాలు వారి చేతులలో పెట్టుకొనడం జరుగుతున్నది. అధికారం చేతులలో పెట్టుకునే విధానం చూస్తే ఒకటి తోస్తున్నది. ప్రజాస్వామికంపైన ప్రజాస్వామిక వ్యవస్థలో ఎన్నుకునే ప్రజా ప్రతినిధులపైన అవసరమృకం బ్రిటిషువారి రోజులలోనేకాదు ఈ రోజులలో కూడా ప్రభుత్వానికి ఉన్న అవసరమృకం ప్రతి ఒడుగువా కనబడు తోంది. ప్రభుత్వం తీసుకున్న అధికారాలను చూస్తే ఆ విషయం స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది.

“Section 61. Government's power to dissolve the executive committee;

62. Government's power to dissolve the council;
63. Government's power to appoint officers to supervise municipalities;
64. Government's power to take action in certain cases;
65. Government's power to undertake works for municipality;
66. District Collector's power to enforce execution of resolutions;
67. Power of District Collector and Government for purposes of control;
68. Emergency powers of District Collector;
69. Powers of officers acting for, or in council and liability of municipal fund;
70. Power of district collector to suspend resolution, etc."

పన్నుల విధానములో కూడ మునిసిపాలిటీలను నమ్మక, అవసరమయిన డబ్బును సేకరిస్తారు అనేక క్లిష్ట ఆలోచించుకోకుండా నేరుగా ఇంత పన్ను వేసి తీరాలనే అధికారము ప్రభుత్వము తనచేతుల్లో పెట్టుకొన్నది. దాని ప్రకారము క్లాజు 86లో levy of property tax on a direction by Government అని వుంది. మునిసిపాలిటీలకు చాల అధికారములు ఇచ్చాము అని అన్నారు. ఇవన్నీ అధికారములిచ్చే క్లాజులేనా? మునిసిపాలిటీలు ఏమైనా తీర్మానాలు చేస్తే వాటి విషయములో ఏరోజున జోక్యము చేసుకొంటుందో అనే భయముతో వుండవలసిన పరిస్థితి తప్ప మరొకటిలేదు. తీర్మానముచేస్తే అది అమలులో పెట్టాలా లేదా? కలెక్టరు ఆటంకమువచ్చి suspend చేసేవిధముగా వుంది. గవర్నమెంటు వచ్చి దానిని అరికట్టడానికి అధికారము వుంది. ఒకవేళ కలెక్టరు అంగీకరించి అనుమతి ఇచ్చినా గవర్నమెంటు అంగీకరించడానికి తయారుగాలేదు. ఏమీ ప్రజాస్వామిక హక్కులు. ఈ క్లాజులన్నీ చూస్తే ఒక్కటి తెలుస్తున్నది. మునిసిపాలు వదులు పిల్లను పెళ్ళిచేసుకొంటే ఎలా రోజూ అనుమానిస్తూ వుంటాడో ఆ రకమైన విధా

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

నముతో ప్రజాస్వామికము అనుకొన్న మునిసిపాలిటీలను అనుమానించి అడుగడుగునా ఆటంకము కల్పించే విధానము సబబుకాదు న్యాయముకాదు. ఈదృష్టితో చూసినపుడు progressive step వేళామా? ఒకమాట విజము. మద్రాసు ఆక్టు ప్రకారము చూసినపుడు కమిషనరుకుపున్న అధికారాలను చైర్మన్ కు కొంచెము ఎక్కువగాను. మరి కాస్త సెక్రటరీకి, ఇతర అధికారులకు మధ్య పంపకము చేశాము. అనేవిషయము వాస్తవము. ఆ మోతాదుకు progressive అనేది స్పష్టము. 1956 తెలంగాణా ఆక్టు తీసుకొంటే ఇప్పుడు వెనుక అడుగువేసి, ప్రజాస్వామికాన్ని అవమానపరిచే చర్య ఎందుకు చేయవలసి వచ్చినది అనేది మంత్రిగారు జాగ్రత్తగా అలోచించాలి. ప్రజాస్వామికముగా ఎన్నుకోబడిన కౌన్సిల్ కు తెలంగాణా ఆక్టులో ఇవ్వవలసిన గౌరవము ఇస్తే ఈరోజున ఆంధ్రదేశానికి అంతకు అంతకంటే progressive act ను తీసుకొని రావాలని చేస్తున్న ప్రయత్నములో మరి retrograde step వేసినాము అని చెప్పకతప్పదు. వెనుక ఆంధ్రప్రాంతములో వినిపిడి వుండేది తెలంగాణా ప్రాంతము చాల వెనుకబడిన ప్రాంతము అని అక్కడున్నవారు చాల పూర్వదత్ విధానములో వున్నారని, ఆ సాంప్రదాయము తొలగించడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి అని వింటూ వుండేవారము. ఇప్పుడు జరుగుతున్నది ఏమిటి! పూర్వదత్ విధానము, ప్రజాస్వామిక వ్యతిరేక సంప్రదాయాలు ఆంధ్రదేశమునుంచి తెలంగాణా ప్రాంతముపై రుద్దడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నము తప్ప మరొకటికాదు ఈ రోజున కౌన్సిలుకు ఇస్తున్న అధికారాలు చాల తక్కువ. నిత్యము ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసుకోడానికి అనేక అవకాశాలు వుంచుకొంటున్నది. ఇన్ని హక్కులు ప్రభుత్వము తీసుకొన్న తరువాత కౌన్సిలుకు వున్న హక్కులు ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. 5 సంవత్సరాల కొకసారి పన్నులు విధిస్తున్నారు. ఆ ప్రకారము కౌన్సిల్ పోవాలి. ఈ మధ్యలో 2 కొత్త ఇళ్ళు కట్టుకొంటే లేక మరమ్మత్తుచేసి పెద్దవిగా కట్టుకొంటే పన్నును పెంచడానికి తాత్కాలికముగా అధికారము వుంటుంది. అంతకుతప్ప పన్నులు వేసే విధానములో అధికారములేదు. పన్నులు తగ్గించే అధికారము వుందా అంటే మద్రాసు ఆక్టు ప్రకారము వున్న ఆ స్వల్ప అధికారముకూడ ఇప్పుడు రద్దుచేయబడినది. అక్కడున్న ప్రజల స్థితిగతులనుబట్టి పన్నులు ఎక్కువ పడ్డాయా లేదా అనే దానిపై రద్దుచేయడానికిగాని, తగ్గించడానికిగాని, పెంచడానికిగాని అప్పీల్సు కమిటీకి అధికారము వుండేది. ఇవాళ అప్పీల్సు కమిటీకి అటువంటి అధికారము ఇస్తే local గా వున్న ప్రజలుచచ్చి నెత్తిపైన కూర్చోంటారు. వారిని వ్యతిరేకించలేదు. ఇదిగో నము తగ్గించవలసి వస్తుంది అని కొందరు చెప్పిన కారణము సబబు

అయిన కారణము కాదు. కేంద్రప్రభుత్వము మొదలు క్రిందివరకు ఇదే కారణము అనేక సందర్భాలలో చెప్పవచ్చు. కొన్ని హక్కులు మంత్రులకు లేకపోతే ఈ రోజున వారివి బలపరచినవారు వచ్చి వత్తిడిపెట్టారు. ఈ మంత్రులను వత్తిడి పెట్టగా చేస్తున్నవి మనకు తెలుసు. విధిలేక చేస్తున్నవి; ఇష్టమువున్నా, లేకపోయినా చేస్తున్నవి మనకు తెలుసు. ఈ రోజున ఇటువంటి హక్కు మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వడము నష్టము అనే అభిప్రాయము చాలవెనుక అడుగువేయడం తప్ప ఏమాత్రము అభివృద్ధి కరమైన లక్షణము కాదు. మునిసిపల్ కౌన్సిల్ అక్కడున్న ప్రజలకు బాధ్యులు. వారి కష్టాలను తీర్చవలసిన బాధ్యత వారిపైన వుంది. పన్నులు వేయడమా, తగ్గించడమా అని నిర్ణయించుకొనే శక్తి వారికివుంటే ప్రజల కష్టాలు ఎమిటో తెలుసుకొనడానికి వీలువుంటుంది. ప్రతి మునిసిపాలిటీలోను ప్రజల శక్తికి మించిన పన్నులున్నవి. 25% నుంచి 35% వరకు విధించబడి వున్నవి. అప్పీల్సు కమిటీ అంటే అనుమానిస్తున్నారు తప్ప మరొకటి కాదు. సర్వ ఆధికారాలతో అప్పీల్సు కమిటీ కౌన్సిల్లో వుండాలనేది సుష్టము.

ఇక మునిసిపాలిటీ వార్డుస్ ఎన్నికల గురించి జాగ్రత్తగా ఆలోచించాలి. ఇవాళ వున్న పద్ధతి ఏమిటి? ఒకచోట 500 ఓటర్లు వున్నప్పటికీ ఒక వార్డుగాను, మరొకచోట 2 వేలు 3 వేలు ఓటర్లువుంటే ఒక వార్డుగాను నిర్ణయిస్తున్నారు. అది ఈ బిల్లులో మార్చడానికి ప్రయత్నము చేశారా? ఒక వార్డుకు మరొక వార్డుకు మధ్య 10% కంటే ఎక్కువ తేడా లేకుండా చేయాలని సెలెక్టు కమిటీలో ప్రతిపాదన చేస్తే తిరస్కరించడము జరిగింది అంటే రెండు విషయాలు స్పష్టముగా అర్థమవుతున్నవి. పట్టణాలలో బీదజనము నివశించే ప్రదేశాలలో ఎక్కువ ఓటర్లువుంటారు. ఆ జనానికి తక్కువ ప్రాతినిధ్యము, property వున్న classes కి ఎక్కువ ప్రాతినిధ్యము ఇచ్చే విధముగా wards విభజన జరుగుతోంది. వయోజన ఓటింగు హక్కును ఈ విధముగా కించపరచడం జరుగుతోంది. వయోజన ఓటింగు హక్కు ఎంత నష్టకరముగా వుందో వాపోతున్న వర్గాలు ఈ రోజున వున్నవి. ఆ వర్గాల ప్రతిపాదనకు, ఆ వాపోవడానికి, ఈ ప్రతిపాదనలకు పెద్ద తేడా లేదని స్పష్టము చేయదలచుకొన్నాను. 1952 ఎన్నికలలో పెద్ద పెద్ద నాయకులు ఓడి పోయినపుడు వయోజన ఓటింగు హక్కు వుండడమువల్ల ఇంత నష్టము జరిగినదని వారు స్పష్టముగా చెప్పారు. అయితే ఈ రోజున ప్రజాస్వామికము ఎంతబలముగా వుండినా అంటే దానిని రద్దుచేసే పరిస్థితులలో లేరుకనుక వయోజన ఓటింగు హక్కును దొడ్డిదారి ద్వారా చెబ్బకొట్టడానికి ప్రయత్నము అని మా సూచనను తిరస్కరించడంచూస్తే అతే రూపములో కొనసాగుతోంది అని మనవిచేస్తున్నాను. 500 ఓటర్లు వున్న

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

చోట ఒక వార్డుగాను, 8000 ఓటర్లు ఉన్నచోట మరొక వార్డుగాను చేయడము అంటే వయోజన ఓటింగు హక్కును మరొకరూపములో కించపరచి దాని ప్రభావాన్ని తగ్గించి, property classes ని ప్రధాన భాగముగా వుండేటట్లు చేయడము తప్ప మరొకటికాదు. అటు పంచాయతీ ఎన్నికలలో వార్డులు సమానముగా విభజించాలి అనే తీర్మానము ఆసెంబ్లీలో అంగీకరించిన తరువాత మునిసిపాలిటీలలోకూడ అదేసూత్రాన్ని అమలులో పెట్టాలంటే పట్టుదలతో తిరస్కరించడము చూస్తే వయోజన ఓటింగ్ కి వ్యతిరేకముగా వుండేవారి స్వభావము అని మరింత స్పష్టమవుతోంది. ఆర్థిక వనరులను గురించి జాగ్రత్తగా అలోచించాలి. ఈ విషయములో మునిసిపాలిటీలు ఒక limit కి చేరినవి. ప్రభుత్వము అదనముగా చేస్తున్న sanctions ఏమీలేవు అనేది స్పష్టము. ఎప్పుడో నిర్ణయించిన కోటాలను యథాప్రకారము ఈరోజునకూడ కొనసాగిస్తే లాభములేదు. 1950-52లో నిర్ణయించిన పద్ధతిని ఇవాళ కొనసాగించడానికి కారణము కన్పించడంలేదు. అందువల్ల మునిసిపాలిటీల ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేయడానికి ప్రత్యేకమైన పద్ధతులను ఈ బిల్లులో పెట్టాలని, లేకపోతే ఈ సమస్య పరిష్కారము కాదని విజ్ఞప్తిచేస్తూ తమకు నా కృతజ్ఞతలు తెలియచేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ ఎ.కా. ప్రసాదరావు:—అధికారి, అవతలి పక్షంవారు మాట్లాడటం లేదు. వారి అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకొనటానికి కూడా మాకు అవకాశం చిక్కటంలేదు. ఈ బిల్లును ఉన్నది ఉన్నట్లుగా ఆమోదిస్తారో లేక ప్రతిపక్షం వైపు నుండి వచ్చే సవరణలను ఆమోదిస్తాం రేపు చెబుండిలో తేలిపోతుంది. ఈ బిల్లు గురించి ఒక విషయం చెప్పాలంటే ఈ బిల్లును తీసుకురావలసిన అవసరం, దీని కోసం కొన్ని కమిటీలు వేయవలసిన అవసరం, శాసనసభలో ఇన్ని రోజులు చర్చించవలసిన అవసరం ఏమీలేదు, దీనిలో మనం సాధించ దలచుకొన్నది ఏమీలేదు కాబట్టి ఏదో పర్పస్ కోసం బిల్లు తీసుకురావాలి తప్ప ఏ పర్పస్ లేకుండా ఇటు వంటి బిల్లు శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టటం వల్ల ఎవరికీ ఉపయోగం లేదు. ఈ బిల్లులో ఏమీలేదని కావచ్చు అవతలి పక్షంవారు మాట్లాడకపోవటానికి కారణం. అసలు ఈ బిల్లులో ఉన్న విషయాలను చూస్తే నాకు ఏద్యాలో. నవ్యాలో తెలియటంలేదు. ఇంతవరకు చాలామంది సభ్యులు చెప్పినట్లు తెలుగుగాడా పట్టంలో ఉన్న వాటిని తీసేశారు. ఆంధ్రలో ఉన్న పట్టంలో ఉన్న వాటిని ఉన్నవి ఉన్నట్లు చెప్పడంకాని, లేక అంతకంటే నిర్బంధంగా పెట్టటం కాని జరిగింది ఎదో ఒకటి రెండు విషయాలలో కొత్తవి ఉన్నంత మాత్రాన సమగ్రమయిన శాసనం అనే పేరుతో దీనికి గౌరవం ఇవ్వవలసిన అవసరం లేదని వా అభిప్రాయం.

యం. ఉదాహరణకు, కౌన్సిల్ కు వున్న అధికారాలు ఏమిటి? అసలు ఈ కౌన్సిల్ ను ఏర్పాటు చేసే పద్ధతి ఏమిటి? దానికి ప్రభుత్వం ఇచ్చే విలువ ఏమిటి? ఇవి మరయుండు వున్న సమస్యలు, అంతా ప్రజాతంత్రంగా ఎన్నుకోబడాలి, ప్రజలు నేరుగా పరిపాలించాలి అనే సూత్రం ఆధారంగా కౌన్సిల్ ను ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. మునిసిపల్ వ్యవహారాలలో సర్వాధికారాలు మునిసిపల్ కౌన్సిల్ కు వుండాలని మనం కోరుతున్నాము. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మీదా, రాష్ట్ర పరిపాలన మీదా శాసనసభకు ఎటువంటి అధికారం వున్నదో అటువంటి అధికారం మునిసిపల్ కౌన్సిల్ కు మునిసిపల్ వ్యవహారాలకు సంబంధించి వుండాలి. కానీ ఈ చట్టం కౌన్సిల్ ఏది చేయాలనుకొన్నా తుది మాట కౌన్సిల్ ది కాదు. తుది మాట గవర్న మెంటుదేనని అభిప్రాయ పడుతున్నాను. బిల్లు ఆ విధంగా వుంది ఇచ్చే కౌన్సిల్ నిర్మాణం, దాని ఎన్నికల విధానం చూస్తుంటే ఏ పార్టీని కూర్చో పెట్టాలి, ఏ పరియాలను మునిసిపాలిటీలో కలిపేటట్లు చేయాలి అనేవి ప్రభుత్వం చేసేటట్లుగా బిల్లు వుంది. నిన్న గోపాలకృష్ణయ్యగారు పత్తెనపల్లి గురించి చెప్పారు మనం అవసరం ప్రకారం ఇవాళ పంచాయితీ బోర్డు అవచ్చు, రేపు కావాలంటే మునిసిపాలిటీ అవచ్చు. ఎట్లా అవసరం అయితే అట్లా చేయటానికి వారికి అవకాశం వుంది. మునిసిపల్ కమిటీలను ప్రజాతంత్రంగా ఏర్పాటు చేయటం దీని ద్వారా సాధ్యం కాదు. అసలు ఈ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఎన్నికలు రహస్య ఓటింగ్ ద్వారా జరుగుతాయా అని ఆశుకుతున్నాను. దీనిలో యాక్ మె టి ప్రిస్క్రియిబ్డ్ అని వ్రాశారు. రేపు రూల్స్ చేసేటప్పుడు రహస్యంగా జరిగేటట్లు చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పవచ్చు కానీ దానికి హామీ ఏమిటి? రూల్స్ లో చేసే అధికారం తమ చేతుల్లో పెట్టుకొన్నందు వల్ల తమకు అనుకూలంగా లేని నిమిషంలో వాటిని మార్చటానికి, నవరించటానికి వారికి వీడం టుంది. వాటిని శాసనసభకు చెప్పవలసిన అవసరం, శాసనసభ అంగీకరించవలసిన అవసరంలేదు. ఎన్నికలు రహస్య ఓటింగ్ ద్వారా జరుగుతాయనే గ్యారెంటీ ఈ బిల్లులో ఎక్కడా లేదు. ప్రభుత్వ పార్టీకి ఎక్కువ అనుకూలంగా వుండడో అక్కడ ఏదో కారణం చెప్పి మరోరూపంలో జరపటానికి అవకాశం వుంది. ఇక ఇదేకాకుండా వార్డుల విభజన కూడా వుంది. దానిగురించి అనేకమంది సభ్యులు చెప్పారు కనుక నేను అదనంగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. దానిని పరిష్కరించాలంటే వార్డులు విభజించేటప్పుడు ఒక మార్గం వుంది. సింగిల్ మెంబర్ కాన్ స్టిట్యూయన్స్ వుండాలి తప్ప ప్లూరల్ మెంబర్ కాన్ స్టిట్యూయన్స్ వుండ కూడదని మా అనుభవం వల్ల తేలిక విషయం. ప్లూరల్ కాన్ స్టిట్యూయన్స్

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

అక్కడ పెడతామో అక్కడ తక్కువమంది వోటర్స్ ఎక్కువమంది మెంబర్స్ ను ఎన్నుకొనటానికి, ఎక్కువమంది వోటర్స్ తక్కువ మంది మెంబర్స్ ను ఎన్నుకొనటానికి, ఆ యా వార్డుల బలాబలాలును బట్టి, పార్టీ బలాబలాలును బట్టి అవకాశం వుంటుంది. అది ప్రభుత్వం చేతుల్లో వుంటుంది. ఆ అధికారం ప్రభుత్వం చేతుల్లో వుండవలసిన అవసరం కాని, దానిని దుర్వినియోగం చేయకుండా వుంటారన్న హామీ కాని దీనితోలేదు. వార్డులను వోటర్స్ జాబితాను ఆధారం చేసుకొని విభజించాలి తప్ప జనాభా పేరుతో కాని, బజార్ల పేరుతో కాని, ఇండ్ల సంఖ్య బట్టి కాని విభజిస్తే లాభంలేదు. ఒక మునిసిపాలిటీలో వేయిమంది ఓటర్లు వున్నప్పుడు పది స్టానాలు ఎన్నుకోవాలన్నప్పుడు ప్రతి వందమందికి ఒక స్థాని ఎన్నుకొనే అధికారం వుండాలి. ఆ విధంగా చేస్తేనే న్యాయసమ్మతంగా జరుగుతుంది తప్ప మరోరూపంగా జరిగితే అది అన్యాయంగా జరిపినట్లే అవుతుంది. పంచాయితీ యాక్టులో క్లారిటీ పొందజ్జే పెట్టుకొన్నాము. అక్కడ ఈ నియమాన్ని అంగీకరించిన తరువాత ఇక్కడ దీనిని ఎందుకు అంగీకరించరని అడుగుతున్నాను. వేరే దురుద్దేశంతో పోతే తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా, తమకు అనుకూలంగా చేసుకోవాలనే భావం లేకపోతే మేమిచ్చిన సవరణను అంగీకరించేవారు. అందువల్ల తమకు అనుకూలంగా వుండేట్లు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లు వార్డులను విభజించటానికి చేస్తున్నారని నేను ప్రభుత్వాన్ని హెచ్చరిస్తున్నాను దీనికి ఉదాహరణ కూడా లేకపోలేదు. ఈ సెలలో ఖమ్మంలో మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరుగుతో తున్నాయి దానిని ఏవిధంగా దుర్వినియోగం చేస్తారో మనవి చేస్తున్నాను. ప్రాజెక్టులో రద్దీ చేసిన తీర్పు భాయమయిన తరువాత ఇప్పుడు ఎన్నికలు జరుగుతో తున్నాయి. ఆ నియోజకవర్గ మ్యాపు ప్రకారం అక్కడ వందమంది ఓటర్స్ లేరు. అందువల్ల నియోజకవర్గానికి టైట పున్నవారిని, ఇదివరకు ఓటు చేయని వారిని ఓటర్స్ గా ఆర్.డి.వో. ప్రకటించిన కారణంగా వారు వోటు చేయటానికి ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఒకసారి ప్రకటించిన తరువాత ఇక చేసేది లేదని ఆర్.డి.వో. అంటారు. అప్పీలు చేసుకోవాలంటే ఎన్నికలు అయిన తరువాత పిటిషన్ పిటిషన్ దఖలు చేసుకోవాలితప్ప ఈ లోపల ఏమీచేయటానికి వీలులేదు. గత అనుభవాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని అయినా వార్డుల విభజన పంచాయితీ చట్టంలో వున్న విధంగా వార్డులను ఓటర్ల జాబితాను వున్న స్థితి పెట్టి భాగించటం ద్వారా విభజించాలి. అదేవిధంగా డిజిల్ మెంబర్ కాన్స్టేబుల్స్ యన్ లిను తీసేసి, రిజిస్ట్రేషన్ కుడా జనాభా ప్రాతిపదిక ప్రకారం ఏ నియోజకవర్గంలో ఓటర్లే వారు వుంటారో అక్కడ కేటాయించాలి.

ఇక, కౌన్సిల్ కు వున్న అధికారాలు, భాద్యతలు హక్కులు ఏమిటి, వాటి మీద ప్రభుత్వానికి వున్న అధికారాలు, భాద్యతలు, హక్కులు ఏమిటి అని చూస్తే ఇదివరకు తెలంగాణా చట్టంలో మునిసిపల్ చైర్మన్ ను తీసివేయటానికి ప్రభుత్వానికి అధికారం లేదు. ఇవాళ ఆ చట్టాన్ని తిరస్కరించి మునిసిపల్ చైర్మన్ ను తొలగించే అధికారం ప్రభుత్వం పెట్టుకొన్నది. ఇప్పుడు ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ కొత్తగా వస్తున్నది. తెలంగాణా యాక్టులో మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ఏ కమిటీ నిర్వహించినా దానిని రద్దు చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి లేదు. ఇవాళ ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని ప్రభుత్వం రద్దుచేయవచ్చు, అదేవిధంగా మునిసిపల్ కౌన్సిల్ ను రద్దు చేయవచ్చు, దానికి కారణాలు ఏమీ వారు చెప్ప వక్కర లేదు. వారికి కౌన్సిల్ కాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ కాని, చైర్మన్ కాని అధికారం దుర్వినియోగం చేస్తున్నారని ఇన్ఫర్మేషన్ వుంటే చాలు,—అది కూడా అవసరంలేదు—భావిస్తే చాలు, ఈ భావం ప్రభుత్వానికి ఎప్పుడైనా కలుగటానికి అవకాశం వుంది. ప్రత్యేకమయిన కారణాలు అవసరంలేదు. చిన్న కారణాన్ని పురస్కరించుకొని చేయవచ్చు లేదా మరలమైన కారణాలు వున్నా లేవని చెప్పవచ్చు. ఆ కారణాలు చెప్పటం ప్రభుత్వానికే సాధ్యం అవుతుంది తప్ప ప్రజలకు, ఎన్నుకోబడిన మెంబర్స్ కు చెప్పటం సాధ్యంకాదు సూపర్ సెవెన్ కాని, డిజల్యూషన్ కానిరిమూవల్ కాని, చైర్మన్ కు సంబంధించి కాని, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి సంబంధించి కాని ప్రభుత్వానికి వుండటానికి వీలులేదు. ఏదైన తప్పుపని చేస్తే దాని మీద ఆప్పీలు చేసుకొనటానికి అవకాశం వుండాలి ఏమునిసిపల్ కౌన్సిల్ అయినా అధికారం దుర్వినియోగం చేసిన పక్షంలో అలాచేసారా లేదా అన్నది కోర్టుకు అప్పగిస్తే స్పష్టంగా తేలిపోతుంది. అంతేకాని కంట్రబుటీ నిర్బంధ పూరితమైన అధికారం ప్రభుత్వానికి వుండటానికి వీలులేదు. చైర్మన్ పారశాట్లు చేశాడంటే తెలంగాణా యాక్టులలో సగం మంది సభ్యుల మెజారిటీలో చైర్మన్ ను తీసివేయవచ్చునని వుంది. ఇవాళ యాక్టులో మూడింట రెండువంతులు మెజారిటీ కావాలి. తెలంగాణా యాక్టులో సగం మందిని పెట్టినంతమాత్రాన రోజుకో చైర్మన్ మారాడా అంటే అటువంటి అభిప్రాయం వునకు కల్గటానికి వీలులేదు. నో కాన్ఫిడెన్స్ మోషన్ ద్వారా తీసివేయబడ్డ వారు తెలంగాణాలో తక్కువ. సగం మంది వుంటే సరిపోతుందని చెప్పబడిన దానికంటే మూడింట రెండు వంతులు వుండాలని చెప్పే ప్రావిజన్ వల్ల అదనంగా ప్రజాశాంత్రంగా మనం పునరుద్ధరించినట్లు కాదు. ఎమ్.ఎల్.ఎ, ఎమ్.ఎల్.సి. లను తీసుకువచ్చి పెట్టారు. ఎమ్.ఎల్.ఎస్. అంటే ఆ నియోజకవర్గంలో ఉన్నదో లేదో, తోడ్కొ

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

తేలిక కాని ఎమ్ ఎల్.సిస్. విషయం వచ్చేటప్పటికల్లా జిల్లాపరిషత్తుల అనుభవం పంచాయతీ సమితుల అనుభవం మనకు ఉంది. ఓటర్ గా చేరితే చాలు ఆ మునిసిపల్ పరిషయాలో. ఓటర్ గా చేరాలంటే వారంగోజులు ఉంటే చాలు. వారంగోజులు అప్లికేషన్ ఇచ్చుకుంటే చాలు. అందుచేత ఎన్నికలు అయిన తరువాత బాగా లాభ నష్టాలన్ని చూచుకొని ఏ పార్టీకి ఎన్ని సీట్లు వచ్చినాయో చూచుకొని ఎంతమంది అవసరం ఉంటుందో చూచుకుని మునిసిపల్ కౌన్సిల్ కు అవసరం అనుకుంటే అంతమంది మెంబర్సును మునిసిపల్ కౌన్సిల్ లో మెంబర్సుగా చేర్పించే దానికి అన్ని అవకాశాలను ప్రభుత్వం ఉంచుకోవడానికి దీనిని ప్రవేశ పెట్టారు. అదేవిధంగా ఇంకో విషయం ఉంది. కొత్తగా తీసుకొచ్చి పెట్టారు ఆర్డర్ మెన్ అని. ఈ ఆర్డర్ మెన్ ఒక ప్రీవిలేజ్డ్ క్లాస్, ఏదో ఇదివరకు పాత చైర్మన్లను గెజిటెడ్ ఆఫీసర్సును అట్లాంటి రాంక్ లో ఉన్నటువంటివారు ఈ ఆర్డర్ మెన్ గా రావచ్చు. అసలు ఈ ఫరోజ్ ఎన్నికలద్వారా వీలైనంతవరకు తగ్గించాలని మనం అనుకుంటున్నామంటే వీలైనంత ఎక్కువమందిని మల్టీఫరోజ్ ఎన్నికలద్వారా ఈ కౌన్సిల్ లో ప్రవేశపెట్టేదానికి చట్టం అనేది ఇది ఓరోమార్గంతప్పి పురోమార్గం కాదు. అసలు ఈ ఆర్డర్ మెన్ అనేది ఒక ప్రీవిలేజ్డ్ క్లాస్ ను ఒక మాజీ చైర్మన్ అన్నంత మాత్రాన ఇదివరకు గెజిటెడ్ ఆఫీసర్ అయినంత మాత్రాన వాళ్లకు ఉన్నటువంటి క్వాలిఫికేషన్సును ఇందులో పొందుపరచారు. వాళ్లకు ప్రత్యేకంగా ఎన్నుకోబడాలనే అధికారం ఇవ్వాలనే మనకు ఉద్దేశాలున్నాయి. అటువంటి అవకాశాలు లేనప్పుడు ఈ ఆర్డర్ మెన్ అనే ఒక సంస్థను ఓ సృష్టించి ఇక్కడ సృష్టించడం ఈ మునిసిపాలిటీలలో ఒక డ్యూయల్ అధికారాన్ని గాని లేక వరోజ్ ఎన్నికలద్వారా వచ్చేటటువంటి కొంతమంది ఎక్కువలనుగాని తీసుకొచ్చి పెట్టడం అనేది, తప్పు అని చెప్పి నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. చివరిమాట చెప్పి ముగిస్తాను. అది ఏమిటంటే ఈ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ చేసే తీర్మానాలకు ఒక ఉన్నత విలువలులేవు. ఈ మునిసిపల్ కౌన్సిల్ చేసే ఏ తీర్మానం అయినా సరే కలెక్టర్ ఆపివేయవచ్చు, గవర్న మెంటు రద్దు చేయవచ్చు. ఈ గవర్న మెంటు ఏమైనా స్పష్టంగా జూడిషియల్ గా తమకు ఉన్న అధికారాలు ఉపయోగిస్తారా అంటే ఎప్పుడూకూడ తమ పార్టీ అనుయాయులు ఎక్కడైతే ఎవరు వచ్చిచెలితే అటువంటివి అన్నీ ఇదివరకు పై అర్థర్లు వచ్చినాయి. అటువంటివి అన్నీ ఇదివరకు చట్టానికి అనుగుణంగా జరిగితా జరగకపోయినా ఏళ్ల తరబడి మినిష్టర్ దగ్గర సెక్రటేరియట్ లో పెండింగ్ లో ఉన్నాయి కేసులు. అందువల్లనే అధికారాలకు గవర్న మెంటు తీసుకోవేస్తున్నప్పుడు చట్ట ప్రకారం

ఉపయోగించినటువంటిదిగాని, న్యాయ సమ్మతంగా ఉపయోగించిన అనుభవం ఉంటే పోనీ ప్రాక్టీస్ లో నైవా అటువంటిది లేదు అని చెప్పి అనుకోవచ్చు. అక్కడ ఉన్నటువంటి రూలింగ్ పార్టీ సభ్యులకు అనుకూలంగా ఉండే తీర్మానాలను కావాలంటే పాస్ చేయవచ్చు, కావద్దు అనుకుంటే తిరస్కరించవచ్చు. ఏమి చేయవద్దు అనుకుంటే పెండింగ్ లో పెట్టవచ్చు. అటువంటి అధికారాలను అటు కలెక్టరుగాని ఇటు గవర్నర్ మెంటుకుగాని ఈ అధికారాలను ఎన్ని ఎక్కువ తీసుకున్నాలో చెప్పడానికి వీలులేనన్ని అధికారాలు ఈ బిల్లులో ప్రవేశపెట్టారు. ఈ అధికారాలన్నిటినీ తీసేసి ఎన్నికలు దాని నిర్వహణ ప్రజా తంత్రంచేసి వాటికి కౌన్సిలే సుప్రీమ్ అథారిటీగా చేసిననాడే ఈ మునిసిపల్ బిల్లును ఏమన్నా సంస్కరించడం సాధ్యంతప్ప అటువంటి ప్రాథమికమైన ఆలోచన ప్రభుత్వానికి రానంత కాలం అటువంటి ప్రాథమికమైన మార్పులను ఈ మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్, చట్టంలో తీసుకు రానంత కాలం ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రయోజనం ఏమీలేదని చెప్పి మనవిచేస్తూ నెలపు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ వి. సత్యనారాయణ:-—అధ్యక్షా, చాలామంది సభ్యులు చట్టంలో ఉన్నటువంటి లోపాలనుకూడ ఎత్తిచూపించడం జరిగింది. మరి మన మునిసిపల్ మంత్రిగారు ఆ మేరకు మరల ప్రభుత్వంనుంచి ప్రజాఅభిప్రాయాన్ని ప్రతిబింబించేటటువంటి సూచనలనుకూడ తీసుకొని వారు ఏ ఎమెండు మెంటు తీసుకోచ్చారో చూడవలసి ఉంటుంది. కానీ ఈ బిల్లుమీద చేసిన అభిప్రాయాలు విన్నప్పుడు ఈ బిల్లు మన ఆలపాటి వెంకట్రామయ్యగారు మువ్వచేశారా అనేటటువంటి అనుమానం కలుగుతుంది. ఎందుచేతనంటే వారికి ఈ మునిసిపల్ పరిపాలనలో చాలాఅనుభవం ఉంది. అనుభవం ఉన్నప్పటికీ ఏవైతే ఈ మునిసిపల్ చట్టంలో ఇబ్బందులున్నవో ఏవైతే పోవాలనుకుంటున్నారో అవి మరల యాజ్ ఇట్ ఈజ్ గానే ఈ మునిసిపల్ చట్టంలో పొందుపరచడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారికి ఈ ఇబ్బందులు తెలియక పోవచ్చునాకాని సహజంగా అందరు మంత్రులు ఎల్లకాలం ఉండరు; మరల పదవులు కాస్త పోయినతరువాత పదవిలో ఉన్నప్పుడు చేసిన పొరపాట్లను అర్థంచేసుకోవడానికి వీలుపడుతుంది. ఈ లోగానే ఆ లోపాలను సరిచేసుకుంటే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. అందులో ప్రధానంగా ఇన్ క్లూజన్, ఎక్స్ క్లూజన్ రెండు అధికారాలు ప్రభుత్వం తీసుకుంది. అందులో మునిసిపాలిటీని ఎక్స్ క్లూజ్ చేయడంకోసం ముఖ్యమైనటువంటి భాగాలు కలుపుకోడానికి అధికారం ఉండడం న్యాయం కాదని ఎక్స్ క్లూజ్ చేసే అధికారం ఈ ఆక్టులో మెట్టడంవల్ల చాల ప్రమాదం ఇమిడి ఉంది. అది ప్రాక్టికల్ గా మన ముత్రిగారికికూడ అనేక సందర్భాలలో వచ్చింది. మునిసి

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

పాలిటీలు డెవలప్ అయ్యేటప్పుడు దాని సరిహద్దులలో పరిశ్రమలను పెట్టి పరిశ్రమ చారులు అభివృద్ధి చేసుకుంటున్నారు కొన్ని ప్రాంతములు. ఆ పరిశ్రమలు అభివృద్ధి అవడంకోసం కావలసినటువంటివారి లారీలై తే నేమి ట్రాక్టర్లు అయి తేనేమి మునిసి పాలిటీ రోడ్లను కూడ వాడుకుంటూ ఉంటవి. కాని వారి ఏరియాను మాత్రం మునిసిపాలిటీలో ఉండకుండా ఉండడానికి చాల ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో ఇప్పుడు వారియొక్క పట్టు ప్రభుత్వంమీద చాల పొచ్చుగా ఉంది. ఇప్పుడిప్పుడే మన మునిసిపాలిటీలు డెవలప్ అవుతున్నవి. అక్కడ కర్నూల్ కాని వ్వండి, లేకపోతే విశాఖపట్టణం కానివ్వండి లేకపోతే అలాగే మన వరంగల్ ఇట్లాంటి మునిసిపాలిటీలు డెవలప్ అవుతున్నాయి. అక్కడ ఇన్ డస్ట్రిస్ పెరుగు తున్నవి. ఆ ఇన్ డస్ట్రిస్ యొక్క పట్టు ఈ మంత్రివర్గంమీద చాల పొచ్చుగా ఉంది. ఆ పెరుగుతున్నటువంటి ఇన్ డస్ట్రియల్ ఏరియాలు మునిసిపాలిటీకి ఉండడంకోసం దానికి పంచాయతీలలో ఒక చక్కని ప్లాన్ పిచ్ అని పెట్టుకున్నారు. మునిసిపాలి టీలు ఎక్స్క్లూడ్ చేసే అధికారంకూడ పెట్టుకున్నారు. ఈ రెండు అధికారాలు ఎందుకు పెట్టుకున్నారయ్యా అంటే మునిసిపాలిటీలు అభివృద్ధి కాకుండా ఇన్ డస్ట్రి యలిస్టు డెవలప్ చేస్తున్నటువంటి ఏరియాస్ అన్నీకూడ ఈ మునిసిపాలిటీలలో లేకుండా ఉండడంకోసం పెట్టుకున్నారు. ఇవి పెట్టుకోవడంద్వారా ఈనాడు అయితే మంత్రివర్గం కొన్ని విషయాలలో తణుకునుంచి ప్లాన్ పిచ్ దూరంచేదాము అనే ప్రయత్నాన్ని ఎట్టకేలకు కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఈ ప్రభుత్వం ఎదుర్కొని ఇప్పుడు మునిసిపాలిటీలో చేర్చడంకోసం ఒప్పుకుంది. కాని ఈ బిలింగు ఈ బెట్టే రేపుబ్రాద్లున్న ఉంటుందని గ్యారంటీఎక్కడఉంది. అందుచేత మునిసిపాలిటీస్ డెవ లప్ అవకుండా ఉండడంకోసం ఇప్పుడు ఇన్ డస్ట్రియలిస్టు చేస్తున్నటువంటి ప్రయ త్నాన్ని ఏరకంగాకూడ సఫలీకృతం కాకుండాఉండే-ఈ ప్రభుత్వం తీసేసే హక్కు ఉంది అనేటటువంటి క్లాజ్ తీసేసినప్పుడే అది సాధ్యపడుతుందన్నమాట.

(*Mr.-Speaker in the Chair*)

అందుచేత మునిసిపాలిటీలలో, ఇతర areas లో కలుపుకోడానికి హక్కు ఉండాలిగాని, తీసివేసే హక్కు ఉంటే మాత్రం ప్రమాదం ఉన్నది. ఈ మునిసిపాలి టీలనుంచి కొంతభాగాన్ని తొలగించే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉన్నదనే విషయాన్ని తొలగించినప్పుడే ఈ ప్రమాదము తప్పకుండాని మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియ చేస్తున్నాము. అలాగే wards విభజన, ఎన్నికలు, వాటివిషయం ప్రభుత్వదృష్టికి తీసుకొని వస్తున్నాను. అసలు ప్రభుత్వానికి ఒక policy అంటూ ఉన్నదా అనే అనుమానం వస్తున్నది. ఈ wards విభజనలో, కలవడంలో తీసివేయడంలో

చాలా ఇబ్బందులు వచ్చినవి అనేసంగతి ప్రభుత్వానికి తెలుసు. దీన్నిగురించి అసెంబ్లీలోను, బయటకూడా వివరీతంగా ఆందోళన చేయడం మూలంగానే పంచాయితీ ఎన్నికలలో వోటర్లనుబట్టి, వోట్లుబట్టి విభజనచేశారు. అదే principle మునిసిపల్ సమస్య వచ్చినప్పుడు, ఆమోదించలేకపోతున్నది. దానికి బలమైన కారణం ఏమీ కనపడడంలేదు ఒకటే కారణం కన్పడుతున్నది. దానికి స్వార్థమే కారణంగా కన్పడుతున్నదన్నమాట. ఆయా areas లో ఆ మునిసిపాలిటీలలో పెద్ద వ్యక్తులకు అనుకూలంగా ఉన్నచోట గెలవడంకోసం, తక్కువ సంఖ్యతోటి చేసుకోడానికి వీలుగా ఉన్నది లేకపోతే ప్రతిపక్షంవారు అత్యధికంగా గెలిచే area లలో ఎక్కువవోట్లు concentrate అయినచోట, ఒక ward చేయడానికి అవకాశము కన్పడుతుంది తప్పితే ఇంకొక కారణం ఏమీకనపడడంలేదు. పంచాయితీ Act లో, మొత్తము జనసంఖ్య members అనుకొన్నప్పుడు, అదే principle ఇక్కడ మొత్తము voters, ఆ గ్రామానికి ఉండవలసినటువంటి Councillors బట్టి భాగించుకొన్నప్పుడు ఎన్నివోట్లు వస్తాయో, ఒక 5 percent differenceలో నిర్ణయించుకొంటే, ప్రజాస్వామ్యానికి కొంచెము మన్ననచేసినట్లు ఉంటుంది. కాని గుంటూరులో ఒక ward లో వెయ్యిటటర్లు ఉంటే, ఇంకొక వార్డులో 2 వేలు, 3 వేలుఉంటే, అది ఏరకంగా ప్రజాస్వామ్యపద్ధతి అవుతుంది? ఇది గుంటూరు మునిసిపాలిటీలో, గుంటూరులో విభజన చేసినప్పుడు విమర్శ వచ్చింది ప్రభుత్వానికి. కాని, ప్రజాప్రతినిధులయొక్క విమర్శను గమనంలో? తీసుకోరు. ప్రజల విమర్శలను ఎందుకు గమనంలోకి తీసుకోరు? అధికారం ఉన్నదికాబట్టి, మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు wards విభజన చేసుకోవడంకోసం, అందుకు వీలుగా చట్టములో ఒక provision నిర్ణయించుకొంటే, మీరు చెప్పేటటువంటి ప్రజాస్వామ్యంమీద గౌరవం కనీసం ఈమధ్య ప్రజాస్వామ్యంమీద ఉన్నటువంటి గౌరవం మీరు నిలబెట్టుకొంటున్నారా అంటే, లేదని ఋజుపరుస్తున్నది. ప్రభుత్వము కనీసం ఈ ప్రతినిధులు చేసిన న్యాయమైన సూచనలను, కోర్కెలను ఎందుకుగాను ఆమలు జరపడంలేదు. పంచాయితీలకు అమలు జరిపినటువంటిది మునిసిపాలిటీలకు వచ్చేటప్పటికి, మళ్ళీ ఆ హక్కు తీసివేస్తున్నారు అందుచేత మంత్రిగారు కనీసం ఈ Demand ను అయినాసరే అంగీకరించి, ఈ Act లో తగిన amendment move చేస్తారని నేను తలుస్తున్నాను. అట్లాగే ఇప్పుడు no-omniscience సమస్యవచ్చింది. అది two thirds మంచి three-fifths కు వచ్చింది. ఉంతకంటే చారుణంలేదు. Municipal administration లో Municipal chairman కు ఎప్పుడైతే majority పోయిందో, అప్పుడే అతడు అసలు రాజీనామా ఇవ్వడం ధర్మము. పోనీ

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

Act లో two-thirds కు పెంచుకొన్నారు అన్నమాట. అసలు దీనికి కారణం, ఇంతపెద్ద majority మునిసిపాలిటీలో Chairman కు వ్యతిరేకంగా ఉన్నప్పుడు administration నడవడంకోసం, Municipal Chairman కు అవకాశం ఇవ్వడం కోసం తప్పితే మరొకటికాదు. న్యాయదృష్టితో చూచుకొన్నప్పుడు, single majority అయిపోగానే, Chairman రాజీనామా ఇవ్వడం అనేది - సత్సాంప్రదాయము. ఆసాంప్రదాయాన్ని అంగీకరించాలి. అందుకోసం ఈ no-confidence motionలో two-thirds వమస్యకాదు, single majority వచ్చిందంటే Chairman దిగిపోయే అవకాశము పెట్టినప్పుడు మనకు దానిపైన నమ్మకం ఉన్నట్లు ఆర్థం అవుతుంది. లేకపోతే, majority పోయినట్లు వంటివాడు, ప్రజాభిప్రాయానికి అనుకూలంగా లేవట్లు వంటివాడు అధికారములో వేలాడుతూ కూర్చోనేదానికి కల్పించడం అంటే, మరి ఈ Municipal ప్రజాసీకానికి ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో వారికి ఇచ్చిన హక్కులు ఏమిటో ఆర్థం కావడంలేదు. అది ఆరకంగా నిరంకుశంగా ఉండేట్లు ఏర్పాటుచేశాడు వైగా ప్రభుత్వము చాలా నిరంకుశ అధికారాలు తీసుకొన్నది ఏ resolution అయినా అప్పు చేయవచ్చు, తీర్మానాన్ని రద్దు చేయవచ్చు, అలాగే మొత్తము మునిసిపాలిటీని dissolve చేయవచ్చు. ఆ రకంగా హక్కు ఎందుకు కావాలి. ప్రజలు ఎన్నుకొన్నట్లు వంటి councillors ఉండగా Chairman మీద వారికి నమ్మకంపోతే, అతనిని మార్చుకొనే హక్కు councillors కే ఇవ్వాలి, అలాగే Executive Council కు ఇవ్వాలి. అంతేగాని అది ప్రభుత్వము పెట్టుకోడానికి వీలులేదు. Elect అయిన councillors ఉండగా ప్రభుత్వము చేతిలో నిరంకుశ అధికారము ఉండడానికి వీలులేదు. అప్పుడే ప్రజాస్వామ్యానికి ఆర్థం ఉన్నది. అంతేగాని, మొత్తం అన్నీ రద్దు చేసేటటువంటి హక్కు, చేతిలో పెట్టుకొన్నప్పుడు, దుర్వినియోగం చేయరని guarantee ఏమి ఉన్నది? గతములో కూడా ఈ House ముందుకు కొన్ని instances వచ్చినాయి. నాగులకోట మునిసిపాలిటీ విషయం వచ్చినప్పుడు, భీమవరం మునిసిపాలిటీ సమస్య వచ్చినప్పుడు, ప్రభుత్వము మీద చాలా తీవ్రమైన విమర్శ వచ్చింది. కాని, అనాడు వాటికి ఏవో కారణాలు చెప్పారు అది కాదు, మునిసిపాలిటీని రద్దు చేసే హక్కు ప్రభుత్వానికి ఉండవలసిన అవసరంలేదు. After all five years మాత్రమే ఆ ప్రజాప్రతినిధులకు ఇచ్చాము, ప్రజా ప్రతినిధులు ఎన్నికయ్యారు. ఆ Chairman మీద, ఆ councillors కు Executive Committee కి check ఉన్నప్పుడే, అవి సక్రమమైన పద్ధతులతో నడుస్తూ ఉంటాయి. ప్రజలకు మనము హక్కులు ఇచ్చినప్పుడే, అవి సక్రమంగా నడుస్తాయి అనే దృష్టి పెట్టుకోవాల్సిగానూ చారు దుర్వినియోగం

చేస్తారని, మనకంటే తెలివితక్కువగలవారని అనేటటువంటి ఆలోచన ఉండడం మాత్రం సరిఅయినది కాదు. అది కేవలం ప్రజాస్వామ్య ఆలోచనే కాదు. అది కేవలం నిరంకుశ ఆలోచన. ఆ విధంగా కాకుండా ప్రజలయొక్క ఆలోచనకు అనుకూలంగా చట్టాన్ని కూర్చాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే, ఇప్పుడు ఈ చట్టము మొత్తము చూచినప్పుడు, మంత్రిగారిని అందరు పొగుడుతున్నారంటే, దానికి ఒకటే కారణం ఉన్నది ఈ రెండు చట్టాలను ఒకే చట్టముగా తీసుకొని వచ్చారు. ఆ మేరకు మనము వారిని గౌరవించడం ధర్మము. కాని ఈ Municipalities Act లో అధికారాలు ప్రజలకు ఇచ్చారా అంటే ఏమీలేదు. చేసినవని ఏమిటి? గతములో Executive officer కు ఉన్న అధికారాన్ని రెండుముక్కులు చేసి సగము ఆయనకు ఇచ్చి సగము executive committee కి ఇచ్చారు. ఇది వారు చేసిన మార్పు. మరి తీసివేసిన హక్కులు ఏమిటంటే—ఎవరైనా, అదనంగా పన్నులు వేసినప్పుడు, Appeal Committee కి appeal చేసుకొంటే వాళ్లు తీర్పు చెప్పితే, అది final అయ్యేది. కాని ఇప్పుడేమిటంటే అది ఆ Appeal Committee కి లేకుండా తీసిపారేసి మేము రేపు ప్రొద్దున Appellate committee లాంటిలో, commissioner లాంటివి వేస్తాము, వారిది final అధికారం అవుతుంది. వారు Municipal Chairman తోటి consult చేస్తారు అంటున్నారు. ఇచ్చిందేమో తక్కువ, తీసుకొన్నదేమో, ఎక్కువ అధికారం ప్రజలనుంచి తీసుకోవడం జరిగింది. ఇది చాలా ఆక్రమంగా ఉంది. Appeals Committee కి appeal చేసుకొనే అధికారం ఉన్నప్పుడే అది సక్రమంగా జరుగుతుంది గాని, అదేదో మనము వేస్తున్నటువంటి bureaucratic officer చేతిలో పెట్టడం మాత్రం, అది సరిఅయినది కాదని, దానివలన చాలా ఇబ్బంది ఉంటుందని మట్టుకు మనవి చేస్తున్నాను. అట్లాగే వీటికి వనరుల విషయం వచ్చేటప్పటికీ, మునిసిపాలిటీలకు ఎటువంటి grants లేవు. ఈ మునిసిపాలిటీలకు వచ్చే ఆదాయంలో సగము భాగము administration ఖర్చులకు అవుతుందని అంటున్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో దీనిని సక్రమంగా నడిపించాలంటే ముఖ్యంగా ఆరోగ్యము, రోడ్లు, water supply మొదలైన విషయాలలో ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. వానికి వనరులు తక్కువ. ఎక్కువ డబ్బు వచ్చేటటువంటి పన్నులు ప్రభుత్వము తీసుకొంటున్నది. ప్రధానంగా రోడ్లు, highways ఈ roads మునిసిపాలిటీలలో ఉంటున్నవి. వాటిని బాగుచేయాలంటే Highways Department వారు చారికి ఎప్పుడు ఇవ్వం ఆయితే అప్పుడు చేసుకొంటారు. కాని, నిత్యము వాటి పరిస్థితి గురించి councillors, ప్రజలు feel అవుతూ ఉంటారు. అందుచేత Muni-

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

palities లో ఉన్న Highways roads అన్నీ కూడా ఈ మునిసిపాలిటీలకు ఇచ్చి వాటిని బాగుచేసుకోడానికి వాటిని maintain చేసుకోడానికి గాను, ప్రభుత్వము మునిసిపాలిటీలకు grant ఇచ్చే పద్ధతి ఉండాలి. అప్పుడే మునిసిపాలిటీలలో ఉండే రోడ్లన్నీ బాగుపడతాయి. ఆ విధంగా మునిసిపాలిటీలలో ఉన్న highways roads అన్నీ, ఈ Municipal administration control క్రిందకు వచ్చి, వాటికి ప్రభుత్వము కొంత grant ఇచ్చినప్పుడు, వాటిని సక్రమంగా చేసుకోడానికి వీలుంటుంది. అట్లాగే electricity వ్యవహారం వచ్చేటప్పటికి, మునిసిపాలిటీవారు తీర్మానం చేసిన తరువాత రెండు సంవత్సరాలకుకూడా lights వేయనటువంటి సందర్భాలు ఉన్నాయన్నమాట. అటువంటప్పుడు, bulk గా మునిసిపాలిటీకంతకు మొత్తంగా ఒక rate కట్టి ఇచ్చినట్లయితే, ఆ మునిసిపాలిటీ ఇష్ట ప్రకారం ఎక్కడ ఆవసరమైతే అక్కడ lights వేసుకోడానికి connections వేసుకోడానికి అనుకూలంగా ఉంటుంది. అంతేగాని, ఈ ద్వంద్వ పరిపాలనలో పనులు కోరడం చాలా కష్టము. ప్రజలకేమో lights అవసరం. ఆ Department వారేమో మునిసిపాలిటీకి అనేక queries వేస్తూ ఉంటుంది. ఆ విధంగా కాలము గడిచిపోతూ ఉంటుందన్నమాట. ఆ విధంగా కాకుండా, మునిసిపాలిటీకి ఒక bulk rate ఇచ్చినట్లయితే, వారు ఎక్కడెక్కడ ఎట్లాగు lights వేసుకోవాలో, ఎక్కడెక్కడ connections వేసుకోవాలో అది చేసుకోడానికి వీలవుతుంది. అలాగే toll gates విషయంలో ధానిలో వచ్చే పన్నులు రద్దు చేయడం జరిగింది. దీనికిగాను ప్రభుత్వంవారు compensation ఇస్తున్నారు. అప్పుడు ఏ రేటు ఇస్తున్నారో ఇప్పుడుకూడా ఆ రేటు ఇస్తున్నారు. ఇప్పుడు చాలా విపరీతంగా పన్నులు పెంచుకొంటూ వచ్చినాము. ఉదాహరణకు ఇప్పుడు cars యొక్క seats విషయంలో, seat కు 6, 7 రూపాయలు వరకు పెంచినాము. మనకు ఇచ్చేటటువంటి compensation అంతకంటే తక్కువ. అందుచేత ఆ rate పెంచడం చాలా అవసరం. అట్లాగే Municipal areas లో ఉన్నటువంటి buses private వ్యక్తులకు ఇవ్వడానికి వీలులేరు. Municipalities కు ఆదాయం పెంచాలంటే, ఉన్నటువంటి town services, city services అలాగే మునిసిపాలిటీకి ఇచ్చినప్పుడు, మునిసిపాలిటీ వారు దానిని maintain చేసినప్పుడు, దానిపైన వచ్చేటటువంటి ఆదాయం పారికి ఉపయోగపడుతుంది. అన్నింటికంటే ముఖ్యంగా ఈ Municipal Act లో ప్రధానంగా ఈ పనులు పెంచే విధానంలో మునిసిపాలిటీలలో, ఈ ప్యాపార కేరెడ్రాలలో వచ్చేటటువంటి salaries &c అంతకూడా మనమే తీసుకొంటున్నాము. దానిలో కొంత భాగము వారికి ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఈ విధంగా బానికి

వనరులు పెంచేటటువంటి మార్గము ఇందులో చూపించలేదు. పోగా దాని హక్కులు తీసుకొన్నాము. Executive అధికారముకూడా divide చేసి పెట్టినాము. ఈ రకంగా మొత్తం చూచినప్పుడు, ఉన్న దానిని బాగుచేయడంకంటే, వాళ్ళ హక్కులు కుదించేటటువంటి విధంగా చేయడం జరిగింది. అందువల్ల, దీంతో సృష్టమైన మార్పులు మంత్రిగారు తీసుకురావాలని కోరుతున్నాను. ఒక్క మూటలో చెప్పాలంటే, వారి Benches లో కూర్చోన్న, వారి పార్టీలో ఉన్నటువంటి మెంబరు వెంటకరావుగారు చెప్పినటువంటి లోపాలు, ఈ Municipal Act లో ఉన్నటువంటి లోపాలు అనుభవ రీత్యా చేయవలసిన మార్పులు ఏమిటో, ఇందులో ఉన్న తప్పులు ఏమిటో వారు చెప్పారు. వారు చెప్పిన ప్రకారంగానే నా చేసినట్లయితే, ఈ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా ఆమోదించడానికి వీలు అవుతుంది. లేకపోతే మాత్రం చాలా serious ఇబ్బందులు ఇందులో ఉన్నవి. వాటిని మార్పు చేయకపోతే, మన ప్రజలను సంతృప్తి పరచలేమని తెలియపరుస్తూ ఈ అనకాళం ఇచ్చినందుకు తమకు అభివందనలు తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాల నాయుడు:— అధ్యక్షా, రీజియనల్ కమిటీవారు కొన్ని సవరణలు గవర్నమెంటుకు రికమెండ్ చేశారు. వాటినిన్నిటినీ ప్రభుత్వం ఆమోదిస్తున్నదో లేదో తెలిస్తే మేము అమెండ్ మెంట్స్ పంపడానికి వీలుంటుంది.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య:— రీజియనల్ కమిటీ సవరణలు ప్రభుత్వం accept చేసే వచ్చినవే.

శ్రీ టి. వి. యన్. చలపతిరావు:— అధ్యక్షా, నేను ఇదివరలో మనవి చేశాను ఈ బిల్లు సెలెక్టు కమిటీనుంచి వచ్చిన తరువాత రీజియనల్ కమిటీకి పంపే రోజున, ప్రిన్సిపల్ మీద జరగవలసిన చర్చ పూర్తి చర్చగా జరిగింది. అందువల్ల ఈ రోజున కొత్త విషయాలు ఏమైనా వచ్చినవా అంటే ఎక్కువ కనబడుతులేదు. ప్రతిపక్ష సభ్యులుగాని, స్వపక్ష సభ్యులుగాని వాల్లగయ్యుడు విషయాల గురించి మాట్లాడారు. దానిని పురస్కరించుకొని వాళ్ళున్న అనుభవంతో నా సూచనలు మనవి చేస్తాను.

Constitution of Municipalities లో ఒక వాద్యగాని, ప్రాంతంగాని, exclude చేయవచ్చునని ఒక ప్రొవిజన్ ఉంటుంది. ఆ right ఉంటే ప్రమాదభయం దాని కొందరు చెప్పారు. ఇప్పుడున్న బిల్లులో ఈ విధంగా exclude చేసే right లేదు. కొన్ని స్ట్యూడినీ ఫోటోలో ఒక ప్రాంతానికి ఇంకోక ప్రాంతానికి

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

దూరం ఉన్నందున భవిష్యత్తులో చిక్కురాకుండ ఉండటానికి ఈ ప్రొవిజన్ పొందు పరిచారు. దానివల్ల స్పష్టంలేదు. అయితే ఒక area ను మ్యునిసిపాలిటీ అని ప్రొపోజ్ చేస్తూ notify చేస్తారు. దానికి అజ్జెన్స్ వస్తే వస్తాయి. వాటిని పరిశీలించిన తరువాత final notification చేయకుండా, ఇన్నాళ్ళలో చేస్తామనేదిలేకుండా ఎంతకాలమైన పెండింగ్ లో ఉండవచ్చును. అది ఉన్నందువల్ల suspense ఉంటుంది. uncertainty ఏర్పడుతుంది—ఈ ప్రాంతం మ్యునిసిపాలిటీ అవుతుందా లేదా అనే అసందిగ్ధ పరిస్థితి లేకుండా చేయడానికి, objections వచ్చిన నెలరోజులకో, రెండు నెలలకో, 15 రోజులకో final orders pass చేయాల్సిన provision పొందు పరిస్తే ప్రజలకు తెలియడానికి, అది అమలులోకి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ ప్రొవిజన్ లేకుండా ఉండటం మంచిదికాదని అభిప్రాయపడుతున్నాను.

వార్డు విషయంలో ఈ విధానం మంచిదికాదని, పతాపాత దృష్టితో చేయడం జరుగుతుందని చెబుతున్నారు. కాని ఈ విల్లులో ఉన్న మంచి ప్రొవిజన్ నఖ్యలు గుర్తించినట్లు కనబడదు. మద్రాసు ప్రభుత్వం చట్టంలో ఎప్పుడైనా సరే ఎలెక్షన్ కు మధ్య వార్డు మార్చే అవకాశం ఉన్నది. అయితే ఒకసారి చేసిన తరువాత మరొకసారి చేయకూడదని రిట్రోవేస్తే ఎన్నిసార్లైనా చేయవచ్చునని ప్రొపోజ్ చేస్తున్నారని ఇచ్చారు. అలాంటి ప్రమాదంలేకుండా మన విల్లులో పడేడ్లకోక సారి మార్చే అవకాశం పెట్టుకున్నాము. ఎందుకంటే పడేళ్ళకోక సారి జనాభా లెక్కలు తీసుకుంటారు. అప్పుడు జనాభా పెరిగినా, తరిగినా, Constitution of Municipality మార్చవలసి యుంటుంది. కాబట్టి వార్డులకూడ మార్చవలసిన అవసరం ఉంటుంది. 10 పళ్ళకోకసారి మార్చాలని ఉన్నందువల్ల, ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు పార్టీ స్వరాభిప్రాయం మారుస్తారనే భయం ఉండదు. ఈ ప్రొవిజన్ వల్ల ప్రతిపక్ష సభ్యులు భయపడనవసరం లేదు. అది సమర్థనీయమైనది. పంచాయితీ చట్టములో చేసినట్లు వోటర్లు రిస్టుమీడ ఆధారపడి 1 వెయ్యి, 2 వేలు వోటర్లతో వార్డు చేయించి, physical wards లేకుండా చేస్తే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇటీవల జరిగిన పంచాయితీ ఎన్నికలలో ఆ ప్రొవిజన్ ను ఎలా misuse చేశారో మిత్రులు నాకు చెప్పారు. ఇంటి నెంబర్ వేయడం, orthodox people ఉండేచోట హరిజన వోటర్లను వేసి మొదట 150 లో ఉన్నది గనుక వార్డు చేయమన్నారు. అది mischief proof గా ఉన్నట్లు కనబడుతున్నది. అలా ఉండాలంటే enlightened public కున్న వాదనాధారిత విశ్వాసం ఉన్నప్పుడు మేరగాలి. అప్పుడు జయప్రదంబా ప్రజాస్వామికం నూటికి నూరు పాళ్ళు జరుగుతుంది. ఇప్పుడున్న unalpractices ను దృష్టిలో పెట్టుకొని

దానికి avoid చేయడానికి కొత్త చట్టం చేస్తే అది కొత్త malpractices అరగటానికి దారితీసినట్లు పంచాయితీ ఎన్నికల అనుభవంలో తెలిసింది. కనుక ఇప్పుడున్న వార్డు విధానం తీసేసి electrol rolls'base చేసి నిర్మాణం జరగాలనే నూతన ఆచరణ యోగ్యం కాదు. Enlightened public అయితే ప్రజాస్వామ్యం నూటికి నూరుపాళ్ళు జయప్రదం అవుతుంది. లేకపోతే ఏదో ఒక రకమైన mischief చేయాలనే outlook ఉంటుంది.

కొన్నింటికు ఎక్కువ అధికారాలు రాలేదని చెప్పారు. నేను మనవి చేశాను. ఇదివరకు చైరమన్ కు మూడు అధికారాలు ఉన్నవి. ఇప్పుడు దీనిలో corres-pondence అంతా చైర్మన్ చేసే అధికారం ఉన్నది. అమలులో ఉన్న చట్టం ప్రకారం కరెస్పాండెన్సు కమిషనరు పేరుతో జరుగుతోంది. Chairman—forwarding authority. ఇప్పుడు అది పోయి కరెస్పాండెన్సు అంతా చైర్మన్ పేరుతో జరుగుతుంది. చైర్మన్ కు ఇది చెప్పకోదగిన అధికారమని అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఇదివరకు చైర్మన్ కు ఎమర్జెన్సీలో కంట్రోలెన్సీ ఫండ్ ఖర్చు చేయడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు Selection Grade, First Grade Municipality—ఒక వెయ్యివరకు ఖర్చు చేయవచ్చునని, Second Grade Municipality—రు. 500—750 వరకు చైర్మన్ ఖర్చు చేయవచ్చునన్నారు. ఇదివరకు వలె helpless creature గా ఉండవలసిన అవసరం లేదు. పల్లాలువచ్చి, వరదలువచ్చి, పాకలు కొట్టుకుపోతే ఇదివరకు కమిషనరు action తీసుకునేవరకు ఉండవలసి వచ్చేది. ఇప్పుడు చైర్మన్ ఆ అసహాయ స్థితిలో ఉండనక్కరలేదు. తనకున్న ఎమర్జెన్సీ అధికారాలు వినియోగించుకొని చేయవచ్చును. ఇంకొక కొత్త అధికారంలో వుంటే రు. 80 ల వరకు జీతం ఉండే ఉద్యోగాలు చైర్మనే ఇవ్వవచ్చును. అప్పాయింట్మెంట్లు కమిటీగాని, కమిషనరుగాని ఏ విధమైన సంబంధంలేదు. ఇది definite improvement. ఇప్పుడు Executive Committee అని కొత్తగా ఏర్పాటు చేశారు. అన్ని అధికారాలు ఏ ఒక్క చైర్మన్ చేతుల్లోనో, లేక కమిషనరు చేతుల్లోనో ఉంటే, అధికారం అంతా ఒకేచోట concentrate అవుతుందని అది ప్రభుత్వం దృష్టిలో పెట్టుకొని executive committee అనేది ఒకటి పెట్టారు. ఈ కమిటీకి ఉన్న అధికారాలు, సెక్రటరీకి ఉన్న అధికారాలు ఇవన్నీ coordinate చేస్తూ overall administration చైర్మన్ కు ఇచ్చారు. ఇది చాలా ముఖ్యం. ఇది ఒక విధంగా చూస్తే మ్యూనిసిపాలిటీల నిర్మాణంలో స్వర్ణయుగం ప్రారంభం అవుతోందని చెప్పవచ్చు. ఇటువంటి చైర్మన్ పదవి కాకుండా పాత కాలం నాడు చైర్మన్ ఎంతుకు చేశామోరా అనే అభిప్రాయపడెట్లు మార్పులు

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

తెచ్చారని భావిస్తున్నాను. విశ్వసాధంగాను ఏమహిమరంటే ఇదివరకు ఉన్నది డైర్యాక్ట్, ఇప్పుడు ట్రైయాక్ట్ అయినది అన్నారు. ఆ మాట విజమేగాని ఈ ట్రయార్కితోమంచి అనార్కి రాకుండా చూడాలి. ఇప్పుడు మూడు ప్రావిజన్లు—no-confidence motion, removal of Chairman, supersession—ఇవి లేకపోతే ప్రేకులులేని కారులా అవుతుంది. డెమోక్రటిక్ కాన్స్టిట్యూషన్ లో no-confidence provision లేకుండా ఎక్కడైతే ఉన్నదా అంటే లేదు. అసెంబ్లీలో కూడ స్పీకరుమీదగాని, మినిస్ట్రీమీదగాని, no-confidence motion provision ఉన్నది. అటువంటిప్పుడు మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలులో no-confidence motion ఉండకూడదనేది అర్థంలేదు ఉండాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను. Single vote majorityతో carry అవాలనే దానినిగురించి ఇదివరకే మనవి చేశాను ఇదివరకు ఆ పద్ధతి ఉన్నప్పుడు ఒక no-confidence motion రావడం, అది ఒక అరాచకంగా తయారయి వది. ఆ రోజులలో మద్రాసు ముఖ్యమంత్రిగారయిన మునిస్వామి నాయుడుగారి టైములో అందులో మార్పు చేశారు. ఈ బిల్లులో చేసిన మార్పు ఏమంటే—no-confidence motion pass అవడానికి శ్రీ majority ఉండాలన్నారు. అది fail అయితే తిరిగి ఒక సందర్భంవరకు అటువంటి motion తీసుకురాకూడదన్నారు. ఒక సందర్భం గడువు అయినా ఉన్నదేగాని improvement కు, తన ప్రవర్తన నతోకూడ దిద్దుకొనుటకు వీలుండదని, ఈ మార్పు చేశాము. ఇది చాలా అవసరమైన మార్పు అని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. రిమూవల్ అధికారం గవర్నమెంట్ కు ఉన్న దానినిగురించి కొందరు విమర్శించారు. కాన్సిల్ లో చైర్ మన్ కు పూర్తి వెజారిటీ ఉంటుంది. ఎప్పటికీ వోకాన్ఫిడెన్సు మోషన్ రాదు. ఎప్పుడు రిమూవ్ చేసే అధికారం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది? చైర్ మన్ తన యొక్క పదవిని, అధికారాన్ని దుర్వినియోగం చేస్తే గవర్నమెంట్ రిమూవ్ చేయటానికి అవకాశము ఉన్నది.

Only when he abuses and misuses that power, it will be constrained to invoke that power.

అధికారం ఉన్నదికదా అని, మా పొట్టికి పెందనివాడుకదా అని నీనెమి
నోళ్లు తె, ఇప్పుడు ఇండియన్ టెంట్ నుండి యోగి ఉన్న కాటంబో ఒక రిట్ వేస్తే,
ఉత్తుక్తుం చేసింది నకనాన అనో, కూదుకొన్న ఉత్తుక్ అంటున్నా, అది వేస్తే, అద
నాటికి ఇంకాకం ఉన్నది అంటున్నా, అయ్యోమలో ప్రావిజన్ ఉన్నంతమాత్రమున ఇది
ప్రమాదాన్ని నివారించడానికి ఉన్నదా అని ఉన్నదనే అని ప్రకారాన్ని చేసు అంగీకరింప
తగినా ఉన్నాను. ఇదిగో ఇదిగో నిజము; డిజిటల్ అని ప్రకటించు ఉన్నది.

ఇప్పుడు రెండింటినీ ఒకటి చేసి సూపర్ సిపన్ చేయగానే వెంటనేగాని, కొంత కాలం అయిన తర్వాతగాని ఎలక్షన్స్ పెట్టవలెనని యీ బిల్లులో అన్నారు. ఆ కాలం ఎంత అంటే—మేక్సిమమ్ రెండు సంవత్సరాలు అన్నారు. 3 సంవత్సరాలని ఓరిజినల్ బిల్లులో ఉంది అది తగ్గించాలని సెలెక్ట్ కమిటీలో కోరడం జరిగింది. సెలెక్ట్ కమిటీలో జరిగిన చర్చల ఫలితంగా చైర్ మన్ గారు దయతో అంగీకరించి నందువల్ల అది రెండు సంవత్సరాలకు రెడ్యూస్ అయినది. వారికి అవకాశం ఉన్నట్లయితే అది మినమమ్ పీరియడ్ కు రెడ్యూస్ చేస్తే, ఇప్పుడు ప్రతిపక్షాలనుండి వస్తున్న విమర్శకూడ చాలావరకు తగ్గుతుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఈ రెండు పట్లగాక, ఇంకో ఆరు నెలలు పొడిగించటాని కూడ ప్రభుత్వానికి అది కారం ఉంది అంటే రెండున్నర సంవత్సరాలు స్పెషల్ ఆఫీసర్ అక్కడి ఓటర్స్ కు ఉన్నటువంటి ప్రివిలేజ్ ను ఎక్సరసైజ్ చేయకుండా ఆపటానికి అవకాశము ఉన్నది. ఆ పీరియడ్ ను మినిమైజ్ చేయటానికి అవకాశం ఉంటే చేయమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దాని తర్వాత, ఆర్థిక పరిస్థితినిగురించి పెద్ద విమర్శవచ్చింది. ఆర్థిక పరిస్థితులను ఇంప్రూవ్ చేయడం ఎట్లా? ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి సో సెస్ ను ఆగ్ మెంట్ చేయడం ఎట్లా? దాని విషయం కమిటీలో అందరు అపీల్ చేశారు. ఒక ప్రెసాన్స్ కమిషన్ నో, కమిటీనో వేసి, ఆంధ్ర తెలంగాణా చట్టాలు ప్రప్రథమంగా ఇంటిగ్రేట్ అవుతున్నవి కనుక, వాటి ఆర్థిక స్థాపన ఎలా అభివృద్ధి చేయాలో ఆ కమిషన్ వారు విచారించి ప్రభుత్వానికి ఒక రిపోర్టు ఇస్తే దాని ననుసరించి ఉండేటటువంటివి పొందుపరచవచ్చుననే అభిప్రాయంతో ఆలోచించటం జరిగింది. యీ వేల్పు యేషన్ యాన్యువల్ క్వీనిక్వీంట్ రివిజన్ చేసేది కేవలం స్థానిక ఆఫీసర్స్ చేతిలో ఉండకూడదు; దానికి వేల్పుయేషన్ ఆఫీసర్స్ ను నియమించవలెను—అని లోకల్ వైహాన్స్ ఎంక్వయిరీ కమిటీవారు సిఫార్సు చేశారు. దానిని అంగీకరించి వేల్పు యేషన్ ఆఫీసర్స్ ను చేశారు. అయితే వారి సిఫార్సులో ఉన్నటువంటి వేల్పు యేషన్ ఫాగానికి ఎవలేట్ కమిషన్ అని చేశారు. ఆ ఎవలేట్ కమిషన్ అని వేసిన దానివల్ల—యీ బిల్లువల్ల—కాన్సిల్ కు, చైర్ మన్ కు, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి అనేక అధికారాలు కొత్తగా దత్తం అయితే—వచ్చిన నష్టం ఏమిటంటే, యీ అపీల్ సవర్స్ పోవటం. అయితే వేసినటువంటి ఎవలేట్ కమిషన్ లో వాన్ అఫీషియల్స్ కూడ ఉంటారని మంత్రిగారు వెలవిచ్చారు. He has to dispose of the appeal only in consultation with the Chairman అని ఉన్నది గనుక దాని యొక్క ఎఫ్ డెట్ట్ కొంతవరకు డయిల్యూట్ అయినది కనుక, కొంత ప్రజాస్వామ్య సిద్ధాంతం ఇందులో ఇమిడిఉన్నదని నేను అభిప్రాయపడుతూ దానినికూడ బలపరు

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

స్తున్నాను. ఇదివరకు లేనటువంటి, ఇప్పుడు కొత్తగా వచ్చినటువంటి ప్రావిజన్ ఏమిటంటే-బిల్డింగ్ రూల్సు. బిల్డింగ్ రూల్సు ఇదివరకు చట్టంలో లేవు. అవి షెడ్యూల్ 3 లో పెట్టాము. మొదట ఆసెంబ్లీలో ఆరు షెడ్యూల్స్ తో బిల్లు ప్రవేశ పెట్టబడగా, సెలెక్ట్ కమిటీనుండి తొమ్మిది షెడ్యూల్సుతో వచ్చింది. ఇప్పుడు అద నపు షెడ్యూల్సులో బిల్డింగ్ రూల్సు వేశారు. ఈ రోడ్స్ ఫార్మేషన్ వ్యవహారము ఇదివరకు సరిగా అమలు జరగలేదు. కమిషనర్ మ 1932 నుండి వేశారు. మొదటి ప్రపంచ యుద్ధం తర్వాత మన పట్టణాల ఆభివృద్ధి ప్రారంభం అయింది. 1932, 33లో డిప్రెషన్ వచ్చినపుడు ఇన్ ఫ్లేషన్ లోంచి డిప్లెషన్ ఒక్కసారి వచ్చినందువల్ల ఎంత ఆర్థిక డిప్రెషన్ వచ్చిందో అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఆ కాలంలోనే పట్టణాలు డెవలప్ అవటం జరిగింది. ఆ నాడు, ఆ డెవలప్ మెంట్ లో, రోడ్ ఫార్మేషన్ సెక్షన్ ను ఎన్ ఫోర్స్ చేసినట్లయితే యీనాడు మునిసిపాలిటీలకు ఆర్థిక దుస్థితి ఉండేది కాదు అప్పుడు చట్టంలో ఉన్నది అమలు జరగనందువల్ల యీ లోటు స్థితి ఏర్పడింది. ఆ లోటు తీర్చటానికి ఇప్పటి బిల్లులో కట్టుదిట్టమైన ప్రావిజన్స్ వేశారు. వాటిని కాన్సిల్, చైర్ మన్, కమిషనర్ అమలు జరిపితే కొంతవరకు ఆర్థిక లోపం తీరే అవకాశం ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను. వాటికి ఫ్రోనాన్సియల్ ఇంప్రూవ్ మెంట్ చేయటానికి ఆర్థిక కమిటీవారు విచారించి రిపోర్టు ఇస్తే దానిని దృష్టిలో పెట్టుకొని మంత్రిగారు తప్పకుండా మార్పులు తీసుకువచ్చి అందరి మన్ననలను పొందుతారు. మన మంత్రిగారికి ఆంధ్రరిప్పన్ అనే బిరుదు ఇవ్వాలనే సంకల్పం ఉన్నదని, కాని కొన్ని లోపాలు ఉన్నవి కాబట్టి ఇద్దామా వద్దా అని ఆలోచిస్తున్నామని సర్వేశ్వరరావుగారు అన్నారు. వారి సంకల్పము మంచిదే. తప్పకుండా ఆ సంకల్పం అమలు జరిపి వారికి ఆంధ్రరిప్పన్ అనే బిరుదు ఇస్తే, వారికి ప్రోత్సాహము కలిగి, ఇప్పుడు సభ్యులు చెప్పిన లోపాలను తీర్చే అవకాశం ఉన్నప్పుడు తప్పకుండా సవరణలు ఇప్పుడు కాకపోయినా, యీ చట్టం ఏ విధంగా అమలు జరుగుతున్నదో చూపిన తర్వాత నైనా వారంతటవారే చేస్తారనీ, అందుచేత సర్వేశ్వరరావుగారు సంకోచంలేకుండా మంత్రిగారికి ఆంధ్రరిప్పన్ బిరుదు ఇవ్వవచ్చునని ఆశీర్వాదపడుతున్నాను. నిన్న వెంకట్రావుగారు మాట్లాడుతూ చైర్ మన్ కు ఇండిసెంట్ లాంగ్వేజ్ లో వ్రాయబడిన ఉత్తరం విషయం మన దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. ఇండిసెంట్ భాష ఆ ఉత్తరంలో ఉంటే అది దురదృష్టకరమైన విషయమే. అయితే చైర్ మన్ గారు ఏమి వ్రాస్తే, ఏ భాష ఉపయోగిస్తే, ప్రభుత్వం యీ ఇండిసెంట్ భాష అనేది ఉపయోగించి జవాబు ఇవ్వవలసి వచ్చిందో, అది సభవారి ఎదుటలేదు. చైర్ మన్ గారు చేసిన పని ఏమిటో మనకు

తెలియదు. అది మనకు తెలిసినట్లయితే, ప్రభుత్వం ఆ విధంగా చేయడంలో అర్థం ఉన్నదా, ప్రజాస్వామ్యం ప్రకారంగా ఎన్నికై వ ఫస్ట్ సిటిజన్ ఆఫ్ టౌన్ కు— చైర్మన్ కు— అట్లాంటి ఉత్తరం వ్రాయవచ్చునా, అన్నది మనం పరిశీలించి తగు అభిప్రాయం చెప్పటానికి అవకాశం ఉంటుంది. చైర్మన్ చేసిన పని మనకు తెలియదు. అయినప్పటికీ ప్రభుత్వం ఫస్ట్ సిటిజన్ ఆఫ్ టౌనుకు ఎడ్రస్ చేసేటప్పుడు కొంచెం గౌరవ ప్రదంగా ఎడ్రస్ చేయాలి. ఎక్స్ ప్రో కుండా ఉండాలి. వారి అభిప్రాయాలలో ఏమీ డైల్యూట్ కాకుండా ఉండాలి. చైర్మన్ కు ప్రభుత్వం వ్రాసే ఉత్తరాలు గౌరవప్రదమైన భాషలో ఉండేటట్లు ఇక ముందు కూడ చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఈ బిల్లులో కొద్దో, గొప్పో లోపాలు ఉన్నప్పటికీ, అవి సవరించబడే అవకాశం లేకపోలేదని అభిప్రాయపడుతూ, యీ బిల్లును అక్షరాల హృదయపూర్వకంగా బలపరుస్తున్నాను. ఈ బిల్లులో చాలా మార్పులు వచ్చాయి. ఇదివరకు లేనటువంటి అధికారాలు చైర్మన్ కు. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి, కౌన్సిల్ కు ఇవ్వటం జరిగింది ఈ చట్టం అమలుకు మనమందరము సహకరించినట్లయితే మునిసిపాలిటీస్ అభివృద్ధి అవుతాయని అభిప్రాయపడుతూ మీ పద్దపెలవు తీసుకొంటున్నాను.

(శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చూసినపుడు—కొత్త పేరుతో ఉన్న పాత చట్టంవలె కనుపిస్తున్నదనేది యధార్థమైన విషయము. కాస్త లోతుకుపోయిచూస్తే, తెలంగాణా చట్టంలో ఉన్న సారాంశము యీ బిల్లులో లేకుండా ఉన్నది. ఆల్ డెర్ మెన్ ఉండటం అనవసరము అనిపిస్తున్నది. సంవత్సరానికి ఒకసారి చైర్మన్ ఎలక్షన్ పెట్టటం మంచిదని నేను ఇదివరకు కూడ చెప్పాను ఇప్పుడు మళ్ళీ చెబుతున్నాను. ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి హెచ్చు అధికారాలు ఇవ్వటం, కౌన్సిల్ అధికారాలు వమ్ముచేయడం అవుతుంది. కౌన్సిల్ కు అధికారం లేని పరిస్థితి తయారవుతుంది. కమీషనర్ అధికారాలన్నీ సెక్రటరీ ఇచ్చామన్నారు. సెక్రటరీకి ఇచ్చింది మనం ఎంతవరకు విర్వహించుకొంటామో తెలియదు. ఇక్కడ సెక్రటరీయట్ వారు వాడే ప్రెసిక్యూయిట్ మేసర్ అన్న పదం యీ బిల్లులో ప్రతివోటా వాడబడింది ' మనం ప్రజాస్వామ్యాన్నే ప్రెసిక్యూయిట్ మేసర్ లో ఆములు జరుపుతున్నామేమోననిపిస్తున్నది. డెమోక్రసీ ఇంతకన్నా పెరగకూడదు—కొన్ని అధికారాలు ప్రభుత్వంచేతిలో ఉండాలి—అని భావించి యీ బిల్లులో అందుకు అవకాశం కల్పించినపుడు, కౌన్సిల్ కు, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీకి, చైర్మన్ కు ఎన్ని అధికారాలు ఇచ్చినా అవి వమ్ముఅయ్యే పరిస్థితి కనబడు

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

తున్నది. డెస్కన్ తీసుకొనే పరిస్థితి వారికి లేకుండా ఉంది. ప్రభుత్వం కొన్ని ప్రాంతాలను మునిసిపాలిటీస్ గా డిక్లార్ చేసే విషయం చూసినపుడు నాకు ఆశ్చర్యం వేస్తున్నది. సత్తెనపల్లి పంచాయితీని మునిసిపాలిటీ అన్నారు. మంగళ గిరిని మునిసిపాలిటీ అన్నారు. అక్కడ 70 వేల రు. ఆదాయంకూడ లేదు. వేట పాలెం మునిసిపాలిటీ అన్నారు. దానిని మళ్ళీ ఆపామన్నారు. ద్రాక్షారామం మునిసిపాలిటీ ఉంది. 11 సంవత్సరాలుగా అది మునిసిపాలిటీగా ఉంటూ వచ్చింది. అక్కడ సంవత్సరానికి శిలక్షలరు ఆదాయం వస్తుంది. దానికి ఎలక్షన్స్ జరిగినపుడు, అధికార పార్టీ రాలేదని, దానిని సూపర్ సిడ్ చేశారు. ఇక అక్కడ అధికార పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చే ఆళ లేదేమో—దానిని పంచాయితీగా కన్వర్ట్ చేస్తున్నారు. పంచాయితీలను మునిసిపాలిటీస్ గా చేయటానికి, మునిసిపాలిటీస్ ను పంచాయితీలుగా చేయటానికి ఏదైనా ఒక పద్ధతి ఉన్నదా? 10 సంవత్సరాలక్రిందట మునిసిపాలిటీగా చేసింది, మళ్ళీ పంచాయితీగా చేయాలనే ఆలోచన ఎందుకు వచ్చింది? జిల్లా పరిషత్ వారిని ఒప్పకొంటారా అని అడిగితే, వారు చూసిచూడనట్లు అంగీకరించటం జరిగింది. మేము వేటపాలెం పంచాయితీని గురించి తీర్మానం వచ్చినపుడు అసిపారేస్తే, మళ్ళీ వారికి పంపించామన్నారు. వారికి పంపించిన కర్వాత అది ఏమి అయినదో తెలియదు. పొన్నారు, నిడుబ్రోలు ఇండిపెండెంట్ గా గ్రో అవుతున్నవి. అవి మునిసిపాలిటీలుగా లేకపోవటంవల్ల నష్టం వస్తున్నదని, వాటిని ఎందుకు మునిసిపాలిటీస్ గా చేస్తున్నారో తెలియదు. మునిసిపాలిటీలలో వచ్చే కొత్త సౌకర్యం ఏమీలేదు.

వాళ్ళయొక్క ఆదాయాలన్నీ దాదాపు dry up అయిపోయినాయి. రెండవది, Officers కు grades వేస్తున్నారు. First grade, Second grade special grade అని. ఈ grades అధికారుల గౌరవానికి వచ్చినాయిగాని ఊరు ప్రయోజనానికి కాదు grade పెరిగినకొద్దీ, ఊళ్ళో పనులు మాత్రం పెరగడంలేదు. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా పంచాయితీలు మొదలైన చిన్న చిన్న వాటిల్లో ఆఫీసర్లు బహు తిరుగుతూ ఉంటారు, అంతకంటే ఇంకేమీలేదు. వాళ్ళందరికీ కావలసిన ఖర్చు అంతా దేనిలోనుంచి యిస్తారు? ఈ staff లో నుంచే యిస్తారు. Central Government గాని Provincial State Government గాని ఈ పంచాయితీలకు యిచ్చిన equalization fund గాని లేక Proportionate fund గాని ఏవిధంగా వీళ్ళకు వస్తుందా అంటే — యివ్వడానికి ఏమీలేదు. అందువల్ల మునిసిపాలిటీ చేతము అనే సౌకర్యంతో యిది చేయడం న్యాయంకాదు. ఇందాక మంత్రిగారిని గురించి చలవతిరావుగారు కూడ mention చేశారు. Indecent అని వారు ఏమి

వ్రాశారో చూద్దామని నాకు కూడ తెలియదు. వారు అన్న తరువాతనే indecent అని వింటున్నాను. గవర్నమెంటు వ్రాస్తే దాని స్థాయి ఏ స్థితికి పోయింది! ఒక వేళ మునిసిపల్ Chairman వ్రాసి ఉంటే ఆయన స్థాయి తగ్గించుకొన్నాడు అని అర్థం అవుతుంది. ఆయన స్థాయి తగ్గించుకొన్నాడు అని గవర్నమెంటు కూడ తన స్థాయిని తగ్గించుకొని క్రింది అధికారులకు, మునిసిపాలిటీకి, Chairman కు ఆ విధంగా వ్రాస్తే ఏమి గౌరవం యిచ్చినట్లు అవుతుందని అడుగుతున్నాను. కొన్ని అభిప్రాయభేదాలు ఉండవచ్చు కాని అఫీసు అక్కడ ఉన్నది. ఇప్పుడు మంత్రుల మీద complete గా గౌరవం ఉన్నది అంటారా? కాని మంత్రిగా ఉండేటప్పటికి గౌరవం ఉన్నది. మేము అంతా మెంబర్లము. మేమంతా సరిగా ఉన్నామని ప్రజలు అనుకుంటారా? కాదు. we have got an office. ఆ అఫీసుకు ఎప్పుడైతే elect అయినా మో ఆ అఫీసుకు ఉన్న గౌరవాన్ని వాళ్ళకు యివ్వకపోయినట్లయితే Municipal administration కు సంబంధించినవాళ్లు indecent అని correspondence లో ఆమాదిరి వ్రాస్తే నేను విన్న తరువాత చాలా బాధ వేస్తున్నది. అది చూసినతరువాత విచారిస్తారు. వ్రాయడం తప్పు అని వారుకూడ ఒప్పుకున్నారు. చాలా సంతోషంగా ఉన్నది. మళ్ళీ కాస్త proviso పెట్టారు. Provided what he has written చూద్దాము అని ఆ proviso నేను ఒప్పుకోను. ఉండేటట్లయితే కావలసినంత చర్య తీసుకోండి మాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. కాని గౌరవం యిచ్చి తీరాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

డా. టి. వి. ఎన్ చలవతిరావు :— Little clarification, Sir, నిజంగా ఫైర్స్ట్ సిటెజన్ first citizen అయినప్పటికీ ఆయన indecent language ఉపయోగించి వ్రాసినట్లయితే అవిధమైన proviso పెట్టడంలో తప్పు ఏమీలేదని అభిప్రాయపడి నేను ఆ విధంగా మనవి చేశానని గోపాలకృష్ణయ్యగారికి తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎన్ని చెప్పినప్పటికీ ఇంకా అంతకన్నా strong గా వ్రాయండి నాకేమీ అభ్యంతరంలేదు. Indecent అనేది చాలా vague గా ఉంది. మంత్రిగారు indecent గా ఉన్నారు అని మేము అంటాము అనుకోండి న్యాయంగా ఉన్నదా? మంత్రిగారు సరిగా చేయలేదు అంటే మర్యాదగా ఉంటుంది. ఆ ఒక్కదానిమీదే dilate చేయడం కాదు. Office నుంచి వచ్చే correspondence కూడ equal respect అతను కూడ elected representative, యివ్వవలసిన అవసరం ఉన్నదనే మాటకే నేను యింతసేపు stress

చేశాను. తక్కిన details వారు చూచుకుంటారు. దానికి ఏమీలేదు. ఈ బిల్లుతో 300 క్లాజులు ఉన్నాయి. క్లాజువారీ discussion కు వచ్చేటప్పటికి నాకు ఉన్న నా limitations కూడా చెప్పక పోవద్దు. నేను ఎక్కడా మునిసిపాలిటీలలో citizen కాదు. ఆ administration తో నాకు సంబంధములేదు. Day to day ఉన్నటువంటి చిక్కులలో నేను అంతగా చెప్పలేను. బహుళః amendments లో కూడా నేను ఎక్కువగా contribute చేయగలను అనే విశ్వాసం నాకు లేదు. ఇప్పుడున్నటువంటి స్థాయికి ఏదో తీసుకుపోతున్నాము అని చెప్పేటప్పుడు పంచాయితీ elections చూశాము. మన అసెంబ్లీలో కూడా వస్తున్నాయి. ఏ పరిస్థితిలో వస్తున్నాయో, వీటివే బలపరచడానికి కావలసిన పద్ధతిలో ఎప్పుడైతే రద్దు చేశారో, two years ఉండకూడదన్నారు. ఒక సంవత్సరం పెట్టేటప్పటికల్లా ఆ election జరపడానికి prospective President ఎవరైతే ఉన్నారో, కాంగ్రెసు అఫీసుకు ఆయనకు కావలసిన వసతుల అన్నీ చేయడానికి అక్కడ ముందే decide చేసి కమిషనర్ ను appoint చేసి, నువ్వు ఆయన వెంట వెళ్ళి పని చేయమంటే న్యాయం అవుతుందా అని అడుగుతున్నాను. ఇట్లా జరగలేదు అంటారా, చాలా సంతోషమే జరిగిందని అందరికీ తెలుసు. ఎవరి భార్య పేరు వారికి తెలుసు. కాస్త మొహమాటంగా చెప్పడానికి భయపడుతున్నారు. అందువల్ల యిట్లాంటి పద్ధతితో Municipality administration వడవడం న్యాయం కాదు అని చెబుతున్నాను. నేను ఎక్కువ details వచ్చినప్పుడు ఏదైనా అవకాశం ఉన్నప్పుడు చెబుతాను. General గా యితటితో విరమిస్తున్నాను.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

శ్రీ వీల్లలమజ్జీ వెంకటేశ్వర్లు:— అధ్యక్షా, గవర్నమెంటు తెచ్చిన ఈ బిల్లు గతంలో Local Administration Department కు ఉన్న అనుభవాన్ని పురస్కరించుకొని తెలంగాణాలో ఉన్న పరిస్థితులు, తెలంగాణాలోని మునిసిపాలిటీస్ లో ఉన్న హక్కులను దృష్టిలో పెట్టుకొని చేసినట్లుగా అవుపడడంలేదు. మరేకాదు. గతంలో 1920 సంవత్సరం చట్టం దగ్గరనుంచి మునిసిపాలిటీస్ అమలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా ఆంధ్రరాష్ట్రంలో ఉన్నవారికి బాగా తెలుసు. అక్కడ వచ్చినటువంటి defects ఏమిటి? ఏదీ శగాదాలు వచ్చినాయి, Justice party కి కారణాలవల్ల ప్రజాప్రతినిధులయొక్క హక్కులను తొలగించినది, ఏ పరిస్థితులలో, ప్రజాప్రతినిధులను తొలగించినది అనే విషయాలన్నీ కూడా ఆలోచించి చట్టం తెచ్చే ఈ బిల్లు అందరికీ చట్టం తున ముందుకు వచ్చేది కాదు. వలసభిక్షాపు

గారివంటి వారు కూడ దానిని బలపరుస్తూ ఉండేవారు కారు. అదేమీ కాకుండా ఒకే పార్టీలో ఉన్నప్పుడు వారి వారి కారణాలవల్ల బలపరిస్తే బలపరచవచ్చు గాక. అనుభవాన్నిగాని, ఉన్నటువంటి వద్దతులనుగాని 1983 సంవత్సరంలో Justice party చెప్పిన కారణాలు, ఈ మంత్రిగారు, చలవతిరావుగారిలాంటి వారు చెప్పేటటువంటి ఉపన్యాసాలుచూస్తే, కాంగ్రెసువారు చెప్పే ఉపన్యాసాలుగా అవుపడడంలేదు. ఆ నాడు Justice party వారు, ఈ నాడు ఈరూపంలో ఈ అవకాశం ఎత్తి కూర్చున్నారా అనే అనుమానం కూడ తప్పకుండా కలుగు తున్నది. ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఈ చట్టం తీసుకురా లేదు. పంచాయితీ Act, Samithis, Zilla Parishads Act, మనం pass చేశాము. ఆనాడు వీటిలో యిచ్చిన అధికారాలకు, ఈనాడు చైర్మన్ కు యిచ్చిన అధికారాలకు భేదం ఉన్నదా లేదా? Chairman ను మీ యిష్టం వచ్చినట్లుగా తొలగించ దానికి హక్కులు పెట్టుకున్నారు అధికారాలు పూర్తిగా తొలగించారు. Election సంవత్సరంలో, పీటన్నిటిలో చూసుకున్నప్పటికీ కూడ Panchayat Act లోను Panchayat Samithis Act లోను తీసుకున్న కొంచెం ప్రజాస్వామిక సూత్రాలను కూడ వమ్ము చేసే విధంగా ఈ నాడు చట్టం తీసుకురావడం జరిగింది. ఇవన్నీ చూసి నప్పుడు ఒక విషయం స్పష్టంగా అవుపడుతున్నది. 1920 వ సంవత్సరంలో వచ్చిన చట్టం, Municipalities కు ఆనాడు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఉన్నటువంటివారికి ఈనాడు అలపాటి వెంకట్రామయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన చట్టంలో కంటే ఎక్కువ అధికారాలు యిచ్చి ఉన్నారు. 1989 వ సంవత్సరంలో Justice Party వారు, ఆనాడు కాంగ్రెసు వారు బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమాలు నడుపుతూ కాంగ్రెసువారంతా Chairman పదవి తీసుకొన్నప్పుడు వారు స్వతంత్ర భావాలను దానిలో తీసుకువస్తున్నప్పుడు ఆ అధికారాలు తేకుండా చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో తీసుకువచ్చిన చట్టాన్ని, ఆ సూత్రాన్ని ఆధారంగా చేసుకొని ఈ నాడు మళ్ళీ 1964 వ సంవత్సరంలో తీసుకు వచ్చే చట్టంలో ప్రవేశపెట్టారు అంటే చాల విచారకరమైన విషయం. ఇవన్నీ చూసేటట్లయితే ఎందువల్ల చేశారు అనే విషయం అలోచించాల్సిన అవసరం వస్తుంది. మిగిలిన విషయాలు details లోకి పోయినప్పుడు నాటిని గురించి చెప్పుతాను. Justice Party అవలంబించిన ధోరణిలోనే ఈనాడు కాంగ్రెస్ పార్టీ కూడ అవలంబిస్తున్నదని చెప్పడానికి ఏ విధమైన అనుమానము ఉండనక్కరలేదు. ఇందాక్ చలవతిరావుగారు చెప్పినదంతా వింటూ ఉంటే ఆ రోజున 1983 వ Act కు aims and objects వ్రాశారు. ఆ aims and objects అన్నీ ఈ బిల్లులో ప్రతిబింబిస్తున్నారా? ఆ aims and objects అన్నీ ఇక్కడ ఈ నాడు

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

చలపతిరావుగారు వల్లిస్తున్నారా అనే అనుమానం మాత్రం తప్పకుండా కలుగుతున్నది. ఆనాడు ప్రజాప్రతినిధులుగా ఎన్నుకున్నటువంటివారు మొహమాటపడి taxes సరిగా వేయలేకపోతారు, వారినుండి ఎక్కువ డబ్బు వసూలు చేయలేకపోతారు అని అధికారం అంతా కమిషనర్స్ కు యివ్వండి అనే విధంగా aims and objects తీసుకువస్తే ఈనాడు మీరు తీసుకువస్తున్నటువంటి పద్ధతి ఏరకంగా ఉన్నదో ఒక తడవ ఆలోచించమని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. Panchayat Act తీసుకువచ్చినప్పుడు — చెన్నా రెడ్డిగారు అనుకుంటాను దానిని pilot చేసినది — దానిలో చాల ముఖ్యమైన విషయాలు concede చేస్తూ వచ్చారు. Panchayat Act లో యిచ్చినటువంటి వాటన్నిటిని, concessions అవండి, ముఖ్యమైన సవరణలు అవండి, ఏమైనా అవండి, మీరు నిరాకరిస్తున్నారు. అవన్నీ తీసివేసి గతంలో 1953 Act లో ఏవైతే ఉన్నాయో అవన్నీ, wards విభజన దగ్గర నుంచి, Elections జరపడం దగ్గరనుంచి, తీసుకు వచ్చారు అనే విషయాన్ని మాత్రం స్పష్టంగా చెప్పాల్సిన అవసరం ఉన్నది.

ఇండాక చలపతిరావుగారు మాట్లాడారు. వారి వువన్యాసాన్ని అతి జాగ్రత్తగా విన్నాను. ఈనాడు కౌన్సిల్ ను రద్దు చేయడానికి, చైర్మన్ ను రద్దు చేయడానికి సర్వాధికారాలు తీసుకుంటున్నారు. పంచాయితీ సమితులు, జిల్లా పరిషత్తుల చట్టములో అటువంటిదేమీలేదు. కాని, యిక్కడికి వచ్చేటప్పటికి మాత్రం యీ విధంగా చేస్తున్నారు అంటే మనసు యింకా వెనక్కు తీసుకుపోతూ, పొరపాటున పంచాయితీ సమితులు దానిలో లేకుండా చేశాము, ఇక్కడ దానిని సరిదిద్దుకుందాము అని అనుకుని యీ విధంగా చేస్తున్నారా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది. ఈ పద్ధతిలో యిదివరకు చేసిన దానిని విడనాడి తిరిగి యింకా వెనక్కు 1953 వ సంవత్సరానికి తీసుకుని పోయే విధంగా నడుస్తున్నారని చెప్పవలసి వస్తున్నది.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ఈ రోజున పంచాయితీ సమితులను constitute చేసేటప్పుడు అవలంబించిన పద్ధతి ఏమిటో చాలమంది సభ్యులు చెప్పారు. వారి యిష్టము వచ్చిన విధంగా వాటిని చేశారు. ఎక్కడ పడితే అక్కడ కలిపి, తీసివేసి చేశారు. ఆ చర్యలకు కూడా చలపతిరావుగారివంటివారు సమర్థించడానికి పూనుకున్నారు అంటే అది ఎక్కడకు దారితీస్తుందో అర్థం కావడంలేదు. ఒక ప్రాంతాన్ని తీసికెళ్ళి యింకో ప్రాంతంలో కలపడం జరుగుతుంది. అంటే, తెనాలి మునిసిపాలిటీలో అయితా

నగరపాడులో వెంకట్రామయ్యగారికి తక్కువవోట్లు వస్తాయనుకుంటే ఆ ప్రాంతాన్ని తీసివేసి యింకోచోట కలిపే ప్రమాదమున్నదన్నమాట. అదేవిధంగా ఏ ప్రాంతంలోనైనా చేసే ప్రమాదమున్నది. పంచాయితీ కమిటీల గూర్చి డిస్కస్ చేసేప్పుడు యిటువంటి లూప్ హోల్స్ కు అవకాశం యివ్వకూడదని ఆనాడు అనుకుని వదిలేసి యిప్పుడు తిరిగి అదేవద్దతిని ఎందుకు అవలంబిస్తున్నారో అర్థం కావడంలేదు. పూర్వం వస్తున్నవిధంగా కాంగ్రెసువారికి పట్టణాలలో మెజారిటీ రాకపోవడంవల్ల నై తేనేమి, వారిలో వున్న గ్రూపులవల్ల నై తేనేమి యీ అధికారాలను తమ చేతిలో పెట్టుకుంటున్నారనిపిస్తున్నది. అందువల్ల యిది ఏవిధంగానూ సవ్యం కాదని చెప్పవలసిన అవసరమున్నది. అసలు మునిసిపాలిటీలను ఏర్పాటు చేసేటప్పుడు ఏప్రిన్సిపుల్ ను పాటించాలి, 'అసలు నిర్వచనమేమిటి అనేది యీ సెక్షన్సులో ఎక్కడచూసినా కనిపించదు. Law Commission రిపోర్టులో ఒక విషయంస్పష్టంగా చెప్పారు. అర్బన్ కార్పొరేట్ ఎక్కడ వుంటుందో అది మునిసిపల్ పరియంలో కలపవలసిన అవసరమున్నదని, రూరల్ కార్పొరేట్ వున్నచోట కలిపితే దానిపై వస్తుభారం విపరీతంగా పెడడం తప్ప యింకేమీ ఉపయోగం వుండదని, అందువల్ల దానిని కలపవలసిన అవసరం లేదని చెప్పారు. దీంట్లో దాని మెన్షన్ లేదు. మునిసిపాలిటీ ఏర్పాటు చేసేప్పుడు దానికి at random కొన్ని ఏర్పాట్లు చేయవలసిన అవసరమున్నది. కాని యీ రోజున వారికి యిష్టము వచ్చిన విధంగా చేసుకొనడానికి వీరు కల్పించుకుంటున్నారు. ఇంత పాపులేషన్ వుంటే చేస్తాం అన్నారు. అంత పాపులేషన్ రావడానికి చుట్టు ప్రక్కలవుండే ప్రాంతాలను కలపడానికి అవకాశాలు ఏర్పాటు చేసుకన్నారు. అంటే ఏమిటి? ఇది చాలా ప్రమాదకరమైన ఫిషయమని నేను అభిప్రాయం వదు తున్నాను. మునిసిపాలిటీలో యం. ఎల్. ఏస్ కు మెయిర్ షిప్ యిచ్చారు అదే విధంగా సమితులలోకూడా యిచ్చారు. అదికూడా పొరబాటే అనే అభిప్రాయంలో నేను వున్నాను. ఎం. ఎల్. ఏస్ కు మేయర్ షిప్ ఎందుకు యివ్వాలి? నాకు అర్థంకావడం లేదు. లా కమిషన్ ను ఏర్పాటు చేశారు. పెద్ద పెద్ద ప్రైవేట్ జడ్జిస్ ను బాగా అనుభవం ఉన్నవారిని లా కమిషన్ లో వేశారు. వారు ఒక రిపోర్టు సబ్మిట్ చేశారు. లా కమిషన్ యిచ్చిన రిపోర్టుకు గౌరవం యివ్వ దలచుకున్నారా, లేదా? ఇచ్చినట్లయితే వారు చెప్పినవాటినిన్నింటినీ ఎందుకవి మీరు నిరాకరిస్తూ వచ్చారు? లా కమిషన్ రిపోర్టులో "on any principle of democracy the representatives of a body cannot be brought into another body without being elected by a constituency of that body. It is therefore difficult to accept the suggestion"

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

include M. L. As. and M. L. Cs. in the Municipal Council even without a right to vote. అని వారు చెప్పారు. Right of vote తో MLAs ను తీసుకొచ్చి పెట్టారు. M L As కూడా పురపాలక వ్యవహారాలలో సంబంధం కలిగి వుండాలంటే డింట్లో సభ్యులుగా వుంటేనే వుంటుందా? అసలు అతన్ని ఎందుకు ఎన్నుకున్నాడు? గవర్నమెంటు విధానాలను చూస్తూ వాటిని సరిదిద్దడానికి శాసనసభలో పాల్గొనవలసిన M L A ను తీసుకొచ్చి వీటన్నింటిలోను పాల్గొనమని చెప్పడం, ఏ పర్సన్ కొరకు వారిని ఎన్నుకున్నాడో దానికొరకు కాకుండా 'మీరు దీనిలో పాల్గొనండి' అని చెప్పడం సరియైన విషయం గాదు. ప్రైవేట్ జడ్జెస్, యితర అనుభవంగల పెద్దలు చెప్పినప్పటికీ వినకుండా వారి యిష్టంపచ్చినట్లుగా చేస్తున్నారు. ఎందుకు ఈ విధంగా చేయవలసి వస్తున్నదో అర్థంకావడంలేదు.

Aldermen ను తీసుకొచ్చి పెట్టారు. ఎలక్షన్ లో నిలపడానికి అవకాశం లేకపోతే, రిటైరైన చైర్మన్, కాన్సిల్మన్, పోటీచేసి ఓడిపోయిన మూడేళ్ళైర్మన్ ను గాని, లేక ప్రభుత్వోద్యోగులుగాని—ప్రభుత్వోద్యోగులంటే ప్రజలకు ఎక్కువ గౌరవం వుండేదికాదు పూర్వం—అటువంటి వారిని డింట్లో బొడ్డిదారిన రండి అనే వద్దతి ఏమిటో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఈ Alderman వుండవలసిన అవసరం లేదు. వారు నిలబడి పోటీ చేయడానికి అస్కారం వున్నప్పుడు పోటీ చేయవలసిందేగాని ఈ రకంగా కాన్సిల్లోకి ప్రవేశపెట్టడం మంచిది కాదని, దీనిని అంగీకరించకూడదని నేను చెబుతున్నాను. అలాగే వార్డులు ఏర్పాటు చేసే విషయమై చూడవలసిందిగా చెబుతున్నాను. అదికూడా యిదే విధంగా ప్రవేశ పెట్టించవలదని నేను చెప్పవలసి వస్తున్నది. పార్లమెంటువద్దనుండి సింగిల్ మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీని accept చేశాము. కానీ ఈ రోజున మల్టి మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీను ఎందుకు create చేస్తున్నారు? తిరిగి 1928 వ సంవత్సరానికి ఎందుకు తీసుకువెడుతున్నారు? ఇది లేకపోతే వచ్చే నష్టం ఏమిటి? పంచాయితీలో చిన్న చిన్న గ్రామాలు వున్నప్పుడు, అక్కడ 70 80 మంది మూత్రమే ఓటర్లు వుంటారని, దానిని సింగిల్ మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీగా వుంచితే మంచిదని అంగీకరించి, పట్టణాలు వచ్చేప్పటికి ఎందుకని మల్టి మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీ తీసుకొచ్చి వెడుతున్నారో నాకు అర్థంకావడంలేదు. ఈ రోజున రిజిస్ట్రేషన్ వున్నాయి ఇవ్వాలి. కానీ, వాస్తవంగా ఎక్కడయితే హరిజనులు, గిరిజనులు, women, వుంటారో అక్కడ న్యాయంగా చేయడంలేదు. ఎందుకని వెనక్కు వెళ్ళిపోతున్నారు? అందువల్ల యీ మల్టి మెంబర్ కాన్స్టిట్యూయన్సీ వద్దతి మంచిది కాదు. ఇది ఏ మాత్రం ఫలిస్తేవది కాదు అని నేను మంత్రీవర్గం

దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కనీసం వీరినైనా వదులుకోమని నేను కోరుతున్నాను. వార్డుల విభజనకు సంబంధించి చలపతిరావుగారు బ్రహ్మాండమైన వాదన తీసుకొచ్చారు. ఎక్కడనో త్రాహ్మణుల యిళ్ళలో హరిజనవోటర్లను తీసుకొచ్చి misuse చేస్తున్నారట. మనకు తెలుసు. ఇండాక ఒక సభ్యుడు చెప్పారు. పంచాయితీసమితి అధ్యక్షుడుగా పోటీ చేయబోతుంటే ఆయన్ను అగడకుండా చేశారు. ఇటువంటి విధంగా చేస్తున్నారనేసంగతి అందరికీ తెలిసినదే. అధికారం యీ విధంగా దుర్వినియోగం అన్నిచోట్ల అవుతున్నదే. ఇక్కడనే అధికారం దుర్వినియోగం అయినదట. అందువల్ల చారి యిష్టం వచ్చినట్లుగా డిసైడ్ చేయడానికి అధికారం కావాలట. దానిని వారు ఏవిధంగా బలపరుస్తున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అంతేకాదు. వది సంవత్సరాలకు ఒకసారి మారుస్తారు అన్నారు. How is it consistent? I am unable to appreciate it. చలపతి రావుగారు చెప్పారు సెన్సస్ కూర్చి. ప్రతిసంవత్సరం తీసుకుంటారు. ప్రతి సంవత్సరం వోటర్లు కావడానికి అవకాశం వున్నది ఆ రకంగా చేరుతున్నారని కూడా. ఈ రోజున చూస్తే మునిసిపల్ ఎన్నికలు శాసనసభ ఎన్నికలు జరిగిన తర్వాత జరుగుతూ వున్నవి. పంచాయితీ, మునిసిపల్ ఎన్నికలలో డబ్బు ప్రభావం ఏవిధంగా వున్నదో చూస్తున్నాం. జనరల్ ఎన్నికలు ఆయిపోయిన తర్వాత కొంతమందిని ఓటర్లుగా తీసుకొచ్చి influence చేయడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవి అంటే ఏమిచేయాలి? అందువల్ల దీనిని కూడా కొంతవరకు కాకపోతే కొంతవరకైనా ఆవడానికి వీలు వుంటుంది. ఈ రోజున మనం యీ ఎన్నికల విషయం అనుభవంతో చూస్తున్నదే. బెజవాడ మునిసిపల్ ఎన్నికల విషయంలో, వార్డుల విభజన సందర్భంగా ఎన్ని పేచీలు వచ్చాయో, ఆలపాటి వెంకట్రామయ్యగారిపై ఎంత వత్తిడి వచ్చిందో వారికి తెలుసు. అలాంటి పద్ధతే యీనాడు కావాలని ఎందు వల్ల కోరుతున్నారో నాకు అర్థం కావడంలేదు. ఒక పద్ధతిమీద ఎలక్షన్లు జరగాలనే విషయంలో బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు అమూల్యమైన మాట ఒకే ఒక తడవ మాట్లాడారనుకుంటాను. ఓటర్లను తీసుకువచ్చి గీతగీస్తాం అన్నారు. అది ఫస్ట్ అనుకున్నాము. న్యాయమో, అన్యాయమో కొంతవరకు ప్రభుత్వ ఇంటర్ ఫియరెన్స్ లేదని ఆత్మసంతృప్తి అయినా పొందడానికి, నేను అన్యాయం చేయలేదు, నా పార్టీ సభ్యుడు వచ్చి నా నెత్తిమీద కూర్చున్నప్పటికీ కూడ వివలేదు అని మంత్రి పదవి మానేసే పోయిన తరువాత నైనా సంతోషించడానికి వీలుంటుంది. బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారిమీదనో, ఆలపాటి వెంకట్రామయ్యగారిమీదనో—బెజవాడవారో ఎవరో వచ్చి యిట్లా చేస్తారా, చూస్తారా అని కూర్చుంటే యీ మర్రిపత్రం

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

ఎక్కడ పోతుందోనని చచ్చినట్లు చేసి తీరాలి. ఇలాంటి ప్రమాదం లేకుండా వుండాలంటే వేరే మార్గం లేదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. దీనిని తప్పకుండా అంగీకరించాలని కూడా కోరుతున్నాను. విలేజ్ ఆఫీసర్లు—నేను స్టిడరును కాకపోయినా—బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు క్రిమినల్ స్టిడరు — సివిలు కాదనుకుంటాను — Village officer who is not actually performing his functions, విలేజ్ ఆఫీసరుగా వుంటాడు. అతను అతని జాబ్ ఏక్యూవల్ గా పెర్ ఫారం చేయడం లేదని చెబుతాడు. దీని అర్థం ఏమిటి? ఎవరు డిప్యూటీ చేస్తారు? విలేజ్ ఆఫీసరుగా వుండి, వసూలు చేస్తున్నాడో లేదో ఎవరు నిర్ణయిస్తారు? డైర్యం వుంటే విలేజ్ ఆఫీసర్లు కూడా పాల్గొనవచ్చునని చెప్పండి, ఆమోదించడమో లేదో ఒక ప్రిసిసిపల్ క్రింద చేయవచ్చు. Village Officer who is not actually performing his functions — అటువంటివారు ఎలక్షన్ లలో పాల్గొనవచ్చు. వారు యీ చట్టం అంతా చదివారో లేదో—ఆలపాటి వెంకటరామయ్యగారు— 400 క్లాజులతో తెచ్చి అప్పుచెప్పమని ప్రోసీకరేటో ఏమో తెలియదు కాని మొత్తం మీద మోస్ట్ అక్సాక్సున్ ఫీచర్స్ అన్నీ వున్నాయి. ఏంటిక్వేటెడ్ ప్రొవిజన్స్ అన్నీ వున్నాయి. దీనిని 1964 లో పాస్ చేయడం ఏ పార్టీకి కూడా గౌరవప్రదమైన విషయం కాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. చైర్మనుగారు డాక్యుమెంటుస్ యివ్వకపోయినా ఫరవా లేదని చెబుతూ వచ్చారు. ఫలావిది కాన్సిలుమందు పెట్టండి అంటే పెట్టేటట్లు యితే ప్రమాదం వస్తుంది కనుక యివ్వకూడదు అంటారు. చైర్మనుకు ఎన్నో అధికారాలు వచ్చాయని చలపతిరావుగారివంటివారు అనవచ్చు. ఇది అధికారం కాదు, అధికార దుర్వినియోగం తప్ప మరొకటి కాదు. నో—కాన్సిడెన్సు మోషను విషయంలో— రోజు రోజు ఎక్కడ మారుస్తారు? ఇక్కడ మంత్రివర్గం మీద ఎన్నికడవలు నో—కాన్సిడెన్సు మోషను వచ్చింది? ఇక్కడ ఎం. ఎల్. ఏస్., బ్రహ్మాండమైన విజ్ఞత గలవారు అయితే 'కాన్సిలులో' కూర్చున్నవారికి అంత మాత్రం లేకుండా వుంటుందా? అయినా, 'మెజారిటీ లేకపోతే' అక్కడ కూర్చుని చేయగలిగింది ఏమిటి? బడ్జటు పాస్ చేయగలుగుతుందా? చెప్పినది అమలు చేయగలుగుతాయా? రోజురోజు నో—కాన్సిడెన్సు మోషను పెడతారట. ఇది ఎక్కడి వాదన? షాసనసభలో మమ్మలను సంతృప్తి పరచడానికి చెప్పే 'మాటలు' అయితే కావచ్చు కాని చలపతిరావుగారికి చైర్మనుగా కూడా అనుభవం వుంది కనుక చెప్పమనండి—ఒక్క ఓటు మెజారిటీ లేకపోతే అక్కడ కూర్చుని ఏమి చేయగలుగుతాడు? బడ్జటు పాస్ అవుతుందా, ఏమవుతుంది? చైర్మను అనిక్రెటర్ సాడ్స్ వేసుకొని సభాసన ప్రాాలు చదవడానికి అవకాశం వుంటుంది

కాని ఒక్క రవ్వ అయినా పని చేయడానికి వీలుంటుందా? మెజారిటీ తేనప్పుడు ఎందుకు కూర్చోవాలని కోరుకోవాలి? మెజారిటీ వున్నవాళ్ళే కూర్చుంటారు, మెజారిటీ వుంటేనే కదా బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు అక్కడ కూర్చుంటున్నది లేకపోతే ఒక్కజంతులో నాకక్కరలేదని ఆవతలకు పోతారు. ఆత్మగౌరవం, ప్రతిష్ఠ కాపాడుకోడానికి ప్రోత్సాహం కలిగించేట్లుగా చట్టాలు వుండాలి కాని 24 మందిలో పదమూడు కాదు, పన్నాలుగు, పదిహేనుమంది లేకపోయినా సరే 3/5 వంతు లేదు కనుక నీవు అట్లాగే, ఆ కుర్చీ పట్టుకు కూర్చో, వైన వెంకట రామయ్యగారున్నారు, రక్షిస్తారనే అభయహస్తం యివ్వడం సక్రమంగా లేదు. ఇటువంటివి తీసిపారేయవలసిన అవసరం వున్నది. ఈ ఏజ్ లో ఇటువంటివి రావడం చాల పొరపాటని అభిప్రాయపడుతున్నాను. దీనిని తప్పకుండా తొలగించాలని కూడ కోరుతున్నాను. చైర్మను అధికారాల విషయం చెప్పారు. కౌన్సిలును, ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీని, చైర్మనును — తీసేస్తారట, ఒక్క దుర్మార్గుని — అంతా చైర్మనుగా బలపరుస్తారట, కౌన్సిలర్ను బలపరుస్తారట. ఎందుకు ప్రజల మీద యింత విశ్వాసం లేకుండా పోతోంది? చిన్నచిన్న పొరపాట్లు వుంటేవే నెత్తి మీద బొచ్చు పీకిపారేయడానికి ప్రజానీకం తయారవుతోంది ప్రజానీకంలో చైతన్యం పెరుగుతోందనుకుంటారా, లేక తగ్గుతోందనుకుంటారా? మన యిష్టం వచ్చినట్లు గంతులు వేస్తే ప్రజలు ఆనందించడానికి సిద్ధంగా వున్నారనుకుంటున్నారా? అదెప్పుడూ జరగదే. ఒక చైర్మనుకు మెజారిటీ వుంటుందిట. అతను తప్పులు చేస్తే గవర్నమెంటు మాత్రమే చూడగలుగుతుందిట. అయ్యా, చైర్మను తప్పులు చేస్తున్నాడు, అధికారం దుర్వినియోగం చేస్తున్నాడు అని చెబితే అంగీకరించరట. అటువంటి పరిస్థితులలో తీసేయడానికి అధికారం కావాలట. నేను ఒక్కటే చెబుతున్నాను. ప్రజల్లో విశ్వాసం వున్నంతకాలం దుర్మార్గుడైతే సరే కూర్చోవాలి, కూర్చుని తీరుతారు. ఇక్కడ కూర్చోడంలేదా? జస్టిస్ పార్టీ మెజారిటీ వున్నప్పుడు వారు కూర్చోలేదా? పూర్వం అనేక దుర్మార్గాలు చేశారని చెప్పినప్పటికీ వారికి మెజారిటీ వున్నదని కదా వారిక్కడ కూర్చుంటున్నది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పరిపాలన సరిగా చేయలేకపోతారేమోనని బ్రహ్మానందరెడ్డిగారిని తీసేసే అధికారం వుండాలని కోరడం ఏమి సబబో నాకు అర్థం కావడంలేదు. చైర్మనుడు ఎదుట లేరు కనుక, వారిక్కడ మాట్లాడడానికి అవకాశం లేదు కనుక యీ చట్టాలు చేయవలసిందే కాని తెనాలి మున్సిపాలిటీలోవైసా సరే దీనిని పాస్ చేయించగలరా అని అడుగుతున్నాను. నేను సెలక్టుకమిటీలో లేమగాని యీ బిల్లు చదివాను. The whole council is made subordinate to the Collector.

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

కలెక్టరు ఉత్తరువులకు యింత ప్రాముఖ్యం యిచ్చి కాన్సిలుకు, చైర్మనుకు ఎండుకులేదో నాకు ఆర్థం కావడంలేదు. జిల్లా పరిషత్తుల బిల్లుతో అమెండింగ్ బిల్లు వస్తుందనుకున్నాను. స్టాండింగ్ కమిటీలకు కూడ చైర్మనుగా కలెక్టరు పనికిరాడని, తీసేయాలంటున్నారు. కలెక్టరుమీద వేరే వుద్దేశంతో కాదు, జిల్లా పరిషత్తు చైర్మనే స్టాండింగ్ కమిటీలకు కూడ వుండాలని. ఇక్కడ చైర్మనులకు ఆ గౌరవం ఎందుకు యివ్వరు? పట్టణాలలో ఎన్లై టెన్ మెంటు ఉన్నదని చెబుతారు కదా, చైర్మనుకు ఎక్కువ అధికారాలిచ్చి - తప్పలు చేస్తే ప్రజలున్నారు కదా. పార్టీల ద్వారా చెప్పవచ్చు, ప్రజలకు చెప్పవచ్చు. ఏమైనా చేయడానికి వీలున్నది. మా పార్టీ తరపున మేము ఆనేకసార్లు చెప్పాము—రైట్ ఆఫ్ రికాల్ పెట్టండి. అట్లా పెడితే పీడ వదలిపోతుంది. ఫలానవాడు పనికిరాడని తీసేయడానికి—ప్రచారం చేయడానికి, తప్పలు జైట్ పెట్టడానికి అవకాశం వుంటుంది. టాక్సేషను ఓషయంలో కాన్సిలుకుగాని, చైర్మనుకుగాని ఏవిధమైన అధికారాలు కూడ లేకుండపోయాయని స్పష్టంగా తెలుస్తోంది. వాల్యూయేషను ఆఫీసరు వచ్చి సూచన చేస్తాడు, దానిమీద పూర్వం ఒక కమిటీకి అవీలు ఉండేది. ఇప్పుడు లేదు. కమిటీకి అవీలు తీసేసి కమిషనరు అని పెట్టారు. డెమొక్రసీ ప్రకారం అసెంబ్లీని ఎన్నుకున్నాము, అసెంబ్లీ తరపున ముఖ్యమంత్రిగా వున్నవారు అందరికీ ఉద్యోగాలిచ్చి—డెమొక్రసీ ఏజెంటుగా వారు చేసినదంతా డెమొక్రసీయేనని వాదిస్తే ఎంతదూరమైనా వాదించవచ్చు. కమిటీ అయితే మంచి చెడు చెప్పుకోవడాని అవకాశం ఉంది ఆలపాటి వెంకటరామయ్యగారు తయారు చేసిన చట్టముతో ఎట్లావుంది? ఇతర రాష్ట్రాలలో—ఒరిస్సా, యు. పి.—అపెల్ టే ఆధారిటీ కూడ ఒకటి పెట్టారు. జుడిషియల్ ట్రిబ్యునల్ డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జికి అవీలు చేసుకోడానికి అధికారం యిచ్చారు, లా కమిషన్ రిపోర్టు చూచినా, తప్పకుండా ఆప్షిల్ అధికారం వుండేతరాలి అని ఉంది. ఎంత పన్ను వేస్తారో అంతా కట్టించుకొని తరువాత డిస్ట్రిక్ట్ జడ్జికి ఆప్షిలు చేసుకుంటే వారికి నష్టం ఏమిటి? వారు న్యాయంగా వుంటారనే విశ్వాసం వుండాలిదా. ఆలాంటప్పుడు అఅధికారం ఎందుకు తీసేశారు? కమిషను రిపోర్టుతో—రోజుకు 300-400 ఆపీల్స్ డిస్పోజ్ ఆఫ్ చేస్తుంటే న్యాయం ఏమి జరుగుతుంది? వాల్యూయేషను కూడ కాపిటల్ వాల్యూమీద వేస్తున్నారు, కాపిటల్ వాల్యూ అనే పదం ఉపయోగించితే అందులో డిప్రీషియేషను—ఇవన్నీ ఉంటాయి.

ప్రత్యేకంగా చట్టంచేసుకుని రూల్సు వ్రాసుకునిమాటల అర్థాలు మార్చడానికి 'ఫీల్డ్' రైతే వేసు'చేస్తు'లేను. 'కాని Capital' value' అన్న పుడు depreciation

నుకూడా తీసుకోవలసి వుంటుంది. మార్కెటు వాల్యూనుకట్టి అవునున్న రేటుపై చేస్తామంటే సబబుగాలేదు. ఏ విధంగా చూచిన ఇదివరకు కంటే అధ్వాన్నమైన position లోనికి వచ్చింది, పేజీ 172 రూలు 23 "The Council can cancel or modify the orders passed by the Secretary reducing or remitting the tax..." ఒకవేళ సెక్రటరీ పొరపాటున tax reduce చేస్తే కవున్సిలు modify చేసుకోవచ్చును, అప్పుడు అధికారాలు ఇచ్చారు, కాని ఎక్కువగా ఉన్నది తగ్గించే అధికారం మాత్రం కవున్సిలుకు ఇవ్వడానికి నిరాకరిస్తున్నారు. ప్రజలు వారంతటవారు పన్నులు వేసుకోరు, జైలునుంచి ఎవరైన వచ్చివేయాలి; అప్పుడే పన్నులు జరుగుతాయి అనే ధోరణి కనిపిస్తోంది, అంతకుమించి ఇండులో ఏమీలేదు. లాకమిషన్ రిపోర్టు చదివితే స్ఫురిస్తుంది, ప్రాదరాశాదు యాక్టులో కూడా ఉంది అనుకుంటాను, 12% నుంచి 30% వరకు ప్రావర్తీమీద graded system of taxation వేయడానికి ఎందుకు ఆలోచించరు? దీనివల్ల వచ్చే డబ్బు తక్కువ అవుతుంది అనేవాదన ఉంది, అది సరియైనదికాదు. బాగా ఉన్న వారిపై బాగా వేస్తే చిన్నవానిపై తగ్గించినా ఆదాయం తగ్గదు, తగ్గకుండా ఉండడమే కాకుండా ఇంకా ఎక్కువ తెచ్చుకోవడానికి కూడా వీలున్నది, దానిని ప్రభుత్వం అనుసరించడం లేదు. ఇటువంటిది introduce చేయవలసిన అవసరం ఉందని అనుకుంటాను, అప్పీల్సు విషయంలో arbitraryగా కొంతమందికి ఇవ్వడం జరిగింది. ఇది తప్పకుండా provide చేయవలసిన అవసరం ఉందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మొత్తంమీద సెలెక్టు కమిటీలో మంత్రిగారు అవలంబించిన పద్ధతులు చూస్తే ప్రజాస్వామికంగా మునిసిపాలిటీల యాక్టును చేయాలని అభిప్రాయం ఉన్నట్లులేదు. 1935లో జస్టిస్ పార్టీ ఏ కారణాలచేత ఈ చట్టం తెచ్చిందో అదే కారణాలచేత ఈ చట్టం వస్తున్నదని స్ఫురించేటట్లు చేస్తున్నారు, ప్రాదరాశాదు చట్టం తీసివేసారు, 1920 లోని చట్టానికి ఉన్న progressive features తీసివేసి జస్టిస్ పార్టీ తన స్వప్రయోజనాలకోసం తెచ్చిన చట్టం మారిరే ఇది ఉంది, ప్రతి వజ్రాలు చేసిన పరణలను మంత్రిగారు ఆమోదించి ఈ రకమైన చట్టం శాసనసభ ఆమోదించలేదనే గౌరవం ఇస్తారని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:—ప్రెజ్డెంట్ పంచాయితీ సమితులు డిలిమిటేషన్ పై ఇచ్చిన తీర్పు ఫలితంగా ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇస్తుందా? తిరిగి fresh ఎన్నికలు జరుపుతారా? ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు చెబుతారా?

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

Mr. Deputy Speaker.—He wants to know what the Government is proposing to do about the judgment given by the High Court against delimitation—whether they would like to have fresh elections.

Sri K. Brahmanandareddy.—That is being examined by the Law Department and whatever procedure is necessary that will be done.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య.—ప్రభుత్వం రాజీనామా ఇస్తుందా అనే దానికి జవాబు చెప్పలేదు.

Mr. Deputy Speaker.—It is not necessary.

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య.—అధ్యక్ష, పురపాలక సంఘాల బిల్లులు గురించి ఇప్పటివరకు గౌరవసభ్యులు చాలా చక్కగా అన్ని పార్టీల తరపునుంచి నిర్మాణాత్మకమైన సూచనలు చేస్తూ మాట్లాడారు, వారికి నా ప్రత్యేకమైన అభినందనలు, ఈ బిల్లు చాలా పెద్దబిల్లు; 391 సెక్షన్లు కలిగిన బిల్లు 300 మంది వున్న ఈ Houseలో అందరి అభిమతానికి అభిరుచికి తగినట్లు అందరి హృదయాలను ఆకర్షించేటట్లు ఈ బిల్లు రావడమనేది ఆశ్చర్యంగా ఉందని ఒప్పుకోక తప్పదు. ఈ ప్రజాస్వామిక యుగంలో మెజార్టీని నిర్ణయించుకుని ఆ ప్రకారంగా కార్యక్రమాలు నిర్వహించుకుంటున్నప్పటికీ ఆచరణలో మంచిది అనుకున్నప్పుడు అవసరమైన అభిప్రాయాలను ఎవరు చెప్పినప్పటికీని గ్రహించి చట్టాలను చేసుకోవడమనేది సత్సంప్రదాయంగా భావిస్తున్నాను, అదేవిధంగా ఈ డ్రాఫ్ట్ బిల్లును తయారు చేసి, అనుభవనీయమైన పెద్దలతో ఒక సెలెక్టు కమిటీ ఏర్పాటు చేసుకుని ఆక్కడ సుదీర్ఘంగా చర్చించి ప్రతి ఒక్క పదాన్ని కామాను చూచి దాదాపు 18 sittings కూర్చుని గంటల తరబడి పరిశీలన చేసి వారి అనుభవాలన్నీ ఇందులో కేంద్రీకరించి ఈ బిల్లును ఈ స్వరూపానికి తీసుకువచ్చి సభవారి సమక్షంలో పెట్టిన విషయం సభ్యులందరికీ తెలిసిన విషయమే. గౌరవసభ్యులు అనేక సూచనలు చేసినప్పటికీ బిల్లులోని అభిప్రాయాలను అనుగుణంగానే ఎక్కువమంది మాట్లాడారని నేను హెచ్చుగా చెప్పనక్కరలేదు. ఎవరి హృదయాలలో వారికే అర్థం అవుతుంది అనుకుంటాను, గౌరవసభ్యులు చెప్పిన విషయాలపై సమగ్రంగా జవాబు చెప్పవలసిన బాధ్యత ఉంది, చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. ప్రతిపక్ష నాయకులైన పిల్లంమూరి వెంకటేశ్వర్లుగారు ఈ చర్చలో ముగింపు ఉపన్యాసం

చేస్తూ చెప్పినమాటలు వింటే వారు చక్కగా బిల్లును పరిశీలించారో లేదో నాకు కొంచెం అనుమానం వేస్తోంది, వారు బహుశా సభ్యులు కొంతమంది చెప్పిన విషయాలను పని దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మాట్లాడారో, లేక బిల్లులోని ప్రతి క్లాజును చక్కగా విమర్శించి చదివి మాట్లాడారో లేదో నాకు వ్యక్తిగతంగా కొంచెం అనుమానం కలిగింది. వారి తరపునుంచి మాట్లాడిన సభ్యులలో కొంత మంది చిన్న చిన్న క్లాజులు కొన్నింటి విషయంలో షీఫ్ట్ చేయడం వంటివి ఎక్కువ భాగాన్నీ వారు ఆమోదించిన విషయం వారు విన్నారో, లేదో సందేహంగా ఉన్నది, సెలెక్టు కమిటీలో కూడా సర్వేక్షరరావు, ఇతర సభ్యులు కొన్ని విషయాలలో షీఫ్ట్ చేయడం వంటివి, వారు బిల్లు విషయమై చెప్పిన విషయాలు రికార్డు అయి ఉన్నాయి కదా, అప్పీజిషన్ లిడర్ గారు బిల్లును గురించి ఒక్కమాటలో చెప్పారు, బిల్లును చదవలేదేమో అనే అభిప్రాయం కలిగింది. వారు graded taxation గురించి చెప్పారు, ఈ బిల్లులోనే graded taxకు సంబంధించి ఉన్న క్లాజులు వారు చూడలేదు అనుకుంటాను, ఎక్కువ భవనాలు ఉన్నవారికి ఎక్కువ టాక్సు, పేదవారికి మరొక విధంగాను వర్తించేట్లు graded tax నిర్ణయం చేసే క్లాజు ఈ బిల్లులో ఉందని మనవి చేస్తున్నాను.

అది ఉన్నప్పుడు పెద్దపెద్ద ఖాస్వాములపైన విధిస్తే ఈ టాక్సును యిచ్చే దానికి ఆర్థిక స్థోమత పెంపొందించుకొనడానికి ఎక్కువ అవకాశాలు ఉంటాయి అనే ఉద్దేశ్యముతో చేయడం జరిగింది. అదే విధముగా ఎక్కువ మంది సభ్యులు ఈనాడు ఆక్టులో ఉన్న విషయాలపైన వార్డుల ఖైఫర్ కేషను గురించి చెప్పడం ఒకటి, ప్రభుత్వం పవర్ను ఎక్కువగా పెట్టుకుందనే దానిపైన రెండవది, ఈ రెండింటిపైన ఎక్కువగా అప్పీజిషను వారు చెప్పిన విషయాలని నాకు జ్ఞాపకం ఉన్నంతవరకు. పురపాలక సంఘాలలో వార్డుల ఖైఫర్ కేషను గురించి పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లుగారు చెప్పినప్పుడు ఇతర సభ్యులు చెప్పినవి కొంతవరకు గమనిస్తే బాగుంటుందని అనుకుంటున్నాను వార్డుల ఖైఫర్ కేషను గురించి ఇదివరకు ఉన్న దానికి ప్రస్తుతం బిల్లులో ఉన్నదానికి గల తేడా గమనించాలి. ఇదివరకు ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు లేక అయిదు సంవత్సరాలకు ఉండేది. ఇప్పుడు ఎక్కువగా ప్రజా స్వామికమును పెంపొందించాలనే ఉద్దేశ్యముతో వార్డుల ఖైఫర్ కేషనుకూడా పది సంవత్సరాలకు ఒక పర్యాయం వోటర్ల కార్యక్రమం జరుగుతూ ఉంటుంది. కాబట్టి పది సంవత్సరాలకు మాత్రం వార్డుల bifurcation జరగాలి. 10 years only అనే పదం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. అదే కాకుండా వార్డులగురించి పంచాయతీరాజ్ లో ఉన్న విషయాలను ఒప్పుకున్నాం. చాలా బాగుంది, ప్రోగ్రెసివుగా

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

ఉందని చెప్పుకుంటున్నాము. ఈ రకంగా ఉన్న పంచాయతీరాజ్ కు సంబంధించిన చట్టం బాగు చేసినాము. ఎందుకు పురపాలక సంఘాలలో అమలు పరచకూడదు అనే వాదన చెబుతున్నారు. దానిగురించి డాక్టరు చలపతిరావుగారు చెప్పారు. కేవలం వారు చెప్పిన విషయాల్లే కాకుండా ఎం. ఎల్. ఏ. కాన్స్టిట్యూయన్సీ కానీయండి, పార్లమెంటు కాన్స్టిట్యూయన్సీ కానీయండి, ఏ రకంగా చేసుకున్నామని ఆలోచించాలి. చిన్న చిన్న గ్రామ పంచాయతీలలో చేశామని వార్డులను పురపాలక సంఘాలలో ఎక్కువ జనాభా ఎక్కువ వోటర్లు కలిగిన ప్రాంతాలలో మనం పంచాయతీ ఎన్నికలలాగనే పెట్టినట్లయితే ఎంతవరకు సమంజసముగా ఉంటుందో ఆలోచించాలి. ఆలిండియా ఎన్నికల కార్యక్రమం చేసుకున్నప్పుడు ఎం. ఎల్. ఏ. కాన్స్టిట్యూయన్సీ పార్లమెంటు కాన్స్టిట్యూయన్సీలో వోటర్లు బేసిస్ పైన జనాభా నిష్పత్తిపైన చేసే విషయంలో ఒక పర్యాయం ఆలోచిస్తే ఎక్కువ ఉన్న ప్రాంతాలను ఆ రకంగా చేయటానికి అవకాశం ఉండదనే ఉద్దేశ్యంతో పెద్దల సలహా సంగ్రహించుటపైన వార్డు సిస్టం పురపాలక సంఘాలలో ఏర్పాటు చేశారని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల, దానిలో ఎన్నికల కార్యక్రమం జరిగేటప్పుడు వార్డులలో ఏదో మామూలుగా ఒక వార్డులో ఎక్కువ తక్కువలు ఉంటాయని అంటున్నారు. ఆట్టలోకూడా ఎక్కువగా పెద్ద difference తేకుండా ఉండాలని చేసుకోవడం జరిగింది. ఒక వార్డులో ఒక వంద రెండువందలు ఉండవచ్చు. ఒక శాసనసభ నియోజకవర్గం ఇంత జనాభా ఉండాలని ఒక నిర్ణయం చేసినప్పుడు కూడా కొన్ని వేల డిఫరెన్సు రావడానికి అవకాశం చూస్తూనే ఉన్నాము. ఎలక్షను కమిషను చేసిన రూల్సులో చూసినప్పుడు కొంతవరకు కొంత వ్యత్యాసం తగ్గించాలని అనుకున్నప్పటికీ ప్రజాస్వామ్యంలో వార్డులనుగాని కాన్స్టిట్యూయన్సీలనుగాని తయారు చేసేటప్పుడు వ్యత్యాసం పూర్తిగా లేకుండా కార్యక్రమం చేయడానికి సాధ్యపడదనే విషయం తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఎక్కువ మంది చెప్పిన విషయాలు సూపర్ సెషన్ గురించిగాని, కాన్సిలును రద్దు చేసే విషయంగాని చైర్మనును దించే విషయంలోగాని, అన్ని విషయాలలో ప్రభుత్వం ఎక్కువ పవర్లు పెట్టుకొని కార్యక్రమం చేసుకుని తమ పార్టీ వారికి సొంతదారులకు ఉపయోగించడానికి నెక్స్టు పెట్టుకుందని అనేక మంది చెప్పిన అంశాలలో చాల ప్రధానమైనటువంటివని అనుకుంటున్నాను. కాని చాల జాగ్రత్తగా పరిశీలించితే ఆ విషయం గురించి ఆలోచిస్తే ఆ విషయాన్ని గురించి యిదివరకు ఇదే సభలో మనవి చేశాను. మరల మనవి చేస్తున్నాను, మన అసెంబ్లీ ఉంది. ఆంధ్రదేశంలో మూడు కోట్ల

నలభై లక్షల ప్రజాసీకానికీ పరిపాలకులుగా ఉన్నాం. ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేశాము. శాసనాలు తయారు చేస్తున్నాం ఇంతమంది సభ్యులు కలిపిన అసెంబ్లీ విషయంలో మనం మన ఇండియన్ కాన్స్టిట్యూషన్ లో ప్రధానంగా పెట్టుకున్నాం. ఇతర దేశాల కాన్స్టిట్యూషన్ లకంటే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం గలదని చెప్పే మన కాన్స్టిట్యూషన్ లో ఏమీ పెట్టుకున్నామో ఆలోచించుకోవాలి. మన ఇండియన్ కాన్స్టిట్యూషనులో ఆంధ్ర మంత్రి మండలిని రద్దు చేయడానికి అధికారం పెట్టుకున్నామా లేదా అని ఆలోచిస్తే లేదని చెప్పడానికి వీలులేదు. ఎందుకుగాను ఈ రకంగా పెట్టుకున్నామని ఆలోచిస్తే ప్రజాస్వామ్యంలో పురపాలక సంఘాలలోగాని పంచాయతీలలోగాని ప్రజా ప్రతినిధులను దించేయాలని గాని తీసివేయాలని గాని కాదనే విషయం తెలియనిదికాదు ఆ విషయాలను గురించికూడా మన గౌరవ సభ్యులు విభుకంగా మనవి చేశారు ప్రజాస్వామ్యంలో చాల అధికారాలు యిచ్చినప్పుడు ఆ అధికారాలను సర్వీస్ యోగపరచుకొని ప్రజలందరిని దృష్టిలో పెట్టుకుని ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడే విధానంపైన అక్కడ ఉన్న సభ్యులు అధికారాన్ని చక్కగా నిర్వహించేటట్లు చేయాలనే ఉద్దేశ్యం ఉంది. ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాప్రతినిధులకు యిచ్చిన హక్కులను దుర్వినియోగపరచి ప్రజాస్వామ్యాన్ని మంటలిపినప్పుడు ఇలాంటి కార్యక్రమం చేయడానికి ఇండియన్ కాన్స్టిట్యూషనులో ఉంది అని జ్ఞాపకం చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఇబ్బంది వచ్చినప్పుడు, ప్రమాదం వచ్చినప్పుడు అక్కడ చేశారనే విషయం గురించి మన అసెంబ్లీలో విశ్వనాథం పంతులుగారు ఒక విషయం అడిగారు. పది సంవత్సరాలలో ఎన్ని మ్యునిసిపాలిటీలను సూపర్ సీడు చేశారని అడిగారు. 70-80 మ్యునిసిపాలిటీలలో పది సంవత్సరాలలో పది మ్యునిసిపాలిటీలను మాత్రమే సూపర్ సీడు చేయడం జరిగిందని మాత్రం వారికి నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విషయాలు వచ్చినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యాన్ని కాపాడడానికి అట్టుకో కొన్ని విషయాలను పెట్టుకోవడం ఆచరణలో జరుగుతున్నది తప్ప ఏదో పార్టీ స్వార్థంకోసం ఉపయోగించే పరిస్థితిలో కాదని ఉపయోగించుకునే అలా కాళం ఏమీలేదని మాత్రం అనుభవంలో గౌరవ సభ్యుల అంతరాత్మకే తెలుస్తుందని ఊహిస్తున్నాను

శ్రీ బి నాగిరెడ్డి :- సంవత్సరానికి ఒక మ్యునిసిపాలిటీ చొప్పున రద్దు చేస్తుంటే ఫరచాలేదంటారా? పది సంవత్సరాలకు పది మ్యునిసిపాలిటీలు అనగా సగటున సంవత్సరానికి ఒక మ్యునిసిపాలిటీ చొప్పున రద్దుచేస్తే ఫరచాలేదంటారా?

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య :— నా ఉద్దేశ్యం అదికాదు. మామూలుగా ప్రజా స్వామ్యాన్ని సురక్షితంగా జాగ్రత్తగా కాపాడకపోయి నిరర్థకమైన కార్యక్రమాలలో దిగి ప్రజలకు యిష్టం లేనప్పుడు ఉన్న హక్కులను దుర్వినియోగం చేసినప్పుడు రద్దు చేయడం అవుతుందిగాని పది సంవత్సరాలకు పది మ్యునిసిపాలిటీలను రద్దు చేశాము కదా అని సంవత్సరానికోసం ఉద్దేశ్యం కాదు. ఎన్నికలు, వార్డుల బైఫర్కేషను గురించి చెప్పుకున్నాం. తరువాత ఎం. ఎల్. ఏ. ల గురించి alderman గురించి అపోజిషన్ లో చాలమంది alderman ఎందుకు ఉండాలని అడిగారు. Alderman గురించి రత్న సభాపతి కమిటీవారు చెప్పారు. మంచి మంచి విషయాలు ఎవరు చెప్పినప్పటికీ మనం తీసుకోవాలనేది అంగీకరించినట్టి విషయం. అందులో Alderman గురించి చెప్పినప్పుడు కొంతమంది గౌరవ సభ్యులు ఇది పార్టీ దృక్పథంతో పెంపొందించుకోడానికి కౌన్సిలులో అభివృద్ధి పరచడానికి పార్టీని strengthen పరచడానికి ఉపయోగపడుతుందనే వాదన చెబుతూ వచ్చారు. అది కాదనే విషయం వారి అంతరాత్మకే తెలుసును Alderman ఏ పార్టీ వారు వచ్చినప్పటికీ పార్టీకి వచ్చేటటువంటి వారికి చైర్మను యొక్క కార్యక్రమం చాల ప్రమాదమైనది. చైర్మను ఎన్నికల కార్యక్రమంలో Alderman కు పాత్ర లేదని వోటు చేసే హక్కు లేదనే విషయం మనవి చేస్తున్నాను అది లేనప్పుడు పార్టీ కోసం చైర్మను యొక్క పరిస్థితిని strengthen చేయడానికి Alderman ఏరకంగా ఉపయోగపడతాడనేటటువంటిది నాకున్న సందేహం. ఎందువల్ల Alderman కావాలని అనుకుంటున్నాము. మామూలుగా పురపాలక సంఘంలో ఎక్కువ అనుభవం కలిగినవారు పురపాలక సంఘ ఎన్నికల కార్యక్రమానికి వారు రావడానికి చాలమంది ఉత్సాహంగా ముందుకు వచ్చేవారు చాల తక్కువ ఉంటారు. అలాంటి పరిస్థితులలో alderman గా కొంత అనుభవం కలిగిన వారిని తీసుకొని వస్తే వారియొక్క అనుభవాన్ని కౌన్సిలు ఉపయోగించుకోడానికి వీలవుతుందనే ఉద్దేశ్యం తప్ప పార్టీ కొరకై, ప్యక్టుల స్వార్థం కొరకై చేసే కార్యక్రమం కాదని మంచి కార్యక్రమానికి ఉపయోగపడేదని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, Alderman కి ఓటింగు హక్కు వున్నదా?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య :— చైర్మన్ ఎన్నికలో ఓటింగు హక్కు లేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— చైర్ మన్ దించడానికి హక్కు వుందా?

శ్రీ ఎ. వెంకటరామయ్య :— దించడానికిగాని ఎక్కించడానికిగాని హక్కు లేదు. M. L. A లు, M. L. C s ఎందుకు వుండాలని కొంతమంది అన్నారు. వారికి

చేరే కార్యక్రమము వుండికదా. మునిసిపాలిటీలలో ఎందుకు అని అన్నారు. ఇక్కడకూడ వారి కార్యక్రమాలు ప్రధానమైనవి వున్నవి. M. L. As తమ నియోజకవర్గ ప్రాంతాలలోని మునిసిపాలిటీలను జాగ్రత్తగా చేయాలని అనుకొన్నపుడు, వాటిని పరిశీలించి ప్రజల అవసరాలను తీర్చిదిద్దాలనుకొన్నపుడు ప్రభుత్వము ద్వారాకంటే పురపాలక సంఘాలలోనే వారు చేయవలసిన కార్యక్రమము ఎక్కువగా వుంటూ ఉంది. పురపాలక సంఘాలలో వున్న కార్యక్రమాలను, ఓటు ప్రభుత్వము చేసే కార్యక్రమాలను రెండింటిని సమన్వయపరచుకొని పురపాలక సంఘాలలోని కార్యక్రమాలను తీర్చిదిద్దేదానికి ఎంతో ఉపయోగపడుతుందనే అభిప్రాయముతో M. L. As, M. L. Cs, దానిలో గౌరవ సభ్యులుగా, ఉండాలనే నిర్ణయము తీసుకొనడం ఉచితమని మనవి చేస్తున్నాను. M. L. As M. L. Cs లకు చైర్మన్ ఎన్నికలలోగాని వారిని తొలగించేదానిలోగాని ఓటింగు హక్కు లేకుండా పెట్టుకొన్నాము. M. L. A. గా వున్న వారికి చైర్మన్ అవాలని కోరిక వున్నట్లుయితే, ప్రజలు కూడ వారు చైర్మన్ గా రావాలని కోరినట్లయితే కాన్సిలర్ గా ఎన్నికయి తరువాత చైర్మన్ గా ఎన్నిక అవవచ్చుకాని జె M. L. A. గా మాత్రము చైర్మన్ గా ఎన్నిక అవడానికి అవకాశము లేదని స్పష్టముగా చెప్పడం జరిగింది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య:— అసెంబ్లీ మెంబరు అయితే సమితి ప్రెసిడెంటుగాని, జిల్లాపరిషత్తు చైర్మన్ గాని ఏ విధముగా వుండడానికి వీలు లేదని అన్నారో అలాగే మునిసిపాలిటీ చైర్మన్ అయితే అసెంబ్లీ మెంబరుగా వుండకూడదని పెడతరా?

శ్రీ ఎ. వెంకట్రామయ్య:— సమితులు, జిల్లాపరిషత్తులలో వున్నదానికి, దీనికి సంబంధము లేదని మొదటినుంచి మనవి చేస్తున్నాను. M. L. A. లుగా వున్న వారు మునిసిపల్ చైర్మన్ గా ఎన్నికయినప్పటికి disqualification పెట్టడము సరియైనది కాదేమో అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. వెంకటేశ్వరరావు:— Alderman కి ఓటు చేసే right లేదని అన్నారు క్లాజ్ 3 చదివితే లేదని ఎక్కడ వుండో చెప్పమనండి. Save in regard to matters prescribed in Sections 1 and 2 all other provisions relating to elected councillors shall apply to alderman and shall be deemed to be included. క్లాజ్ 4, 8 లో వున్న గ్లొస్సరీ confidence motion విషయములో తప్ప మిగిలివాటన్నింటిలో ఈ అవకాశము లున్నట్లుగా ఈ క్లాజ్ చెబుతున్నది.

Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య:— చైర్మన్ ఎన్నికకు సంబంధించి ఒక క్లాజు వుంది. వారు రెండవ క్లాజు చూసినట్లయితే సరిపోతుందని చైర్మన్ ను ఎన్నిక చేసుకొనే క్లాజులో strength అనే దానిని definition ఇచ్చాము. Elect కాబడ్డ వారిచే ఎన్నుకోబడిన చైర్మన్ అని strength ను fix చేసి ఇచ్చినపుడు elect అయినవారే దానికి ఉపయోగిస్తారు కాని M L As. alderman అనే వారు, ఆ strength లో రాధు అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— Alderman elect అవుతాడు సదా!

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య:— Alderman ని కాన్సిల్ elect చేసుకొంటుంది. ప్రజలచేత ఎన్నుకొనబడే వారు కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను ఇది clear గా వుంది. ముఖ్యమైన విషయాలు చాల పున్నప్పటికీ time చాల తక్కువ వుంది కనుక క్లాజువారి చర్చలో మనవి చేస్తాను. ముఖ్యముగా ఆర్థికముగా బలపడ దానికి పురపాలక సంఘాలకు కొంతవరకు పవర్లను ఇచ్చాము ఆదాయాన్ని పెంపొందించుకోవాలనే ఆభిప్రాయముతో వున్నాము. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సూచనలను బట్టి చూసినపుడు motor vehicles tax లోగాని, sales tax లో గాని, ఇంత పెర్సంటేజీ రావాలని ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం ఎంతవరకు సమంజసమోగా సబబుగా ఉంటుందో నాకు అర్థముకాలేదు. మన constitution గురించి అందరికీ తెలుసు. దీనిలో ఉన్న విషయాలను గురించి సమగ్రముగా ఆలోచించుకొని కొంత పెర్సంటేజీ ఇచ్చేదానిలో కొన్ని విధాలు తీసుకొన్న తరువాత గాని ఈ బిల్లులో పెట్టేదానికి వీలులేదు. గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనల దృష్ట్యా కాబినెట్ రివెల్ లో కూడ discuss చేసుకొని సాధ్యమైనంతవరకు వాటిని తీసుకొని వచ్చేదానికి అవకాశాలున్నవి. ఒకే కార్యము బిల్లులో పెట్టేదానికి వీలులేదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ వీల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:— Graded taxation ఏ section లో వుందో కన్పించలేదు. దేనిలో వుందో చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ వెంకట్రామయ్య:— సెక్షన్ 85 చూస్తే తెలుస్తుంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను గురించి ఆలోచించే దానికి ప్రయత్నము చేస్తాను. చేబ్రోలు హనుమయ్యగారు మాట్లాడుతూ పురపాలక సంఘాలలోని విద్యుచ్ఛక్తి గురించి చెప్పారు. ఇదివరకు అనేక పురపాలక సంఘాలకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా పైన ఆదాయము వస్తూ ఉండేది అన్ని మునిసిపాలిటీలనుంచి electricity ని తీసేసుకొన్నారు గుంటూరు మునిసిపాలిటీ ఇవ్వలేదు. కొత్తగా వర్క్కు చేసే

టప్పుడు ప్రభుత్వము దగ్గరనుంచి తీసుకోవలసిన పరిస్థితులున్నవని వారు చెప్పారు. వాస్తవ పరిస్థితులను ఆలోచించి చూసినప్పుడు ప్రతి బజారులో వున్న దీపాల విషయములోగాని, కొత్తగా lines వేసే విషయములోగాని చాల ఇబ్బందులు కలుగుతున్నవి ఒక బల్బు పోతే, దానిని replace చేయడానికి కొన్ని మూసాల వరకు వేసే పరిస్థితి కల్గడములేదు. అది పురపాలక సంబంధించిన సబ్జెక్టు అనుకొని పురపాలక సంఘాలను తిట్టే పరిస్థితి కనిపిస్తున్నది. విద్యుచ్ఛక్తి వల్ల పురపాలక సంఘాలకు ఎక్కువగా ఆదాయము వచ్చే అవకాశాలున్నవి. అందువల్ల పురపాలక సంఘాలకు electricity ని అప్పగించి, తద్వారా మునిసిపాలిటీల ఆదాయాన్ని పెంపొందించేదానికి అవకాశము ఉంటుందేమో అనేది పరిశీలించి. తగిన చర్యలు తీసుకొంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గత 100 సంవత్సరాలనుంచి పురపాలక సంఘాలలోని కార్యక్రమము గురించి చెప్పారు. పురపాలక సంఘాలకు బడ్జెటులో ఒక head అనేది లేదని కొంతమంది చెప్పారు అందువల్ల పురపాలక సంఘాలలో separate head ని create చేసుకొనేదానికి. కావలసిన ఆర్థిక పరిస్థితులను పెంపొందించుకొనే దానికి ఒక కార్యక్రమమును ప్రభుత్వము తీసుకొన్నది. గ్రామాలను అభివృద్ధి చేసుకోడానికి ప్లాన్సు ఏ రకముగా తయారు చేసుకొంటున్నామో అదే రకముగా 4వ ప్రచాళికలో urban development కి ఒక ప్రత్యేక కార్యక్రమాన్ని తీసుకొనడం జరిగింది. కొన్ని పురపాలక సంఘాలలో త్రాగే దానికి నీరు లేదు. నీరు వున్న ప్రాంతాలలో మురుగు పోయేదానికి వసతులేవు. తగిన వసతులను ఏర్పాటు చేయడానికి ఆర్థికముగా వెనుకబడి వున్నాము అని గౌరవ సభ్యులు పిపులముగా చెప్పారు. Urban development గురించి మన ప్రభుత్వము పరిశీలించడమే కాకుండా, కేంద్రప్రభుత్వము యొక్క ప్లానింగు కమిషన్ యొక్క support లభించినది. కొంత ధనమును కేటాయింపు చేయాలని ఒక కార్యక్రమాన్ని తీసుకొనడము దానిని కేంద్రము అంగీకరించడం జరిగింది. 4వ ప్లానులో మన గవర్నమెంటు 40 కోట్ల రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా కేటాయించి urban development కి ఒక కార్యక్రమాన్ని రూపొందిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను Drainage schemes, water schemes, land development, market development, road development మొదలైన విషయాలలో ప్లాన్సు తయారు చేయాలని పురపాలక సంఘాలకు ఆదేశాలు పంపించడం జరిగింది. రాబోయే 5 సంవత్సరాలలో పురపాలక సంఘాలలో ఏ కార్యక్రమాలు చేయబోతున్నారో ఆ ప్లాన్సు పంపించాలని ఆదేశాలు పంపించబడినవి. అవి వచ్చినట్లయితే కొంతవరకు ఈ కార్యక్రమము పూర్తి అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. అంగమాత్రాన సరిపోతుందని కాదు. తద్వారా పట్టణాలను అభివృద్ధి పరిచే దానికి సహాయపడుతుందని ఆశిస్తున్నాను. గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన విషయాలన్నింటికీ

*Government Bill
The Andhra Pradesh Municipalities
Bill, 1964 (as reported by the
Regional Committee)*

తగినరీతిగా చెప్పేదానికి సాధ్యపడదని ప్రథమములోనే మనవి చేశాను. మిత్రులు వెంకట్రావుగారు మాట్లాడారు. వారు కాంగ్రెస్ బెంచిలో వుండికూడా లోపాలను ఎత్తి చూపారని అప్పజిషన్ వారు తెల్పారు. నాది తెనాలి అని అందరకూ తెలుసు. వెంకట్రావుగారిది కూడా తెనాలి అని అందరకూ తెలుసు. తెనాలిలో వున్న పరిస్థితి అందరకూ తెలుసు. వారు బిల్లులోని కొన్ని విషయాల గురించి విమర్శించారు. వాస్తవమే కావచ్చు. వారు చెప్పిన విషయాలకు సమాధానం చెప్పాలంటే వారిది తెనాలి, వాది తెనాలే కాబట్టి అది వ్యక్తిగతంగా వస్తుందేమో. కనుక చెప్పటం భావ్యంకాదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇంగ్లీషు భాష నాకు తెలియకపోయినా తెలుగు భాషతో ఒక పదానికి రెండు అర్థాలు రావుకాని ఇంగ్లీషు భాషలో ఎన్ని అర్థాలయినా తీసికోవడానికి అవకాశం వున్నది. అందువల్ల అఫిషియల్స్ కాని, నాన్ అఫిషియల్స్ కాని, ఎవ్వరైనా కాని ఆ పదాలు ఉపయోగించేటప్పుడు జాగ్రత్తగా ఆలోచించి, తూచి తూచి పదాలు వాడటం మంచి సాంప్రదాయమని మనపిచేస్తున్నాను. వారు చెప్పిన విషయాలకు నేనూ సమాధానం చెప్పవచ్చు కాని ఇద్దరం తెనాలివారమే కాబట్టి ఆ సమాధానం వ్యక్తిగతంగా పోతుందేమోనని భావిస్తున్నాను.

ఇక, సెలక్టు కమిటీలోనూ, రీజినల్ కమిటీలోనూ సభ్యులు ఈ బిల్లును చర్చించి, అనేక విషయాలు పొందుపరచినందుకు వారికి నా ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. రీజినల్ కమిటీవారు కొద్ది time లోనే క్లాజువారి పరిశీలన చేశారనటంలో సందేహంలేదు. ఏమైనా ఈ బిల్లుకు రీజినల్ కమిటీకి తగిన వ్యవధి ఇవ్వలేనందుకు విచారపడుతున్నాను. వారిచ్చిన ఎమెండ్ మెంట్ అంగీకరించామని నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. రీజినల్ కమిటీవారికి, సెలక్టు కమిటీలోని సభ్యులకు, ఇక్కడ మిగిలిన సభ్యులందరికీ అనేక సూచనలిచ్చి సమగ్రమైన ఈ బిల్లును తీసుకురావడానికి సహాయపడినందుకు, అందరకూ నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు సమర్పిస్తూ సెలవు తీసికొంటున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:— The House is adjourned to 8-30 A.M. tomorrow.

1.35 P.M. The House then adjourned till Half Past Eight of the clock on Thursday, the 9th July 1964.